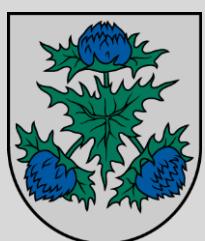

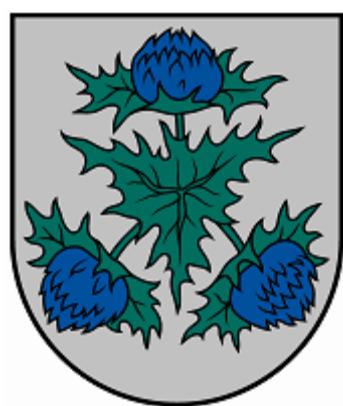

Pāvilostas novada attīstības programma 2012.-2018.gadam

PĀVILOSTAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2012. – 2018.GADAM

Gala redakcija

Pāvilostas novada pašvaldība

2013

SATURA RĀDĪTĀJS

Lietotie saīsinājumi	5
Terminu skaidrojums	6
Ievads.....	8
I daļa – Pašreizējās situācijas raksturojums un analīze.....	9
1. Novada teritorijas raksturojums.....	9
1.1. Atrašanās vieta un izveidošanās vēsture	9
1.2. Reljefs	10
1.3. Klimatiskie apstākļi	10
2. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra	11
2.1. Iedzīvotāju skaita dinamika	11
2.2. Apdzīvojuma struktūra	16
3. Dabas resursi.....	19
3.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums	19
3.2. Lauksaimniecības zemes.....	20
3.3. Mežu zemes un resursi	21
3.4. Derīgie izrakteni.....	23
3.5. Ūdens resursi	23
3.6. Vēja resursi	24
4. Dabas un kultūrvēsturiskās vērtības	26
4.1. Aizsargājamās dabas teritorijas	26
4.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas	28
5. Ekonomiskās attīstības raksturojums	30
5.1. Nodarbinātība un bezdarba līmenis	30
5.1.1. Darba vietas	30
5.1.2. Bezdarba līmenis	31
5.1.3. Darba samaksas	33
5.2. Uzņēmējdarbības vide	34
5.3. Teritorijas attīstības indekss	37
6. Tehniskā infrastruktūra.....	38
6.1. Transporta infrastruktūra	38
6.1.1. Autoceļi un ielas	38
6.1.2. Osta	41
6.1.3. Sabiedriskais transports	43
6.2. Sakari un interneta pieejamība.....	43
6.3. Elektroapgāde.....	45
6.4. Komunālie pakalpojumi	46
6.4.1. Ūdenssaimniecība	46
6.4.1.1. Ūdensapgādes sistēma	46
6.4.1.2. Kanalizācijas sistēma.....	48
6.4.2. Siltumapgāde un gāzes apgāde	49
6.4.3. Atkritumu apsaimniekošana	50
6.4.4. Dzīvojamais fonds un tā apsaimniekošana	51
6.4.5. Kapsētas	52
7. Vides kvalitāte.....	53
7.1. Gaisa kvalitāte.....	53
7.2. Ūdens kvalitāte	53
7.2.1. Virszemes ūdeņu kvalitāte	53
7.2.2. Dzeramā ūdens kvalitāte.....	53
7.3. Potenciāli piesārnotās vietas	54
7.4. Piesārñojošo darbību atļaujas	54

8.	Veselības aprūpe, sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi.....	57
8.1.	Veselības aprūpe.....	57
8.2.	Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	58
9.	Izglītība	62
9.1.	Pirmsskolas izglītība.....	62
9.2.	Vispārējā izglītība.....	64
9.3.	Profesionālās ievirzes un interešu izglītība.....	67
9.3.1.	Pāvilostas Mūzikas skola	67
9.3.2.	Pāvilostas mākslas skola.....	68
9.3.3.	Interešu izglītība	68
9.4.	Mūžizglītība.....	69
10.	Kultūras infrastruktūra.....	70
10.1.	Kultūras un tautas nami.....	70
10.2.	Bibliotēkas	71
10.3.	Muzeji	74
11.	Jaunatne un sports	76
12.	Tūrisms un aktīvā atpūta.....	77
13.	Publiskā pārvalde	82
13.1.	Pašvaldības struktūra.....	82
13.2.	Pašvaldības budžets.....	83
13.2.1.	Budžeta ieņēmumi	84
13.2.2.	Budžeta izdevumi.....	85
13.3.	Sabiedriskā kārtība un drošība	87
13.4.	Sabiedriskās organizācijas un sadarbība.....	88
SVID analīze.....	91	
II daļa – Stratēģiskā daļa	97	
1.Ilgtermiņa stratēģiskie uzstādījumi	97	
1.1.	Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti	97
1.2.	Pāvilostas novada loma un specializācija plašākā telpiskā mērogā	98
2.Vidēja termiņa prioritātes	99	
2.1.	Stratēgisko mērķu un vidēja termiņa prioritāšu saskaņotība	99
2.2.	Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti.....	99
2.3.	Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi vidēja termiņa prioritāšu īstenošanai	101
3.Attīstības programmas sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem.....	103	
3.1.	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija	103
3.2.	Nacionālais attīstības plāns.....	103
3.3.	Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti	103
3.4.	Kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti	106
4.Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība	108	
5.Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem	111	
Pielikumi	113	
Rīcības plāns 2012.-2018.gadam.....	114	
Investīciju plāns 2012.-2018.gadam	124	

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

FVP	Feldšeru – vecmāšu punkts
g/l; mg/l	Grams uz litru; miligrams uz litru
Vjl.	Virs jūras līmeņa
Iedz.	Iedzīvotājs
LĢIA	Latvijas ģeotelpiskās informācijas aģentūra
NAI	Notekūdeņu attīrišanas iekārtas
pag.	Pagasts
PII	Pirmskolas izglītības iestāde
TN	Tautas nams
ESF	Eiropas Sociālais fonds
VIAA	Valsts izglītības attīstības aģentūra
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
VIDM	Vides ministrija
KF	Kohēzijas fonds
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
TIC	Tūrisma informācijas centrs
TEP	Tehniski ekonomiskais pamatojums

TERMINU SKAIDROJUMS

Attīstības programma	vidēja termiņa plānošanas dokuments, kurā noteikts pasākumu kopums ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai
Demogrāfiskā slodze	darbspējas vecumu nesasnieguso un pārsnieguso personu skaita attiecība pret personu skaitu darbspējas vecumā
Iedzīvotāju blīvums	skaitisks lielums, kas parāda kādai noteiktai teritorijai piederīgo iedzīvotāju skaita attiecību pret šīs teritorijas platību
Iedzīvotāju dabiskais pieaugums	starpība starp attiecīgajā periodā dzimušo un mirušo skaitu
Investīciju plāns	attīstības programmas rīcības plāna sastāvdaļa laika posmam vismaz līdz 3 gadiem, kuru apstiprina pašvaldība. Investīciju plānu var aktualizēt katru gadu
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	ģeogrāfiski noteiktas platības, kas atrodas īpašā valsts aizsardzībā, lai aizsargātu un saglabātu dabas daudzveidību - retas un tipiskas dabas ekosistēmas, aizsargājamo sugu dzīves vidi, savdabīgas, skaistas un Latvijai raksturīgas ainavas, ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos veidojumus, dendroloģiskos stādījumus un dižkokus, kā arī sabiedrības atpūtai, izglītošanai un audzināšanai nozīmīgas teritorijas
Natura 2000 teritorija	NATURA 2000 teritorijas ir Eiropas Savienības valstu kopīgi radīts aizsargājamo dabas teritoriju tīkls jeb sistēma, kas Latvijā izveidots uz jau esošo īpaši aizsargājamo dabas teritoriju bāzes, tām pievienojot 122 jaunas teritorijas
Prioritāte	teritorijas attīstības vispārējā aktualitāte, kuras risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm
Projekts	pasākumu kopums, kas veicams noteiktu mērķu sasniegšanai noteiktā laika periodā ar iepriekš noteiktiem finansiālajiem, materiālajiem un cilvēku resursiem
Publiskā apspriešana	ar ārējo normatīvo aktu vai institūcijas noteikts laika periods, kura ietvaros sabiedrības pārstāvji sniedz savus iebildumus un priekšlikumus vai piedalās citās institūcijas organizētās sabiedrības līdzdalības aktivitātēs (piemēram, sabiedriskajās apspriedēs un sabiedriskās domas aptaujās)
Rīcības plāns	attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu pasākumu kopumu un investīciju plānu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai
Rīcības virzieni	konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai
Sabiedriskā apspriede	sanāksme, kurā piedalās un savus iebildumus un priekšlikumus sniedz sabiedrības pārstāvji
Stratēģiskais ieteikmes uz vidi novērtējums	procedūra, kas veicama likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” noteiktajā kārtībā, lai novērtētu plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un izstrādātu priekšlikumus nelabvēlīgas ietekmes samazināšanai un novēršanai, kā arī lai nodrošinātu sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu plānošanas dokumenta izstrādāšanas procesā
Stratēģiskais mērķis	koncentrēts politisku uzstādījumu kopums vēlamajām situācijas pārmaiņām noteiktā laika periodā, kas ir vērts uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, un kas kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāk veicamo darbību

	identificēšanai
Stratēģiskā daļa	attīstības programmas sadaļa, kurā definē plānošanas reģiona/pašvaldības vidēja termiņa prioritātes un izvirza uzdevumus to īstenošanai
Transferts	gadskārtējā valsts budžeta likumā īpaši iezīmētu budžeta līdzekļu pārskaitījums, ko var veikt viena līmeņa budžeta — valsts pamatbudžeta, valsts speciālā budžeta, pašvaldību pamatbudžeta, pašvaldību speciālā budžeta — ietvaros vai starp dažāda līmeņa budžetiem
Uzdevumi	iniciatīvu un rīcību kopums, kas ir izvirzīti noteikto rīcības virzienu sasniegšanai. Tie ir skaidri definēti, izmērāmi un pārbaudāmi
Vides pārskats	atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu
Vīzija	lakonisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības

IEVADS

Pāvilostas novada attīstības programma (turpmāk tekstā – Attīstības programma) ir vidējā termiņa plānošanas dokuments 2012. – 2018.gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenotājus un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.

Attīstības programmas izstrāde veikta pamatojoties uz:

- 19.05.1994. likuma „Par pašvaldībām” 14.panta otrās daļas 1.punktu;
- 08.05.2008. likuma “Attīstības plānošanas sistēmas likuma” 6.panta ceturto daļu;
- 21.03.2002. likuma “Reģionālās attīstības likuma” 13.pantu;
- LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas izstrādātajiem „Metodiskiem ieteikumiem attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”;
- Pāvilostas novada domes 2011. gada 31.marta lēmumu „Par Pāvilostas novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrādes uzsākšanu” (sēdes protokols Nr. 6., 36.§).

Pāvilostas novada attīstības programma ir izstrādāta, ņemot vērā Kurzemes plānošanas reģiona attīstības stratēģiju, Kurzemes reģiona teritorijas plānojumu, Kurzemes reģiona Rīcības plānu un Pāvilostas novada teritorijā spēkā esošos teritoriālo vienību –Pāvilostas pilsētas, Sakas, Vērgales pagastu teritorijas plānojumus un Pāvilostas pilsētas attīstības programmu, kas apstiprināta 2008.gadā. Izstrādājot attīstības programmu tika izvērtēti arī to vietējo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumenti, ar kurām robežojas Pāvilostas novads – Ventspils, Alsungas, Aizputes, Durbes un Grobiņas novadi.

Attīstības programma sastāv no divām daļām. Pirmajā daļā ir veikta novada pašreizējās situācijas un SVID analīze. Balstoties uz pašreizējās situācijas analīzes rezultātiem, otrajā daļā ir noformulēta novada attīstības vīzija un stratēģiskie mērķi. Izejot no stratēģiskajiem mērķiem, ir definētas vidējā termiņa prioritātes, rīcības virzieni un uzdevumi. Otrs sadaļas nobeigumā iekļauts Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un izstrādāta Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība. Rīcības plāns un Investīciju plāns ir sastādīti septiņu gadu periodam un veidoti kā Attīstības programmas pirmsais un otrs pielikums.

Informācijas iegūšanai izmantoji pašvaldības dati, speciālistu sagatavotā informācija, dažādu interneta adrešu resursi, valsts pārvaldes institūciju sniegtā informācija, iedzīvotāju aptaujas rezultāti, kā arī pieejamie plānošanas dokumenti.

Attīstības programmas izstrādi veica personu apvienība no SIA „Sustainable Advanced Solutions” un SIA „Projekts 3i”. Vienlaicīgi ar Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam sagatavošanu, tiek izstrādāts arī Pāvilostas novada teritorijas plānojums 2012.-2024.gadam. Abi dokumenti veidos pietiekamu Pāvilostas novada attīstības plānošanas dokumentu bāzi, kas atbilst LR likumdošanas prasībām.

Abi plānošanas dokumenti tiek izstrādāti Eiropas Sociālā fonda līdzfinansētā projekta Nr. 1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/011 „Pāvilostas novada teritorijas plānojuma un attīstības programmas izstrāde” ietvaros.

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

I DAĻA – PAŠREIZĒJĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1. NOVADA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

1.1. Atrašanās vieta un izveidošanās vēsture

Pāvilostas novada pašvaldību grupa atrodas Latvijas dienvidrietumos, Kurzemes plānošanas reģionā. Novada teritorija robežojas ar 5 pašvaldībām – Ventspils, Alsungas, Aizputes, Durbes un Grobiņas novadiem.

Novada kopējā platība 515 km^2 . 2013.gada sākumā Pāvilostas novadā dzīvo 3105 iedzīvotāji. Vidējais iedzīvotāju blīvums ir 6,03 iedzīvotāji uz kvadrātkilometru. Novada administratīvais centrs atrodas Pāvilostas pilsētā, bet Vērgales un Sakas pagastos darbojas pagastu pārvaldes. Pāvilostas novada centrs atrodas 211.9 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas, 53.1 km attālumā no Liepājas, 76.8 km no Ventspils un 63 km no Kuldīgas.

Nozīmīgākie novada teritoriju šķērsojošie valsts ceļi ir P-111: Ventspils (Leči)- Grobiņa.

Novada teritorija robežojas ar Baltijas jūru, novada teritorijas krasta kopgarums sasniedz 46 km. Novadā ir plašs upju tīkls, kuru veido Baltijas jūras baseina upju lejteces un to pietekas. Lielākas novada upes atrodas Sakas pagasta teritorijā, tās ir Saka ar savām pietekām Durbi un Tebru, Rīva un Rudupe, bet Vērgales pagastā izvietojušās mazās upītes. Novada teritorijā neatrodas neviens ezers, ir tikai mākslīgi veidotas ūdenskrātuves.

No zemes izmantošanas veidiem lielāko daļu aizņem meža zemes – 26 262,7 ha jeb 51 % no novada teritorijas, kas ir lielāks mežainuma rādītājs, nekā vidēji Latvijā (43 %). Lauksaimniecībā izmantojamās zemes – 21113,2 ha (41 %). Pārējie zemes izmantošanas veidi aizņem relatīvi nelielas platības - zem ūdeņiem atrodas 1029,9 ha lielas zemes platības (2 %), purvi aizņem 514,9 ha lielu teritoriju (1 %), apbūvētās teritorijas – 565,5 ha (1,1 %), bet pārējie zemes izmantošanas veidi aizņem 978,4 ha lielu platību (1.9 %). Sakas pagastā lielāko platību 70,8 % no kopējās zemes platības aizņem meži. 28,5 % mežu ir Vērgales pagastā. Pārējie zemes lietojumu veidi aizņem samērā mazas teritorijas.

Novada teritorijā atrodas aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, kā Grīnu dabas rezervāts (Natura 2000 teritorija), dabas liegumi "Pāvilostas pelēkā kāpa", "Sakas grīni" (Natura 2000 teritorija), "Ziemupe" (Natura 2000 teritorija), aizsargājamā jūras teritorija "Akmensrags".

Galvenā darbības nozares Pāvilostas novadā ir zvejniecība un zivju pārstrāde, mežizstrāde un kokapstrāde, lauksaimniecība, mazumtirdzniecība un tūrisms.

Novada vēsturi var sākt skaitīt no 2009.gada 6.jūnija, kad Latvijā notika Eiropas Parlamenta un pašvaldību vēlēšanas. Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu kopš 2009. gada 1. jūlija ir spēkā jauns administratīvi teritoriālais iedalījums: aprīņķi, republikas pilsētas un novadi. Republikas pilsētas un novadi ir izveidoti un pilda noteiktās funkcijas, bet likumprojekts par aprīņķu izveidi, kas Ministru kabinetam bija jāiesniedz Saeimā līdz 2009.gada 1.jūnijam, ir iestrēdzis un uz priekšu nevirzās.

Jaunizveidotā Pāvilostas novada domē ir ievēlēti 13 deputāti. Pāvilostas novada pašvaldības teritorijai ir šāds iedalījums: novada pilsēta un novada centrs - Pāvilosta, novada pagasti: Saka un Vērgale. Sakas pagastā ietilpst apdzīvotas vietas Ulmale, Saka, Rīvas, Orgsaliena, Saļiena, Strante, Vērgales pagastā - Vērgale, Bebe, Saraiķi, Ziemupe, Ploce.

1.2. Reljefs

Pāvilostas novada reljefu veido Piejūras zemienes Bārtavas un Piemares līdzenumi, Rietumkursas augstienes Vārtājas vilņotais līdzenums, limnoglaciālie līdzenumi.

Piejūras zemienes reljefs ir līdzens, un tas lēzeni pazeminās Baltijas jūras virzienā. Reljefa absolūtā augstuma atzīme mainās no 0 – 41 m vjl. Lēzenos reljefa pazeminājumus, kas veidojušies nogulumu nevienmērīgās uzkrāšanās rezultātā, aizņem purvi. Šaurājos zemienēs, ziemeļos no Ziemupes, gar jūras krastu virs līdzenā zemienes reljefa paceļas kāpas, kuru relatīvais augstums sasniedz 3 – 5 m. Baltijas piekrastes reljefu sarežģī arī mazo upju ielejas. Upju erozijas procesi pašā jūras piekrastē izveidojuši gravas, kuru dziļums ir 5 – 10 m. Baltijas jūras piekrastē izveidojusies šaura pludmales josla, kuras platums ir 10 – 20 m.

Rietumkursas augstienes Vārtājas vilņotajā līdzenumā absolūtā augstuma atzīme mainās no 20 – 47,5 m vjl. Morēnas līdzenuma reljefs ir lēzeni vilņots. Absolūtā augstuma atzīmes tā teritorijā nepārsniedz 33 m. Ap Vērgali glacīgie nogulumi veido morēnu paugurus, kuru forma ir izometriska. To relatīvais augstums sasniedz 10 m, bet absolūtā augstuma atzīme ir no 40 līdz 47 m.

Salīdzinoši lielas teritorijas aizņem limnoglaciālie līdzenumi. Līdzenumu reljefs ir lēzeni vilņots. Absolūtā augstuma atzīmes tā teritorijā mainās no 25 līdz 30 m. Atsevišķas starppauguru ieplakas augstienes teritorijā ir pārpurvotas. Kūdras biezums dažās no tām sasniedz 4,5 m. Purvi veidojušies gan aizaugot ezeriem, gan pārpurvojoties minerālgruntij.

Novada teritorijā dominē mazauglīgas smilšainas augsnes. Vidējā augsnes auglība ir zema. Viszemākās augsnes auglības ir jūras piekrastē, piemēram, Ulmalē. Piekrastes joslā izplatītas tipiskās podzolaugsnes, bet pārējā teritorijā sastopamas velēnu glejaugsnes, velēnpodzelētās glejaugsnes un dažviet iekultivētās velēnu podzolaugsnes un pseidoglejotās augsnes. Zemes novada teritorijā ir akmeņainas.

1.3. Klimatiskie apstākļi

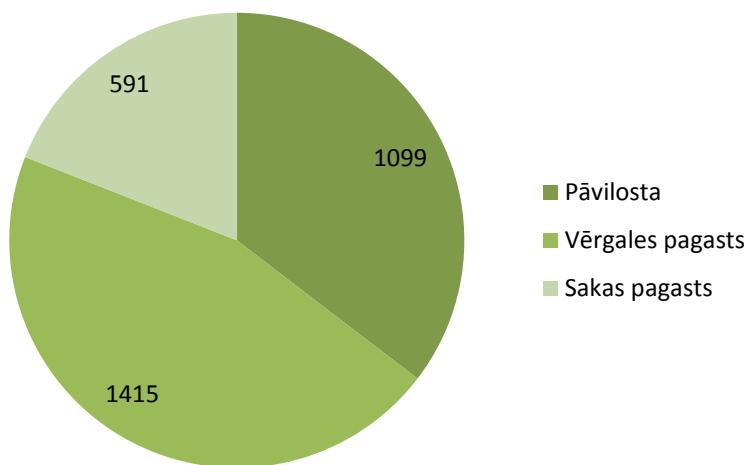
Teritorijas klimatu nosaka reljefs un ģeogrāfiskais novietojums. Daļēji apstākļus ietekmē Baltijas jūras tuvums, tāpēc teritorijā valda piejūras klimats. Tam raksturīgās iezīmes - vēsas vasaras un siltas ziemas, bet pavasaros un rudenī raksturīgi stipri vēji. Gada vidējā temperatūra aptuveni +6°C, janvāra - 4°C, jūlija +16,5°C. Bezsalīdiens ilgst apmēram 140 - 173 dienas un sniega segas biezums 15-20 cm. Kopējais nokrišņu daudzums ir apmēram 800 mm gadā. Vislietainākais gadalaiks ir rudens – visvairāk nokrišņu parasti ir laikā starp augustu un novembri. Vismazākais nokrišņu daudzums ir no februāra līdz aprīlim. Atmosfēras spiediena gradientam visa gada laikā ir dienvidaustrumu – ziemeļrietumu virzīns. Līdz ar to dominē rietumu, dienvidrietumu vēji. Pastāvošie klimatiskie apstākļi ir labs priekšnosacījums lauksaimniecības attīstībai.

2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

2.1. Iedzīvotāju skaita dinamika

Pēc iedzīvotāju skaita Pāvilostas novads ir piektais mazākais novads Kurzemes plānošanas reģionā. Pāvilostas novadā uz 2013.gada 1.janvāri pēc Pilsonības un migrācijas dienesta datiem kopumā bija reģistrēti 3105 iedzīvotāji, no tiem 1415 Vērgales pagastā, kas sastāda 45,6% no kopējā novada iedzīvotāju skaita, 35,4% iedzīvotāju ir reģistrēti Pāvilostā, bet piektaļa (19,0%) ir reģistrēti Sakas pagastā (skatīt 1.attēlu).

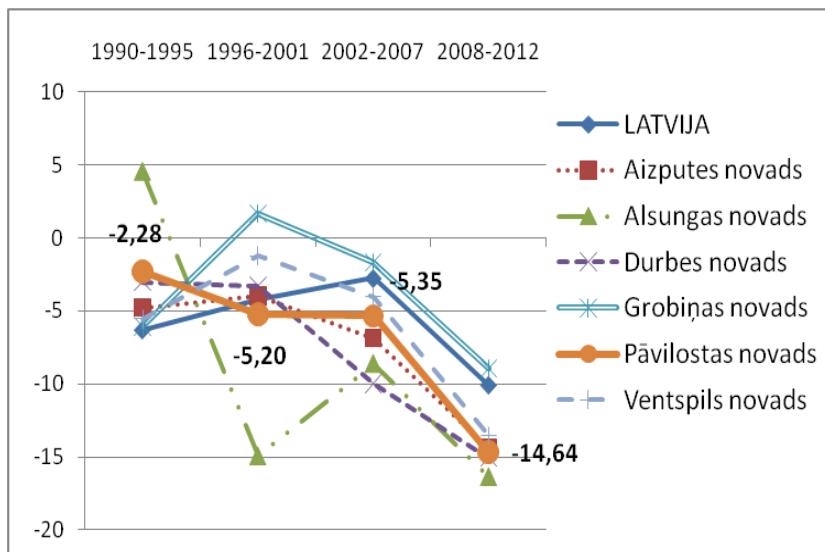
1. attēls. Iedzīvotāju skaits Pāvilostas novadā uz 01.01.2013.

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Iedzīvotāju skaita ilgtermiņa izmaiņas novadā atšķiras no iedzīvotāju skaita izmaiņām Latvijā: Latvijā iedzīvotāju skaits no 1990.gada līdz 2010.gadam samazinājās par 625 769 cilvēkiem (par 23,5% mazāk), bet tagadējā Pāvilostas novada teritorijā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 1110 (-28,1%) (skatīt 2.attēlu).

2.attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Latvijā, Pāvilostas novadā un kaimiņu novados, %, (1990. – 2012.)

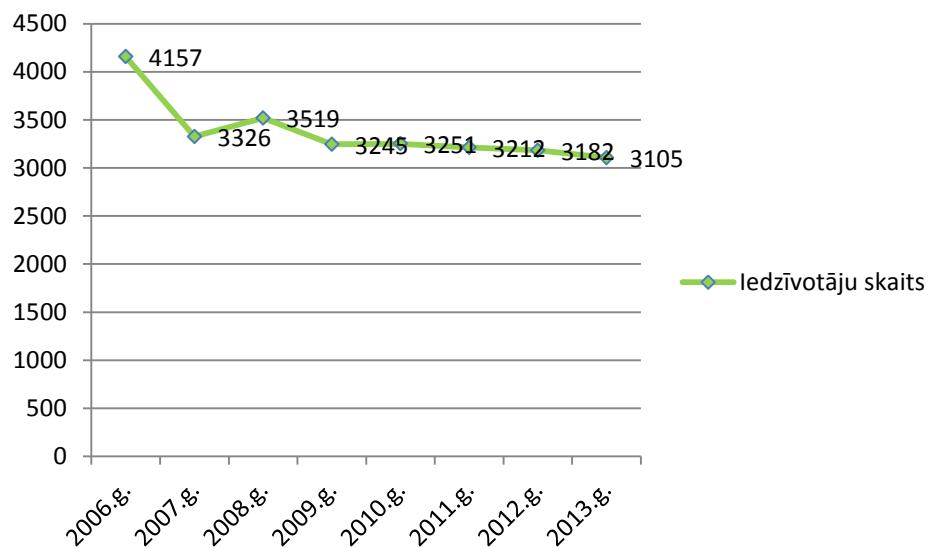

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Kaimiņu pašvaldībās laika periodā no 1990.gada līdz 2012.gadam iedzīvotāju skaits samazinājies visās pašvaldībās – Ventspilī par 24,0% (-3783) un Grobiņas novadā –17,0% (-1894), kuriem skaita izmaiņas nebija tik krasas kā Pāvilostas novadam, Aizputes novadā – 29,9% (-3909), Alsungas novadā – 32,2% (-696) un Durbes novadā – 31,7% (-1391).

Statistikas dati liecina, ka iedzīvotāju skaits Pāvilostas novadā samazinās straujāk nekā vidēji valstī. 2013.gada sākumā salīdzinājumā ar 2006.gadu novada iedzīvotāju skaits samazinājies par 1052 cilvēkiem jeb 25,3%. Visstraujākais iedzīvotāju skaita samazinājums noticis 2007.gadā, kad novadu pametuši 831 iedzīvotājs. Kopējais iedzīvotāju skaita procentuālais samazinājums kopš 2006.gada ir 2,9%. Pāvilostas novada iedzīvotāju skaita izmaiņas kopš 2006.gada ir atspoguļotas 3.attēlā.

3.attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Pāvilostas novadā 2006.-2013.gadā

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Iemesli Pāvilostas novada iedzīvotāju skaita samazinājumam ir saistīti galvenokārt ar strauju valsts ekonomiskās situācijas uzplaukumu 2006.-2007.gadā, kad liels skaits Pāvilostas novada iedzīvotāju

izpārdeva savus īpašumus un jaunie īpašnieki nedeklarēja savu dzīvesvietu Pāvilostas novadā. Liela daļa jauno Pāvilostas novada iedzīvotāju ir no Rīgas un daļai īpašumi Pāvilostā kalpo kā vasaras mājas. Pašvaldībai nākotnē būtu iespējams sekmīgi attīstīties, ja tiktu veiktas sarunas ar tiem Pāvilostas novada iedzīvotājiem, kas nav deklarējušies novadā. Veicinot to pārdeklarešanos, pašvaldība gūtu papildus ienākumus pašvaldības budžetā iedzīvotāju ienākuma nodokļa veidā.

Iedzīvotāju blīvums Pāvilostas novadā uz 2013. gada sākumu ir 6.03 cilv.km², salīdzinot ar blakus novadiem, Kurzemes reģionu un Latviju, tad tas ir otrs zemākais iedzīvotāju blīvums aiz Ventspils novada (5.5 cilv./km²). Lielākais iedzīvotāju blīvums Pāvilostas novadā ir pilsētā, tad seko Vērgales pagasts (7.5 cilv./km²) un Sakas pagasts (1.9 cilv./km²).

Iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmē vairāki faktori, nozīmīgākais no tiem ir iedzīvotāju dabiskā kustība. Savstarpējā attiecība mirušo un dzimušo iedzīvotāju skaitam pa gadiem pārskata periodā gan samazinās, gan pieaug. Šis izmaiņas būtiski ietekmē arī novadā esošais veco ļaužu nams „Ostbaha”, kurās iemītnieki tiek deklarēti Pāvilostas novadā. Pāvilostas novadā 2009.gadā dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem bija -7.4, bet 2010.gadā -14.8, kas nozīmē daudz lielāku mirušo skaitu salīdzinājumā ar jaundzimušo skaitu attiecīgajā gadā. Taču 2011.gadā dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem bija -4.7, jo triju gadu periodā Pāvilostas novadā bija lielākais jaundzimušo skaits – 43 un mirušo skaits ir samazinājies par 21% pret 2010.gadu. Ja salīdzina ar kopējo situāciju Latvijā, tad Pāvilostas novadā negatīvs dabiskais pieaugums 2009.gadā un 2010.gadā bija krietiņi izteiktāks nekā 2011.gadā (skatīt 4.attēlu).

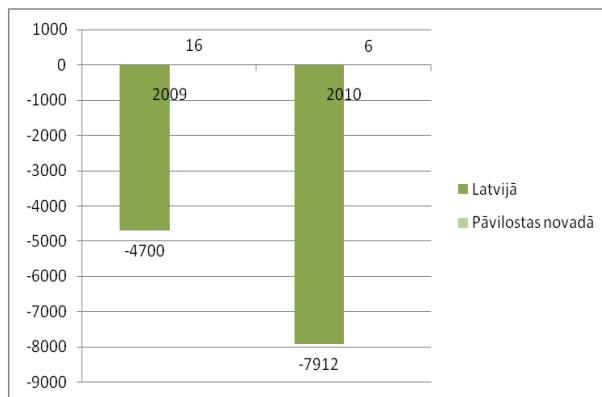
4.attēls. Iedzīvotāju dabiskais pieaugums uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā un Pāvilostas novadā 2009.-2011.gadā

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Kopējo iedzīvotāju skaitu iespaido arī migrācija. Iedzīvotāji ilgtermiņa migrācijas saldo (teritorijā izbraukušo un iebraukušo iedzīvotāju starpība) uzskatāma par vienu no būtiskākajiem teritorijas pievilcību raksturojošiem rādītājiem. 2009. un 2010.gadā kopumā Latvijā ilgtermiņa migrācijas saldo ir negatīvs, bet Pāvilostas novadā ir vērojama pozitīva tendence, proti, iebraukušo skaits ir lielāks, nekā izbraukušo skaits, 2009.gadā migrācijas saldo bija 16, bet 2010.gadā bija 6 (skatīt 5.attēlu).

5.attēls. Migrācijas saldo Latvijā un Pāvilostas novadā 2009.-2010.gadā

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde

Nemot vērā galvenos iedzīvotāju skaita izmaiņu rādītājus – gan dabisko pieaugumu, gan migrācijas saldo – redzams, ka pēdējo gadu laikā Pāvilostas novada iedzīvotāju skaita samazinājums ir neliels. Galvenais iemesls ir negatīvais dabiskais pieaugums, kuru nespēj kompensēt pozitīvais migrācijas saldo, jo skaitliski arī tas ir zems.

Pašvaldības attīstības ziņā svarīgi raksturot iedzīvotāju sadalījumu dažādās vecuma grupās, it īpaši izdalot iedzīvotājus darbspējas vecumā, jo tas liecina par nodarbinātības attīstības perspektīvām vai norāda uz darbaspēka resursu trūkumu. 1.tabulā ir apkopoti dati par iedzīvotāju skaita izmaiņām no 2008. līdz 2013.gada sākumam un procentuālais iedzīvotāju īpatsvars katrā no vecuma grupām.

1.tabula. Pāvilostas novada iedzīvotāju skaits līdz darbspējas, darbspējas un virs darbspējas vecuma grupās un demogrāfiskā slodze no 2009. līdz 2012.gada sākumam

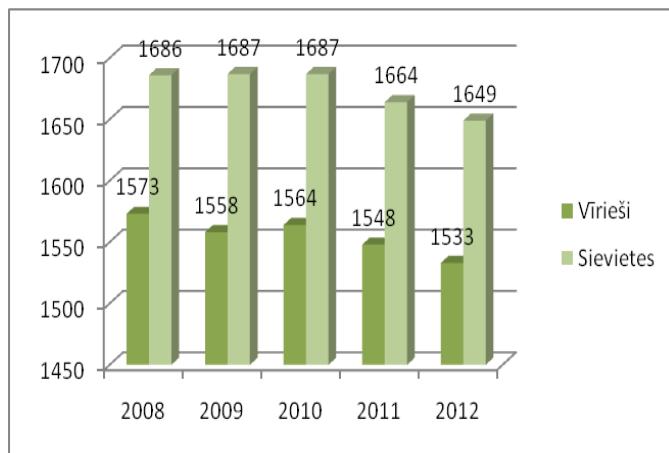
Gads	Iedzīvo-tāju skaits	To skaitā			Īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā %			Demogrāfi-skā slodze %
		Līdz darbspējas vecumam	Darbspējas vecumā	Pēc darbspējas vecuma	Līdz darbspējas vecumam	Darbspējas vecumā	Pēc darbspējas vecuma	
2008	3519	445	2089	725	12,64	59,36	20,60	56,00
2009	3245	435	2088	722	13,40	64,34	22,24	55,41
2010	3251	436	2080	735	13,41	63,98	22,60	56,29
2011	3212	402	2066	744	12,51	64,32	23,16	55,46
2012	3182	399	2047	736	12,53	64,33	23,13	55,44
2013	3105	386	1996	723	12,43	64,28	23,29	

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, aprēķini

Kopš 2011.gada sākumā ir palielinājies darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars. Vairāk kā 64% no Pāvilostas novada iedzīvotājiem ir darbspējas vecumā, salīdzinājumā ar 2008.gadu šis īpatsvars ir pieaudzis par vidēji 5%. Savukārt pensijas vecuma iedzīvotāju īpatsvars ir gandrīz divas reizes lielāks, nekā bērnu īpatsvars Pāvilostas novadā, un šī būtiskā starpība pēdējos gados ir ar tendenci pieaugt, proti, palielinās pensijas vecuma cilvēku skaits, un samazinās bērnu skaits. Izmaiņas iedzīvotāju vecumstruktūrā ietekmēja arī demogrāfiskās slodzes rādītājus. Demogrāfisko slodzes procentuālie rādītāji ir gandrīz nemainīgi – 55% robežās. Tas skaidrojams ar to, ka ir palielinājies darbspējas vecuma iedzīvotāju īpatsvars, samazinājies bērnu skats un palielinājies pensijas vecuma iedzīvotāju skaits.

Aplūkojot Pāvilostas novada iedzīvotāju sadalījumu pa dzimumiem (skatīt 6.attēlā), kopējā iedzīvotāju skaitā nav būtiski mainījies – sieviešu skaits ir vidēji par 8% lielāks, nekā vīriešu skaits. Tomēr pēdējo piecu gadu griezumā redzams, ka gan sieviešu, gan vīriešu skaitam ir tendence samazināties, kas ir proporcionāla iedzīvotāju skaita samazinājumam.

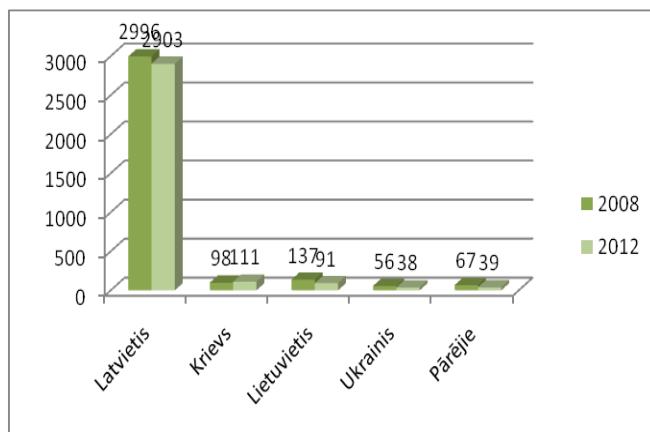
6.attēls. Iedzīvotāju skaits Pāvilostas novadā sadalījumā pa dzimumiem 2008. – 2012.gadā

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Pāvilostas novadā pēc nacionālais sastāvs 2012. gadā dzīvo 89% latviešu, salīdzinājumā ar 2008.gadu latviešu skaits novadā ir samazinājies par 4%, savukārt krievu skaits ir pieaudzis par 12%, lietuviešu skaits ir ievērojami samazinājies – par 34%, arī ukraiņu skaits ir samazinājies – par 33% un citu tautību skaits ir samazinājies 42% (skatīt 7.attēlu).

7.attēls. Pāvilostas novada iedzīvotāju nacionālais sastāvs 2008. un 2012.gadā

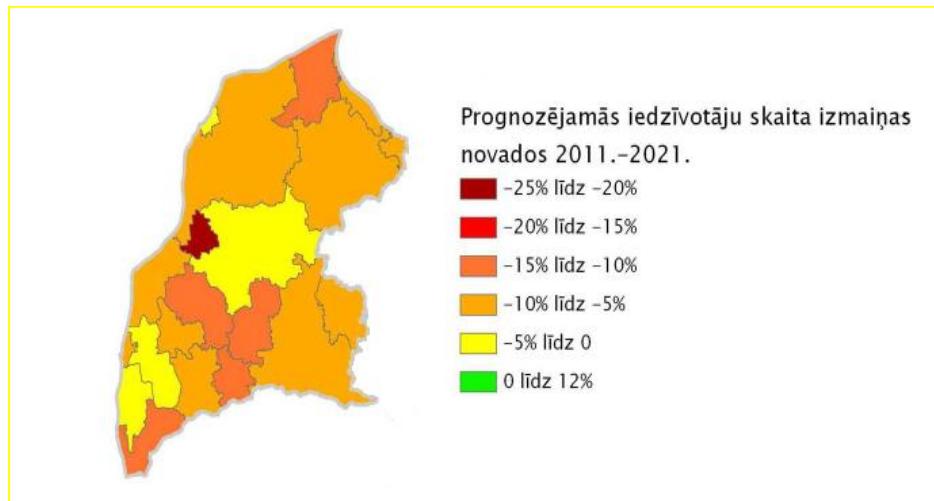
Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Latvijas iedzīvotāju skaits saskaņā ar 2011.gada tautas skaitīšanas provizoriskajiem datiem bija 2 067 887. Periodiskie tautas skaitīšanas rezultāti parāda, ka kopš 2000.gada valstī iedzīvotāju skaits samazinājies par 13%. Iedzīvotāju skaita samazinājumu izjūt visos Latvijas reģionos, tomēr, ja nem vērā pēdējo piecu gadu reģistrēto iedzīvotāju skaita statistiku Pāvilostas novadā, var secināt, ka iedzīvotāju skaita izmaiņas ir pat nedaudz straujākas, nekā Latvijā kopumā. Kopš 2006.gada Pāvilostas novada iedzīvotāju skaits ir samazinājies par vidēji 14%. Tāpat Latvijas nacionālā reformu programmā „ES 2020” stratēģijas īstenošanai tiek prognozēts, ka līdz 2020.gadam samazināsies Latvijas darbspējīgo iedzīvotāju skaits, kas radīs vēl jūtamāku demogrāfisko slodzi. Demogrāfiskā slodze radīs papildus izdevumus sociālajai un veselības aprūpes sistēmai, kuru nodrošināšanā ir iesaistīti visi valsts pārvaldes līmeni.

2011.gada pētījumā „Sabiedriskā transporta sistēmas attīstības Latvijas – Lietuvas pierobežas reģionos” tika norādītas prognozētās iedzīvotāju skaita izmaiņas no 2011. līdz 2021.gadam. Pāvilostas novadā iedzīvotāju skaits samazināsies no -10% līdz -5%, tas ir, iedzīvotāju skaits būs no 2890 līdz 3051. Līdzīgā situācijā būs Ventspils novads, Durbes novads un Liepājas pilsēta. Straujākas iedzīvotāju skaita

izmaiņas būs kaimiņu novadiem Alsungai un Aizputei, bet labāka situācijā būs vērojama Grobiņas un Kuldīgas novados (skatīt 8.attēlā).

8.attēls. Prognozējamās iedzīvotāju skaita izmaiņas Kurzemes reģiona novados līdz 2021.gadam

Avots: Pētījums „Sabiedriskā transporta sistēmas attīstības Latvijas – Lietuvas pierobežas reģionos”

2.2. Apdzīvojuma struktūra

Saskaņā ar LR likuma „Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums” (2008) 9.pantu apdzīvojuma struktūru veido 3 apdzīvoto vietu veidi: pilsētas, ciemi un viensētas.

Pāvilostas novadā ir viena pilsēta Pāvilosta, ciema statuss piešķirts 8 ciemim, kuros kopā dzīvo aptuveni 85 % iedzīvotāju un atlikušie 15 % dzīvo viensētās.

Pāvilostas novada administratīvais centrs ir Pāvilosta. Pilsēta atrodas teritorijas ziemeļrietumos blakus reģionālās nozīmes ceļam P111 un jūrai. Administratīvais centrs atrodas 211,9 km attālumā no Rīgas, 53,1 km attālumā no Liepājas, 76,8 km no Ventspils un 63 km no Kuldīgas. Pagastu pārvaldes atrodas Sakā, 7 km attālumā no Pāvilostas novada domes, un Vērgalē, 27,7 km attālumā no Pāvilostas novada domes.

Pāvilostas novadā atrodas 15 dažāda veida ciemi: 6 vidējciemi – Vērgale, Saka, Rīva, Ziemupe, Saraiķi, Ploce; 2 mazciemi – Saliena, Ulmale un 7 skrajciemi. Lielākoties apdzīvotās vietas ir izvietotas gar novada robežām, reģionālās nozīmes ceļa P111 tuvumā un jūras tuvumā.

2012.gada sākumā Pāvilostas pilsētā bija deklarēti 1127 iedzīvotāji, savukārt 2000.gadā Pāvilostā bija reģistrējušies 1258 iedzīvotāji. Iedzīvotāju skaits samazinājās par 11%. Kā jau pilsētā Pāvilostā dzīvo lielākais novada iedzīvotāju skaits, 35% no visiem Pāvilostas novada iedzīvotājiem.

2012.gada sākumā Vērgales pagasta četros vidējciemos bija deklarēti 1175 iedzīvotāji, pēdējos 14 gados iedzīvotāju skaits pieauga par 380 iedzīvotājiem (2.tabula).

2.tabula. Iedzīvotāju skaits Vērgales pagasta ciemos

Ciema nosaukums	Ciema veids	Iedz. skaits (1998.-2000.g.)	Iedz. skaits (2012.g.)
Ploce	Vidējciems	130 (1998.g.)	148
Saraiķi	Vidējciems	180 (1998.g.)	323
Vērgale	Vidējciems	386 (2000.g.)	517
Ziemupe	Vidējciems		187

Vērgale ir lielākais novada ciems. Ciemu šķērso valsts reģionālais autoceļš P111 Ventspils (Leči) – Grobiņa. Ciemā dzīvo 10% jeb 323 novada iedzīvotāju. Ciema ir pieejams plašs pašvaldības pakalpojumu klāsts: Vērgales pamatskola, PII „Kastanītis”, kultūras nams, sporta komplekss, bibliotēka, u.c., kas nodrošina labus dzīves apstākļus iedzīvotājiem.

Otrs lielākais ciems arī atrodas Vērgales pagastā, tas ir Saraiķu ciems. Kaut ciemā nav pieejams plašs pašvaldības pakalpojumu klāsts, iedzīvotāju skaits 14 gados ir pieaudzis par 79%, kas būtu saistīts ar ciema atrašanos vietu pie jūras, jo daudzi tur iegādājas nekustamos īpašumus.

Sakas pagasta divos vidējciemos, septiņos skrajciemos un vienā mazciemā deklarēto iedzīvotāju skaits 2012.gada sākumā bija 616, pēdējo septiņu gadu laikā šo ciemu iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 68 iedzīvotājiem (3.tabula).

3.tabula. Iedzīvotāju skaits Sakas pagasta ciemos

Ciema nosaukums	Ciema veids	Iedz. skaits (2004.-2006.g.)	Iedz. skaits (2012.g.)
Ķoniņciems	Skrajciems	10 (2005.g.)	4
Labrags	Skrajciems	15 (2004.g.)	18
Mežaine	Skrajciems	16 (2005.g.)	11
Orgsaliena	Skrajciems		4
Ostbaha	Skrajciems	54 (2005.g.)	33
Rīva	Vidējciems	104 (2006.g.)	81
Saka	Vidējciems	293 (2004.g.)	191
Saliena	Mazciems	56 (2006.g.)	28
Strante	Skrajciems	39 (2004.g.)	41
Ulmale	Mazciems	74 (2006.g.)	63
Upsēde	Skrajciems	23 (2005.g.)	17

Sakas pagastā vienīgais ciems, kuram iedzīvotāju skaits pārsniedz 100 ir Saka, kas ir trešais lielākais ciems novadā. Sakai ir izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums, tā atrodas netālu no novada centra - Pāvilostas.

Respondentiem aptaujas anketās bija jānovērtē Pāvilostas novada pievilkība. Lielākā daļa aptaujāto 68% norādīja, ka patīk šeit dzīvot, tomēr ir lietas, kas viņus neapmierina. Gandrīz piektaļa 17% aptaujāto respondentu norādīja, ka nav labākas vietas, kur dzīvot. 10% minēja citas atbildes, kā piemēram, Pāvilosta būtu labākā vieta, kurā dzīvot, ja vien būtu darba vietas un atbilstošs atalgojums. Tāpat arī norādīts, ka Pāvilostas novads varētu būt vēl sakoptāks, ar vairāk kafejnīcām un citām niansēm. 2% no respondentiem atzīmēja atbildi, ka Pāvilostas novadā nav nekā īpaša un vieta viņus neapmierina un vēlas novadu pamest, tiklīdz būs tāda iespēja.

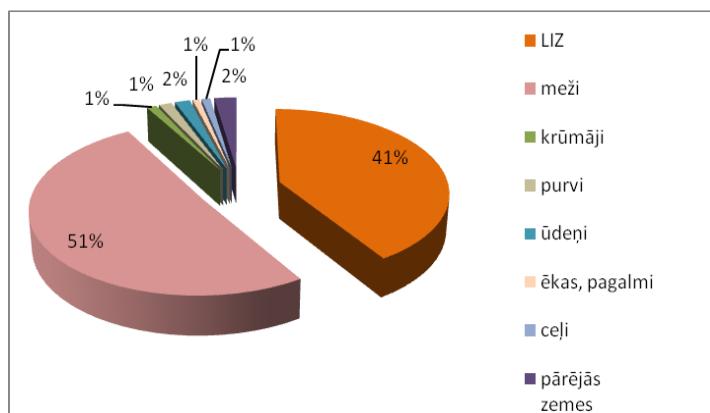
3. DABAS RESURSI

3.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums

Pēc Valsts zemes dienesta zemes bilances datiem Pāvilostas novada teritorijas kopplatība 2011.gada 1.janvāri bija 51514,1 ha jeb 515,4 km², kas ir par 8,6 ha mazāk nekā 2010.gada sākumā. Zemes platība mainās tāpēc, ka pakāpeniski tiek veikti precīzi instrumentāli uzmērījumi dabā.

Pāvilostas novada zemju lielāko daļu aizņem meži, kas sastāda 63% no visām zemēm. Lauksaimniecībā izmantojamā zeme (LIZ) sastāda 27%. Tā ietver aramzemes, augļu dārzus, pļavas un ganības. Savukārt pārējo zemju platības aizņem 1-3%, piemēram, krūmāji, purvi, ūdeņi, ēkas, pagalmi, ceļi un citas zemes (skatīt 9.attēlu).

9.attēls. Pāvilostas novada zemes sadalījums zemes lietošanas veidos uz 2011.gada sākumu

Avots: Valsts zemes dienests

Aplūkojot zemes īpašumu sadalījumu pēc to lietošanas mērķa, Pāvilostas novadā dominē mežsaimniecības zemes un lauksaimniecības zemes. 47% no visām zemēm ir paredzēta mežsaimniecībai. Šajās mežā zemēs ietilpst arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kur saimnieciskā darbība ir aizliegta. Pāvilostas novadā apmēram 22% no mežsaimniecības zemes nav izmantojama saimnieciskās darbības veikšanai. Arī lauksaimniecības zeme Pāvilostas novadā no kopēja zemju apjoma sastāda 47%. Pēc zemes lietošanas mērķu grupām būtiski norādīt arī derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, kas sastāda 0,6% (skatīt 4.tabulu).

4.tabula. Pāvilostas novada zemes sadalījums pa nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupām 2011.gadā

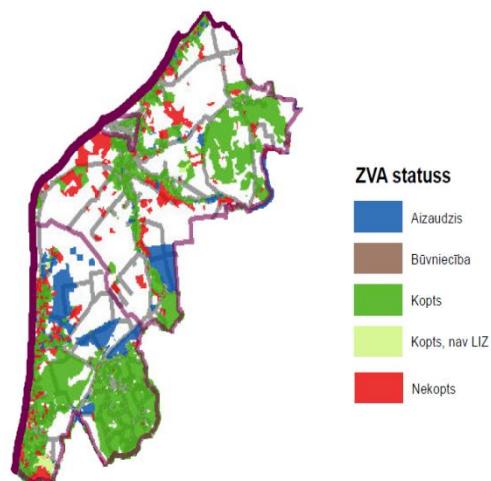
Nekustamā īpašuma lietošanas mērķu grupa	Zemes vienību skaits	Kopplatība (ha)
Lauksaimniecības zeme	2290	19245,5
Mežsaimniecības zeme	918	20931,8
Ūdens objektu zeme	2	11,3
Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas	5	251,4
Dabas pamatnes un rekreācijas nozīmes zeme	38	73,1
Individuālo dzīvojamo māju apbūves zeme	561	170,1
Daudzdzīvokļu māju apbūves zeme	39	21,9
Komercdarbības objektu apbūves zeme	44	72,1
Sabiedriskas nozīmes objektu apbūves zeme	65	65,6
Ražošanas objektu apbūves zeme	59	75,3

Satiksmes infrastruktūras objektu apbūves zeme	34	17,1
Inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu apbūves zeme	13	6,3
Kopā:	4068	40941,5

Avots: *Valsts zemes dienests*

Kā redzams 10.attēlā Pāvilostas novadā lielāka daļa teritorijas ir koptas zemes vienības, kas lielākoties ir izvietojušās pie apdzīvotajām teritorijām (ciemiem un pilsētas) un pie novada reģionālā un vietējas nozīmes ceļiem. Lielākās nekoptās zemes vienības ir izvietojušās piekrastes teritorijā blakus Pāvilostas pilsētai Sakas upes kreisajā krastā.

10.attēls. ZVA statuss Pāvilostas novadā

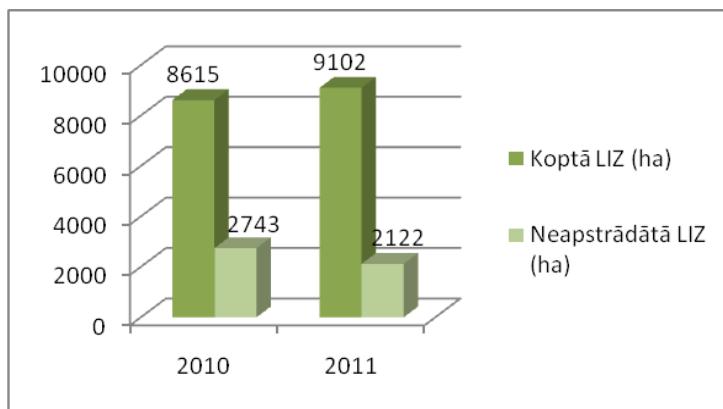
Avots: *Lauku atbalsta dienests*

3.2. Lauksaimniecības zemes

Pāvilostas novada lauksaimniecības zemu vidējais novērtējums ballēs uz 2012.gada sākumu ir 34. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir samērā nabadzīgas. Ja skatās šo zemu vērtējumu pagastu griezumā, tad Sakas pagasta zemei vērtējums ballēs ir 29, bet Vērgales pagastam vērtējums ir 39. Šajā vērtējuma grupā ietilpst ošo zemu cenu indekss uz 2012.gada sākumu ir 1,13. Sakas pagastā vidējā cena par hektāru zemes pēc kvalitātes grupas svārstībā no 45 līdz 520 Ls, savukārt Vērgales pagastā no 55 līdz 740 Ls.

No kopējās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības 2011.gadā 81% bija koptas un 19% neapstrādātas. Salīdzinājumā ar 2010.gadu kopto lauksaimniecībā izmantojamo zemu platības ir pieaugašas par 5% (skatīt 11.attēlu).

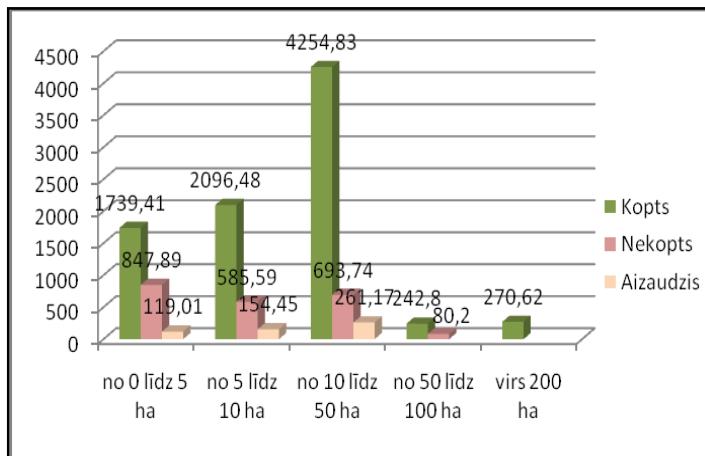
**11.attēls. Pāvilostas novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums
2010.-2011.gadā**

Avots: Lauku atbalsta dienests

Pēc 2010.gadā veiktajiem Lauku atbalsta dienesta apsekojumiem tika iegūti dati par lauksaimniecībā izmantojamās zemes stāvokli, proti, vai attiecīgās zemes platības ir koptas, nekoptas vai aizaugušas. Sadalījumā pēc platības 12.attēlā redzams, ka lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir aizaugusi nelielā apjomā. Tendence ir sekojoša – jo lielāka ir zemes platība, jo mazāka iespējamība, ka tā būs aizaugusi vai nekopta. Lielākais nekoptas un aizaugušas zemes īpatsvars ir platībās no 0 līdz 5 ha un no 5 līdz 10 ha.

**12.attēls. Pāvilostas novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums pēc platības un stāvokļa
2010.gada beigās**

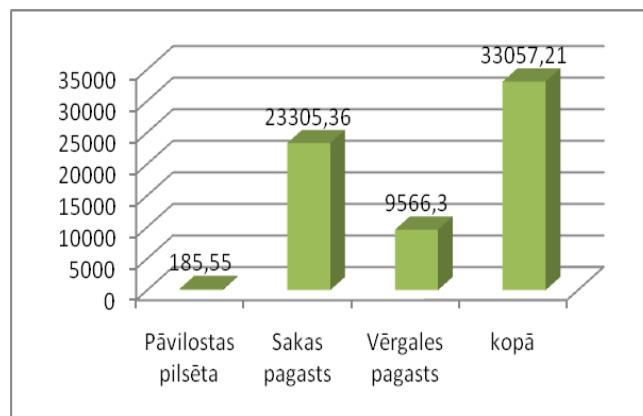

Avots: Lauku atbalsta dienests

3.3. Mežu zemes un resursi

Pāvilostas novadā kopējā mežu platība sastāda 33057,21 ha. Vislielākās mežu platība atrodas Sakas pagastā, kurā ir vidēji 70 % no kopējiem novada mežiem, savukārt Vērgales pagastā atrodas 28% un Pāvilostas pilsētā 2% (skatīt 13.attēlu).

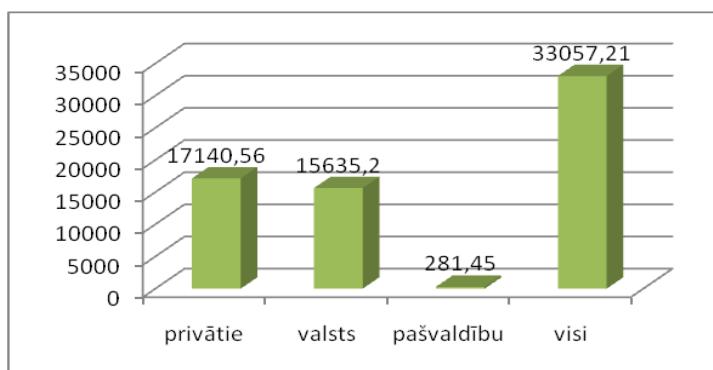
13.attēls. Pāvilostas novada mežu platību sadalījums Pāvilostas pilsētā, Sakas pagastā un Vērgales pagastā 2011.gadā, ha

Avots: Valsts meža dienests

Pāvilostas novadā lielākā daļa no mežu ir privātie, proti, 51%. Līdzīgā apjomā ir arī valstij piederošie meži, kas sastāda 47%. Savukārt pašvaldību meži Pāvilostas novadā ir tikai 0,8% (skatīt 14.attēlu).

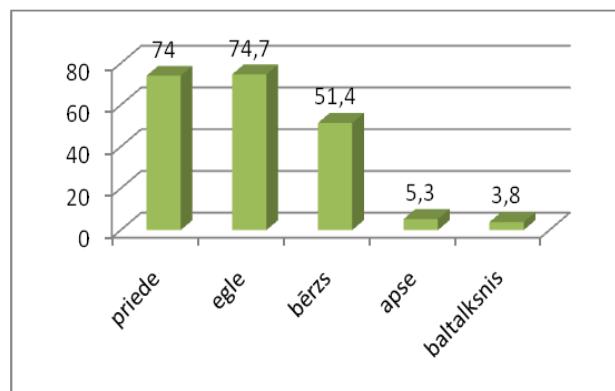
14.attēls. Pāvilostas novada mežu sadalījums pa īpašnieku grupām 2011.gadā, (ha)

Avots: Valsts meža dienests

Pāvilostas novadā visvairāk ir mētru ārenis, šaurlapju ārenis, mētrājs, lāns, damaksnis, slapjais mētrājs un slapjais damaksnis. Saskaņā ar Valsts meža dienesta datiem 2011.gadā Pāvilostas novada mežos visvairāk ir egles, priedes un bērzi. Nelielā apjomā ir apses un baltalkšņi (skatīt 15.attēlu). Lielākā daļa mežu - vidēji 66% ir veidojušies mākslīgi, savukārt tikai 34% ir veidojušies dabiski.

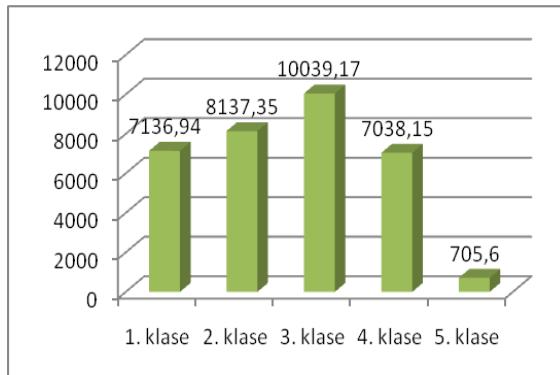
15.attēls. Pāvilostas novada mežu sadalījums pa koku sugām uz 2011.gadu

Avots: Valsts meža dienests

Ja analizē Pāvilostas novada mežus pēc to kvalitātes, 30% mežu ir 3.klases, 24% ir 2.klases un 21% ir gan 1.klases meži, gan 4.klases meži. Savukārt 5.klases meži ir tikai 2% (skatīt 16.attēlu).

16.attēls. Pāvilostas novada mežu sadalījums pēc klasēm uz 2011.gadu, ha

Avots: Valsts meža dienests

3.4. Derīgie izrakteņi

Novada teritorijā nav valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradņu. No derīgajiem izrakteņiem novada teritorijā sastopama smilts un grants, māls, kūdra. Iegūst smiltri, granti un kūdru.

Novadā atrodas viena māla atradnes vieta, Robežnieku perspektīvais laukums, kas daļēji atrodas arī Durbes novadā. Teritorijas platība ir 809 ha un prognozētie krājumi ir 12 milj.m³, no kuriem puse atrodas Vērgales pagastā. Taču laukumā netiek veikti pietiekami detalizēti pētniecības darbi, lai noteiktu precīzus māla krājumus un lai notiku ieguve.

Ievērojamas kūdras ieguves atrodas Ploces purvā un aizņem 982 ha lielu platību, kas pieder SIA "Panbalt".

Novadā ir 7 smilts – grants atradnes, četras no tām – Gulānu, Kažas, Ploces, Vērgales, atrodas Vērgales pagastā, taču izpētītie smilts-grants krājumi ir nelieli, lai notiku kāda ieguve. Sakas pagastā atrodas trīs smilts-grants ieguves vietas – Kaģenieki, Salienas-Rīvas, Varsberģi. Lielākā novada smilts – grants ieguves vieta ir Salienas-Rīvas atradne, kas aizņem 1227 ha, akceptētie krājumi uz 2011. gada sākumu ir 5,2 milj. m³, pašreiz atradnes vietā notiek smilts-grants un smilts ieguve.

3.5. Ūdens resursi

Pāvilostas novads atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Šeit hidrogeoloģisko griezumu veido ūdeni saturošu un vāji caurlaidīgu slāņu mijā, to vidējais biezums 1100 – 1900 m. Artēziskā baseina griezumā var izdalīt 3 izolētas zonas: aktīvas ūdens apmaiņas (saldūdeņu), palēninātas ūdens apmaiņas (sālūdeņu) un lēnas ūdens apmaiņas jeb "stagnanto" ūdeņu (sālsūdenu) zonas.

Ūdeņus novadā veido vairāki ūdens objekti: Baltijas jūra, ezeri, upes, dīķi un citas ūdensteces un ūdenstilpnes.

Atklātā Baltijas jūra ir nozīmīgs dabas resurss zvejniecības, tūrisma un ostu saimniecības attīstībai rajonā. Baltijas jūras piekraste ir relatīvi sekla. Vislielākais dziļums ir posmā no valsts robežas līdz Papei, kur jūra sasniedz 10 m dziļumu 1 km attālumā no krasta. Tālāk uz ziemeļiem 10 m dziļums ir 2 – 3 km attālumā no krasta. Baltijas jūra pilnībā aizsalst aptuveni 3 reizes gadīgtā. Ledus sega sasniedz savu maksimālo attīstību februārī, un tāda noturas līdz marta vidum. Šajā laikā varbūtība, ka piekrasti klāj

ledus, ir 10 – 25%. Baltijas jūrā raksturīgie ledus tipi ir piesalušais pie krasta ledus vai pakledus. Atklātai jūrai ir raksturīgs pakledus, kuru pārvieto straumes un vēji, kas rada problēmas kuģu satiksmei.

Lielākās upes Pāvilostas novadā ir Rīva, Tebra, Durbe un Saka (veidojas, sateket Tebrai un Durbei), ievērojamas arī Karpa, Rudupe, Mindes strauts, Orga, Kapupe, Kristapenes grāvis un Bubieris, arī Ēnava, kas ir robežupe Pāvilostas, Alsungas un Ventspils novadam, Atupe, kas ir robežupe Pāvilostas un Durbes novadam, Ālande un Annas upīte, kas ir robežupes Pāvilostas un Grobiņas novadam.

Latvijas ezeru datubāzē novadā reģistrēti 6 ezeri (5.tabula), no kuriem Grīņu ezers ir pilnībā aizaudzis un tā vietā ir izveidojies purvs, bet pārējie ezeri ir mākslīgi veidoti, kā arī nereģistrētas ūdenstilpnes, piemēram, Salnāju dīķis, Dzirkalis un Rīvas karjers.

5.tabula. Pāvilostas novada ezeri

Nosaukums	Administratīvi teritorīālā vienība	Platība, ha	ŪSIK kods
Elkezers	Vērgales pagasts	2,0	35275
Grīņu ezers	Sakas pagasts	2,0	35269
Muižas dīķis	Vērgales pagasts	8,5	35277
Sudmalu dīķis	Vērgales pagasts	5,0	35271
Upsēdes ūdenskrātuve	Sakas pagasts	1,2	-
Vāveres dīķis	Vērgales pagasts	10,0	35259

Avots: Ezeru datu bāze www.ezeri.lv

3.6. Vēja resursi

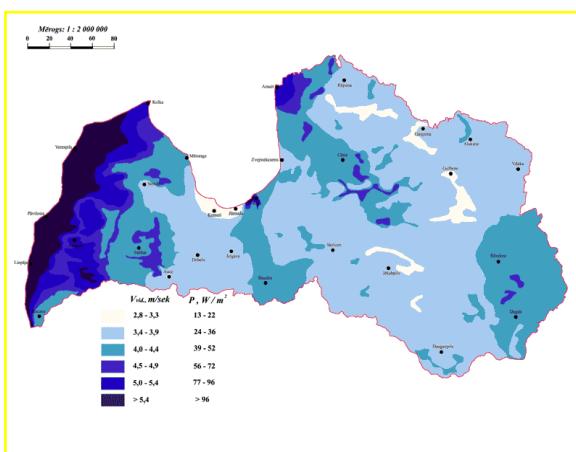
Kā viens no potenciāli izmantojamiem dabas resursiem, kas izmantojams kā atjaunojamais energoresurss PPFT, ir vēja resursi. Baltijas jūras piekraste un Rīgas jūras līča rietumu piekraste ir rajoni, kur Latvijā ir vislielākie vēja ātrumi. Valdošie ir rietumu, dienvidrietumu vēji ar vidējo vēja ātrumu ir 5,1 – 5,8 m/s, tālāk no krasta tas pakāpeniski samazinās (skatīt vēja karti 17.attēlā).

Šobrīd spriest par novada teritorijā sastopamo vidējo un tipisko vēja ātrumu var tikai aptuveni, tā kā uz šo brīdi pieejama precīza informācija par tieši novadā izdarītiem precīziem mērījumiem, tomēr vēja enerģijas potenciāls ir ievērojams, par to var secināt apskatot Latvijas mēroga „vēja kartes” (skatīt 17.attēlu).

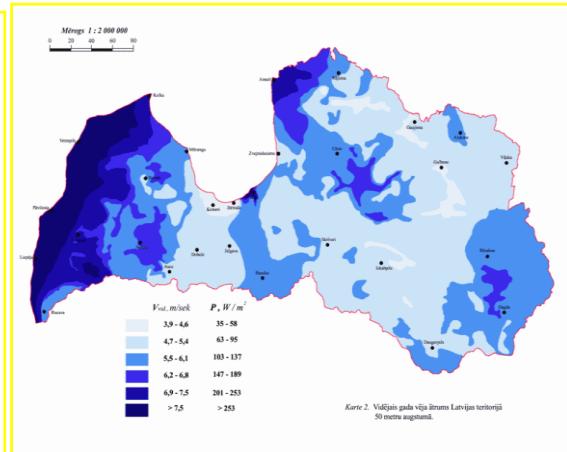
Plānojot uzstādīt vēja ģeneratorus, ir jāņem vērā likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” prasības, kas nosaka, ka sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums ir jāveic šādām ar vēja enerģijas ieguvi saistītām darbībām: vēja elektrostaciju būvniecība, ja būves augstums pārsniedz 20 metrus; vēja elektrostaciju būvniecība Latvijas Republikas teritoriālajā jūrā un Latvijas Republikas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Likuma 4.1.pants nosaka kārtību, kādā veicams novērtējums paredzētai darbībai, kas var ietekmēt NATURA 2000 teritorijas.

17.attēls. Vidējais vēja ātrums Latvijas teritorijā

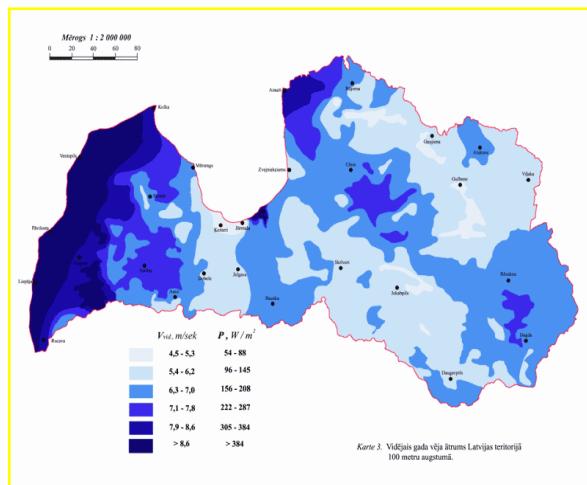
10 m augstumā

50 m augstumā

100 m augstumā

Avots: www.windenergy.lv

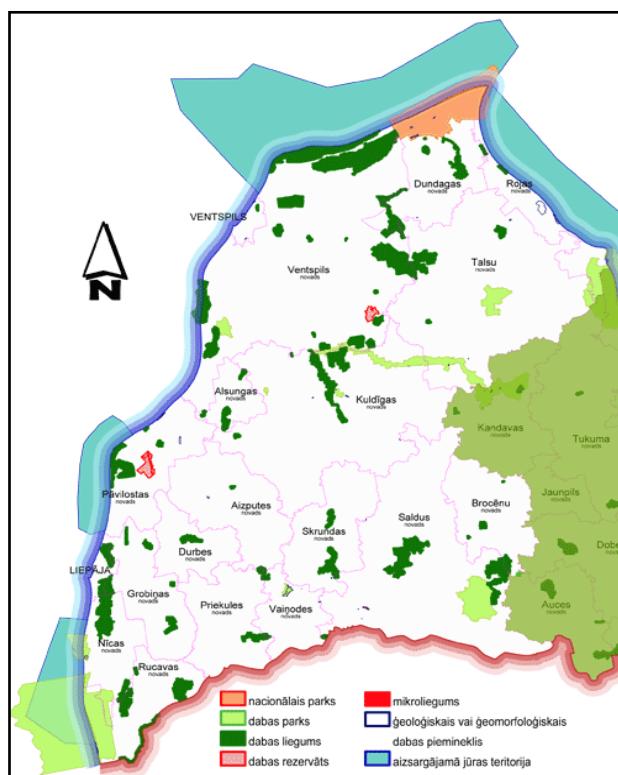
Pašreiz novadā atrodas divas privātās vēja elektrostacijas SIA "ETB" un SIA "Lenkas Energo", abas atrodas Vērgales pagastā.

4. DABAS UN KULTŪRVĒSTURISKĀS VĒRTĪBAS

4.1. Aizsargājamās dabas teritorijas

Pāvilostas novadā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: Grīnu dabas rezervāts un 3 dabas liegumi – Pāvilostas pelēkā kāpa, Sakas grīni un Ziemupe (skatīt **18.attēlā**).

18.attēls. Kurzemes reģiona īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Avots: Dabas aizsardzības pārvalde

4.1.1. Grīnu dabas rezervāts (Natura 2000 teritorija)

Viens no četriem Latvijas dabas rezervātiem – atrodas Slīteres nacionālā parka teritorijā, Sakas pagastā, dibināts 1936.gadā, platība 1454,9 hektāri. Aizsargājamā teritorija izveidota, lai aizsargātu ļoti retu meža augšanas apstākļu tipu – grīni, kurš sastopams tikai Baltijas jūras Kurzemes piekrastē. Rezervātā kopumā konstatētas 52 īpaši aizsargājamās sugas – 33 augu, 16 putnu, 1 zīdītāju, 2 bezmugurkaulnieku. Grīnu dabas rezervāta statusu un uzturēšanas kārtību regulē Grīnu dabas rezervāta likums un Grīnu dabas rezervāta aizsardzības plāns 2008.-2018.gadam. Dabas aizsardzības interešu un saimnieciskās darbības saskanošanai ir izveidota Slīteres nacionālā parka konsultatīvā padome, kas vienlaikus pilda arī Grīnu un Moricsalas dabas rezervātu konsultatīvās padomes funkcijas.

4.1.2. Dabas liegums "Pāvilostas pelēkā kāpa"

Atrodas Pāvilostā un Sakas pagastā, dibināts 2007.gadā, platība 42,5 hektāri. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu Latvijā un Eiropas Savienībā plašāko pelēko kāpu īpaši aizsargājamu biotopu aizsardzību. Kopumā dabas liegumā konstatētas 22 īpaši aizsargājamās sugas – 10 augu, 3 sēnu, 4 bezmugurkaulnieku, 1 abinieku un 4 putnu sugas. Pāvilostas pelēkā kāpa ir viena no plašākajām pelēkajām kāpām Latvijā. Teritorija ir nozīmīga jūras piekrastes ainavas saglabāšanā. Pāvilostas pelēkās kāpas individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2010.gada 27.aprīļa

noteikumi Nr.394 "Dabas lieguma "Pāvilostas pelēkā kāpa" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" un Dabas lieguma "Pāvilostas pelēkā kāpa" dabas aizsardzības plāns 2009.-2019.gadam.

4.1.3. Dabas liegums "Sakas grīni" (Natura 2000 teritorija)

Atrodas Sakas pagastā, dibināts 2004.gadā, platība 170 hektāri. Dabas liegums izveidots Eiropā un Latvijā Joti reta biotopa – slapji virsāji ar grīņa sārteni – aizsardzībai. Dabas liegumā atrodas 13 īpaši aizsargājamas augu sugas un 7 īpaši aizsargājamas putnu sugas. Sakas grīnu uzturēšanas kārtību nosaka Dabas lieguma "Sakas grīni" dabas aizsardzības plāns.

4.1.4. Dabas liegums "Ziemupe" (Natura 2000 teritorija)

Atrodas Sakas un Vērgales pagastā, dibināts 1987.gadā, platība 2458 hektāri. Dabas liegums veidots vairāku jūrmalas biotopu aizsardzībai. Viena no nedaudzajām un labākajām pelēko kāpu aizsardzības vietām Latvijā. Ziemupes uzturēšanas kārtību nosaka Dabas lieguma "Ziemupe" dabas aizsardzības plāns.

4.1.5. Aizsargājamā jūras teritorija "Akmensrags"

Pāvilostas novadā viena no 7 aizsargājamajām jūras teritorijām, kas izveidotas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 5.janvāra noteikumiem Nr.17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām" – Akmensrags. Tas atrodas Baltijas jūras dienvidrietumu teritoriālajos ūdeņos iepretim Pāvilostas novadam, dibināts 2010.gadā, platība 25 829 hektāri. Akmeņrags ir zemesrags Baltijas jūras piekrastē, ko aizsargā akmeņu josla, kas iesniedzas jūrā. Aizsargājamā jūras teritorija izveidota zemūdens rifu un dzīvotņu aizsardzībai, kā arī putnu sugu aizsardzībai, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju.

4.1.6. Dižkoki

Saskaņā ar Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzi Pāvilostas novadā ir 40 dižkoki – 1 Pāvilostā (vienīgais Eiropas segliņš novadā), 20 Sakas pagastā, 19 Vērgales pagastā (6.tabula).

6.tabula. Pāvilostas novada dižkoki

Suga	Skaits
Europas segliņš (<i>Euonymus europaea L.</i>)	1
Meža bumbiere (<i>Pyrus pyraster</i> Burgsd.)	1
Parastais ozols (<i>Quercus robur L.</i>)	17
Parastā kļava (<i>Acer platanoides L.</i>)	4
Parastā liepa (<i>Tilia cordata Mill.</i>)	11
Parastā priede (<i>Pinus sylvestris L.</i>)	3
Vīksna (<i>Ulmus laevis Pall.</i>)	3
KOPĀ	40

Avots: LVĢMC datu bāze <http://vdc2.vdc.lv:8998/dkoki.html>

4.1.7. Aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi

Atbilstoši Ministru kabineta 2001.gada 20.marta noteikumiem Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem" Pāvilostas novadā ir 4 aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi (skatīt 7.tabulu).

7.tabula. Pāvilostas novada aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi

Nosaukums	Atrašanās vieta
Ostbahas baronu kapu dendroloģiskie stādījumi	Sakas pagasts
Ulmales parks	Sakas pagasts
Upesmuižas parks	Pāvilosta
Vērgales parks	Vērgales pagasts

4.1.8. Aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi

Atbilstoši Ministru kabineta 2001.gada 17.aprīla noteikumiem Nr.175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem" Pāvilostas novadā ir 2 aizsargājamie ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi – Baltijas ledus ezera krasta valnis pie Rīvas Sakas pagastā un Strantes–Ulmales stāvkrasts Sakas pagastā.

4.2. Kultūrvēsturiskie objekti un teritorijas

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi ir konkrētas kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas un atsevišķi objekti, kuriem ar likumu ir noteikts izmantošanas, saglabāšanas un aizsardzības statuss. Kultūras pieminekļu aizsardzību nosaka likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un no tā izrietotie normatīvie akti.

Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rīcībā esošajiem datiem Pāvilostas novadā atrodas 24 valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi – 16 valsts nozīmes un 8 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi, starp tiem 14 arheoloģijas pieminekļi, 6 arhitektūras pieminekļi, 3 mākslas pieminekļi un 1 industriālais piemineklis (8.tabula).

8.tabula. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Pāvilostas novadā

Nr.	Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta
1381	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Pāvilostas apmetne (Baznīckalns)	Pāvilosta
1417	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Akmeņraga bākas viduslaiku kapsēta	Sakas pagasts
1418	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Sakas pilskalns	Sakas pagasts
1419	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Elka kalns – pilskalns	Sakas pagasts
1420	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Dzeņu Upurakmens – kulta vieta	Sakas pagasts
1421	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Kūku senkapi	Sakas pagasts
1422	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Lašu senkapi	Sakas pagasts
1423	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Sakas viduslaiku pils	Sakas pagasts
1424	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Piņķu Upurakmens – kulta vieta	Sakas pagasts
1430	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Elka kalns – pilskalns	Vērgales pagasts
1431	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bruņinieku senkapi (Zviedru kapi)	Vērgales pagasts
1432	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Mazkalnu viduslaiku kapsēta	Vērgales pagasts
1433	Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ošenieku senkapi	Vērgales pagasts
3849	Valsts nozīmes	Māksla	Kancele Sakas luterānu baznīcā	Sakas pagasts
3860	Valsts nozīmes	Māksla	Cilnis fasādē un rozetes (2) Vērgales muižas pili	Vērgales pagasts
3861	Valsts nozīmes	Māksla	Cilnis fasādē un rozetes (2) Vērgales muižas pili	Vērgales pagasts
6124	Valsts nozīmes	Arhitektūra	"Niku" dzīvojamā ēka	Sakas pagasts
6125	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	"Mazkažu" dzīvojamā ēka	Vērgales pagasts
6433	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Sakas luterānu baznīca	Sakas pagasts
6434	Valsts nozīmes	Arhitektūra	Ziemupes luterānu baznīca ar žogu	Vērgales pagasts
8326	Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Maznodupju akmeņu konstrukcija	Sakas pagasts

8570	Valsts nozīmes	Industriālais	Akmeņraga bākas tornis	Sakas pagasts
8660	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Vērgales muižas pils	Vērgales pagasts
8661	Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Bijusī Pāvilostas Loču māja ar laivu novietni un Sakas upes krasta brugji	Pāvilosta

Avots: www.mantojums.lv

5. EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

5.1. Nodarbinātība un bezdarba līmenis

Viens no pamatrādītājiem novada ekonomiskās attīstības un iedzīvotāju aktivitātes raksturošanai ir nodarbinātības līmenis. No 2005. līdz 2008.gadam visos Latvijas reģionos nodarbinātības līmenis palielinājās, bet 2009.gadā sākās straujš kritums.

5.1.1. Darba vietas

2009.gadā Pāvilostas novadā bija reģistrētas 245 darba vietas, bet 2010.gadā par 23 darba vietām vairāk. Tas nozīmē, ka Pāvilostas novadā 2009.gadā bija nodarbināti vidēji 12% no darbspējas vecuma iedzīvotājiem. Savukārt 2010.gadā 13% no darbspējas vecuma iedzīvotājiem (skatīt 9.tabulu). Visvairāk darba vietu ir tādās nozarēs kā lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība, būvniecība, izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumos, vairumtirdzniecībā, mazumtirdzniecībā u.c. nozarēs.

**9.tabula. Kopējais darbinieku skaits pamatdarbā pa nozarēm Pāvilostas novadā
2009.-2010.gadā**

Darbības veids pēc NACE 2.redakcijas klasifikācijas	Darbinieku skaits 2009.gadā	Darbinieku skaits 2010.gadā
(A) Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	157	190
(C) Apstrādes rūpniecība	10	9
(D) Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	1	1
(F) Būvniecība	11	12
(G) Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	13	14
(H) Transports un uzglabāšana	2	3
(I) Izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumi	11	10
(K) Finanšu un apdrošināšanas darbības	3	-
(L) Operācijas ar nekustamo īpašumu	7	4
(M) Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	9	8
(N) Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	3	1
(P) Izglītība	4	5
(Q) Veselība un sociālā aprūpe	3	4
(R) Māksla, izklaide un atpūta	1	1
(S) Citi pakalpojumi	8	6
KOPĀ	245	268

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Šie zemie darba vietu skaita rādītāji norāda uz tendenci Pāvilostas novada iedzīvotājiem strādāt ārpus novada, piemēram, Liepājā, Ventspilī vai citos kaimiņu novados. Tāpat arī šie rādītāji parāda, ka Pāvilostas novads tiek izvēlēta kā dzīves vieta, bet darba vietas šiem cilvēkiem ir ārpus novada.

Lielākie darba devēji novadā ir 10 uzņēmumi (skatīt **10.tabulu**). Lielākais darba devējs novadā, ap 66 darba vietas, ir SIA "N- STARS ", kas nodarbojas ar zvejniecību un zivju saldēšanu. Veiksmīgi savu darbību veic z/s „Kaija”, kur ar ES Savienības projektu līdzekļiem uzcelta zivju pārstrāde un nodarbina uzņēmumā 21 cilvēku.

Vērgales pagastā ir spēcīgi attīstīta lauksaimniecība un ir lielas zemnieku saimniecības. Lielāko darbu devēju var minēt SIA "Kalniņmuiža" ar 32 strādājošiem, SIA „Muižkalniņi” ar 24 darbiniekiem, kas ir arī viens no lielākajiem uzņēmumiem pēc apgrozījuma, kooperatīvo sabiedrību „Vērgale 1” ar 15 darbiniekiem un z/s „Aploki”, kur tiek nodarbināti 12 vietējie iedzīvotāji un kūdras ieguvē SIA "Pindstrup Latvija".

SIA „Āķagals” nodrošina iedzīvotājiem 10 patstāvīgas darba vietas, vasaras sezonā ap 20 darba vietām. Uzņēmums nodarbojas ar kokapstrādi, mežizstrādi un sabiedrisko ēdināšanu. 2012.gada jūlijā viesu namā „Āķagals” izcēlās ugunsgrēks, un tas pilnībā nodega. SIA „S.P.P.” nodarbojas ar kokapstrādi un nodarbina 15 Pāvilostas novada iedzīvotājus. SAF „Cilvēks cilvēkam” nodrošina 16 darba vietas, nodarbojoties ar veco ļaužu aprūpi. SIA „Kurzemes ceļnieks un būvnieks” nodarbojas ar celtniecības un ēku remontdarbiem, nodarbinot 21 Pāvilostas novada iedzīvotāju.

10.tabula. Lielākie darba devēji Pāvilostas novadā 2011.gadā

Uzņēmumi	Darbinieku skaits
SIA "N STARS"	66
SIA "Kalniņmuiža"	32
SIA „Muižkalniņi”	24
SIA „Kurzemes ceļnieks un būvnieks”	21
zv.s "Kaija"	21
Fonds "Cilvēks cilvēkam"	16
Kooperatīvā sabiedrība "Vērgale 1"	15
SIA "S.P.P."	15
z/s "Aploki"	12
SIA "Āķagals"	10

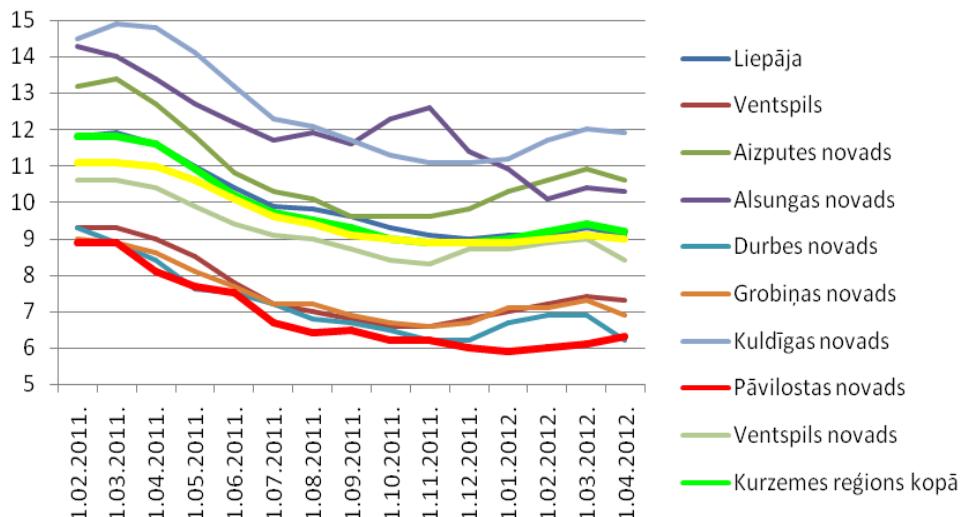
Avots: Valsts ieņēmumu dienests

Daudzi iedzīvotāji ir iesaistīti tūrisma biznesā, pārsvarā tās ir viesu mājas, kurām ir sezonāls darbības raksturs. Daļa iedzīvotāju ir nodarbināti pašvaldības iestādēs un apkalpojošā sfērā.

5.1.2. Bezdarba līmenis

2012.gada aprīļa mēnesī valstī bezdarba līmenis ir 9.0%, Kurzemes reģionā – 9.2%, bet Pāvilostas novadā – 6.3% (129 bezdarbnieki) (**19.attēls**). Salīdzinot Pāvilostas novadu ar kaimiņu novadiem, tuvāk esošajām republikas pilsētām un Kurzemes reģionu, var novērot, ka Pāvilostas novadā ir viens zemākajiem bezdarba līmeņiem, kas būtu skaidrojams ar Liepājas un Ventspils tuvumu. Liepāja tikai formāli pilda nacionālas nozīmes attīstības centra funkciju, jo kā redzams **19.attēlā**, Liepājā bezdarba līmenis nav zemāks par blakus esošo novadu bezdarba līmeni.

19.attēls. Bezdarba līmenis Pāvilostas novadā un tās kaimiņu novados, republikas pilsētās, Kurzemes reģionā un Latvijā, %

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

No kopējā bezdarbnieku skaita uz 2012.gada 1.aprīli 54.3% bija sievietes un 45.7% - vīrieši. 41.8% no visiem bezdarbniekiem ir ilgstošie, 3.1% ir invalīdi – bezdarbnieki, 12.4% ir jaunieši vecumā no 15 līdz 24 gadiem, savukārt 6.2% ir personas pēc bērnu kopšanas atvaiļinājuma. 4.6% un 6.2% ir pirmspensijas vecuma sievietes un vīrieši. Visvairāk bezdarbnieku atrodas Vērgales pagastā 41.1% no kopējiem bezdarbniekiem Pāvilostas novadā. 11.tabulā sniegti bezdarba struktūras dati uz 01.04.2012.

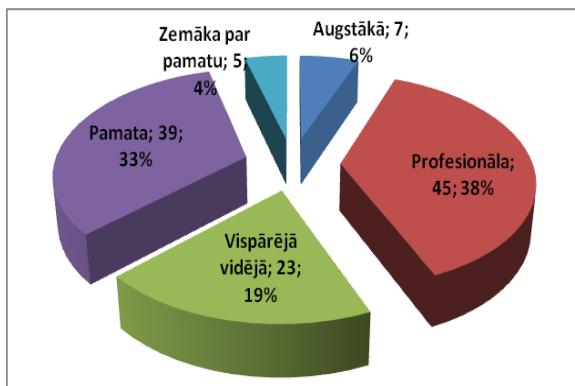
11.tabula. Bezdarbnieku struktūra Pāvilostas novadā uz 01.04.2012.

Bezdarbieku deklarētā dzīves vieta	Bezdarbieku skaits	No tiem							
		Sievietes	Vīrieši	Ilgstošie bezdarbnieki	Invalīdi	Jaunieši (15-24 gadi)	Personas pēc bērnu kopšanas atvaiļinājuma	Pirmspensijas vecuma sievietes	Pirmspensijas vecuma vīrieši
Pāvilosta	35	16	19	9	-	6	2	1	1
Sakas pagasta	41	23	18	21	1	2	1	3	3
Vērgales pagasts	53	31	22	24	3	8	5	2	4
Novads kopā	129	70	59	54	4	16	8	6	8

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Visvairāk bezdarbnieku ir vecumā no 50 līdz 54 gadiem (28 jeb 21.7% no visiem reģistrētajiem bezdarbniekiem). Tam seko 21 (16.3%) bezdarbnieks vecumā no 55 līdz 59 gadiem, un 16 (12.4%) – vecumā no 45 līdz 49 gadiem. Salīdzinoši daudz bezdarbnieku ir jauniešu vidū no 15 līdz 29 gadiem 20.2% jeb 26 bezdarbnieki (skatīt 20.attēlā).

20.attēls. Bezdarbieku sadalījums pēc izglītības līmeņa

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra

Pēc izglītības līmeņa visvairāk bezdarbieku ir ar profesionālo izglītību 45 (34.9%) bezdarbieki un pamatzglītību – 39 (30.2%). Ar augstāko izglītību ir tikai 6% bezdarbieku no kopējā skaita.

Vislielākais ir to bezdarbieku skaits, kas meklē darbu līdz 6 mēnešiem (58 cilvēki) un no 1 līdz 3 gadiem – 48 cilvēki. Ilgāk par 3 gadiem bezdarbieku skaits ir mazs, tikai 6 bezdarbieki.

Daudziem ilgstošiem bezdarbiekiem atrast darbu traucē sociālas problēmas, zema kvalifikācija, veselības problēmas. Personas pēc bērnu kopšanas atvaiņinājuma nav gatavas atgriezties darba tirgū, jo grūti savienot ģimenes un darba dzīvi. Jauniešiem – bezdarbiekiem ir zema izglītība, kas ierobežo darba un tālākas apmācības iespējas. Jaunieši pēc augstskolas beigšanas neatgriežas novadā, jo nav piemērotu darba vietu.

5.1.3. Darba samaksa

Pāvilostas novadā 2011.gadā vidējā bruto darba samaksa publiskajā sektorā bija 334 LVL, kas ir mazāk nekā vidēji Kurzemes reģionā un valstī un mazāk nekā kaimiņu pašvaldībās (izņemot Grobiņas novadu) (skatīt 12.tabulu).

12.tabula. Bruto darba samaksa sabiedriskajā un privātajā sektorā (nodarbināto skaits vismaz 50)
Pāvilostas novadā, Kurzemes reģionā, kaimiņu pašvaldībās un Latvijā 2009.g. -2011.g., latos

Teritorija	2009. gads		2010.gads		2011.gads	
	Sabiedriskajā sektorā	privātajā sektorā	Sabiedriskajā sektorā	privātajā sektorā	Sabiedriskajā sektorā	privātajā sektorā
Pāvilostas novads	284	.	303	.	334	.
Aizputes novads	321	.	362	.	367	376
Alsungas novads	301	-	314	-	347	-
Durbes novads	318	-	329	-	343	-
Grobiņas novads	317	312	313	317	333	379
Ventspils novads	355	512	376	531	408	621
Kurzemes reģions	421	437	383	445	395	466
LATVIJA	480	501	470	500	493	519

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

5.2. Uzņēmējdarbības vides

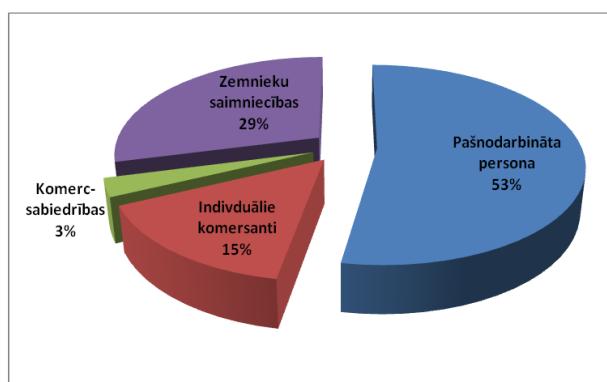
Gan valsts, gan arī novada ekonomikas attīstība atkarīga no uzņēmējdarbības vides un uzņēmīgiem cilvēkiem, kas spēs piedāvāt vietējā un ārējā tirgū konkurēspējīgus produktus un pakalpojumus.

Uzņēmumu reģistrā uz 2012.gadu Pāvilostas novadā reģistrēti 523 subjekti. No tiem Biedrību un nodibinājumu reģistrā – 31 biedrības un 5 nodibinājumi, Komercreģistrā - 100 sabiedrības ar ierobežotu atbildību (SIA), 21 individuālie komersanti (IK). Reliģisko organizāciju un to iestāžu reģistrā reģistrētas 9 draudzes, Sabiedrisko organizāciju reģistrā - 1 sabiedriskā organizācija. Uzņēmumu reģistra uzskaitē ir 42 individuālie uzņēmumi un 19 SIA, 18 kooperatīvās sabiedrības, 2 akciju sabiedrības, 1 valsts uzņēmums un 245 zemnieku saimniecības.

Pēc Centrālās statistikas pārvaldes datiem ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Pāvilostas novadā uz 1000 iedzīvotājiem (t.sk. pašnodarbinātās personas, individuālie komersanti, komercsabiedrības, zemnieku un zvejnieku saimniecības) ir pieaudzis no 75 uzņēmumiem 2009.gadā (Kurzemes reģionā vidēji 54; Latvijā vidēji 57) līdz 83 uzņēmumiem 2010.gadā (Kurzemes reģionā vidēji 57; Latvijā vidēji 61). Pieaugums ir saistīts ar pašnodarbinātu personu skaita pieaugumu par 19% jeb 23 uzņēmumiem un zemnieku un zvejnieku saimniecību skaits pieaugums par 8 saimniecībām. Taču ir samazinājies individuālo komersantu un komercsabiedrību skaits par 5 uzņēmumiem.

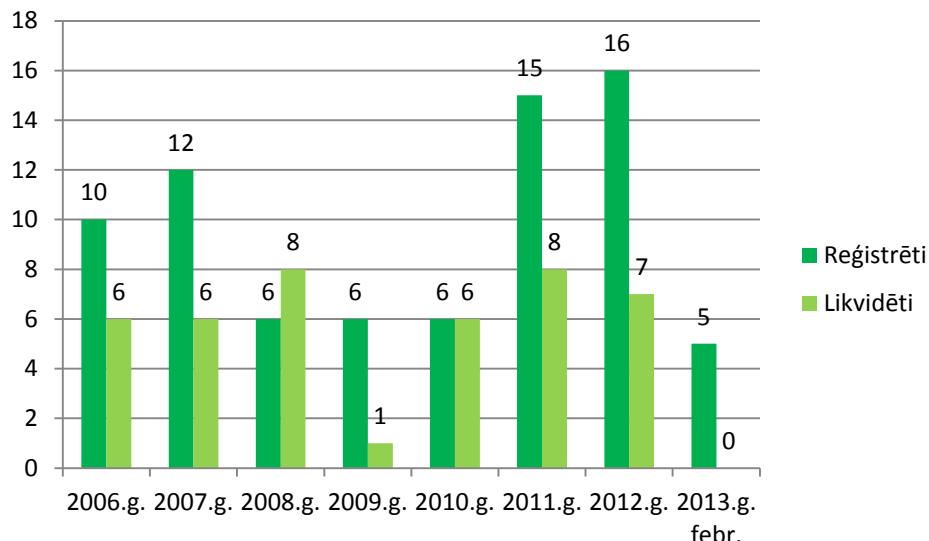
Pāvilostas novadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūrā 2010.gadā dominē pašnodarbinātās personas – 52,8% (Kurzemē vidēji 46,0%; Latvijā vidēji 36,1%), kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības – 29,0% (Kurzemē vidēji 15,6%; Latvijā vidēji 9,7%). Salīdzinājumā ar Latvijas (48,3%) un Kurzemes reģiona (30,2%) vidējiem rādītājiem, Pāvilostas novadā ir neliels komercsabiedrību īpatsvars aktīvo uzņēmumu struktūrā – 15,2% (skatīt 21.attēlā).

21.attēls. Ekonomiski aktīvās tirgus sektora statiskās vienības Pāvilostas novadā 2010.gadā

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pāvilostas novadā reģistrēto uzņēmumu skaita bilance pret likvidēto uzņēmumu skaitu pēdējos sešus gadus saglabājās pozitīva, izņemot 2008.gadu, kas bija saistīts ar ekonomisko situāciju valstī. Jāatzīmē, ka 2012.gadā ir vislielākais reģistrēto uzņēmumu skaits pēdējos gados. Kopš 1995.gada Uzņēmumu reģistrā un Komercreģistrā kopā reģistrēti 188 uzņēmumi, bet likvidēti 108 (skatīt 22.attēlā).

22.attēls. Pāvilostas novada uzņēmumu reģistrēšanas un likvidēšanas dinamika

Avots: Lursoft

Ekonomiski aktīvās tirgus sektora statistiskās vienības Pāvilostas novadā 2010.gadā pavisam ir 269, no kurām 262 ir mikro, 6 mazās un 1 vidējā. Pašnodarbinātās personas un individuālie komersanti novadā 100% apmērā kvalificējas kā mikro uzņēmumi. Viena zemnieku saimniecība un piecas komercsabiedrības ir mazie uzņēmumi.

Mazie un vidējie uzņēmumi veido vienu no galvenajiem augšanas faktoriem ES. Tie ir nepieciešami, lai izveidotu un uzturētu nodarbinātību Eiropā. Tādēļ Eiropas Savienība ir aktīvi iesaistīta saskaņotas, praktiskas un līmeniskas Kopienas politikas veidošanā maziem un vidējiem uzņēmumiem. Eiropas mazie un vidējie uzņēmumi var būt raksturoti ar to dažādību, šī dažādība ir atainota viņu dažādajās vajadzībās.

Eiropas Komisija ir pieņēmusi rekomendāciju 2003/361/EK, skarot mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju. Šī definīcija ir saistīta tikai ar dažiem jautājumiem, galvenokārt strukturālo fondu vai Kopienas programmu palīdzību un izpildīšanu. Mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīcija ir balstīta uz nodarbināto cilvēku skaitu un apgrozījumu vai ikgadējās bilances kopsummu.

Liela uzmanība ES tiek pievērsta arī uzņēmumu dibināšanas nosacījumu atvieglošanai, uzņēmējdarbības likumdošanas vienkāršošanai un jaunu tehnoloģiju izmantošanai.

Vērtējot uzņēmējdarbības vidi pēc darbības virzieniem, uzņēmumi sadalās sekojoši (skatīt 13.tabulu):

13.tabula. Pāvilostas novada uzņēmumi sadalījumā pa darbības veidiem 2010. gadā

Uzņēmumu skaits	Darbības veidi
192, tai skaitā:	Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība
170	Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības
13	Mežsaimniecība un mežizstrāde
9	Zivsaimniecība
14	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts
12	Būvniecība
9	Apstrādes rūpniecība
9	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi

8	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi
5	Izglītība
4	Operācijas ar nekustamo īpašumu
4	Veselība un sociālā aprūpe
3	Transports un uzglabāšana
1	Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana
1	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība
1	Māksla, izklaide un atpūta
6	Citi pakalpojumi

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

No minētā redzams, ka vislielāko uzņēmumu īpatsvaru jeb 63% veido augkopības un lopkopības, medniecības uzņēmumi. Populārākie ekonomiski aktīvā tirgus sektora vienību darbības veidi arī ir vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība, mežsaimniecība un mežizstrāde, un būvniecība.

Pēc apgrozījuma lielākie uzņēmumi – SIA „Egļu mežniecība” un SIA „Kurzemes Vērši” nodarbojas ar mežkopību, mežizstrādi un mežsaimniecību, bet SIA „Ciedra plus” ar vairumtirdzniecību (skatīt 14.tabulā).

14.tabula. Pāvilostas novada uzņēmumi ar lielāko 2011.gada apgrozījumu

Nr. p.k.	Uzņēmums	Darbības veids pēc NACE	Apgrozījums 2011.gadā (LVL)	pret 2010
1	SIA "EGĻU MEŽNIECĪBA"	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības Mežizstrāde Mežsaimniecības palīgdarbības	581,772.00	6.30 reizes
2	SIA "Kurzemes Vērši"	Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības	438,401.00	55%
3	SIA "CIEDRA PLUS"	Kokmateriālu, būvmateriālu un sanitārtehnikas ierīču vairumtirdzniecības pakalpojumi	427,168.00	-
4	SIA "GB ACTIVE"	Automobiļu apkope un remonts Metāla izstrādājumu, mehānismu un iekārtu remonts Metāla izstrādājumu remonts Automobiļu detaļu un piederusu pārdošana	356,167.00	30%
5	SIA "LATA mežs"	Mežizstrāde	326,661.00	26%
6	SIA "MUIŽKALNINI"	Mazumtirdzniecība un pārtikas produktu ražošana (maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana)	308,132.00	13.93 reizes
7	SIA "Kurzemes ceļnieks un būvnieks"	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	298,603.00	19%
8	Z/s "Aploki"	Citu viengadīgo kultūru audzēšana Mežsaimniecības palīgdarbības Kravu pārvadājumi pa autoceļiem	287,452.00	31%
9	SIA "S.P.P."	Zāgēšana, ēvelēšana un impregnēšana	286,311.00	80%
10	SIA "Iga-4"	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	255,972.00	40%

Avots: Lursoft

Pieci lielākie uzņēmumi pēc apgrozījuma nodarbojas ar mežsaimniecību, mežizstrādi un kokapstrādi saistītajās nozarēs, kas būtu skaidrojams ar augsto mežainuma līmeni Pāvilostas novadā. Divi no uzņēmumiem darbojas būvniecības nozarē. Pa vienam uzņēmumam automobiļu apkopē un

metāla izstrādājumu remontā, mazumtirdzniecībā un pārtikas produktu ražošanā, lauksaimniecības nozarē.

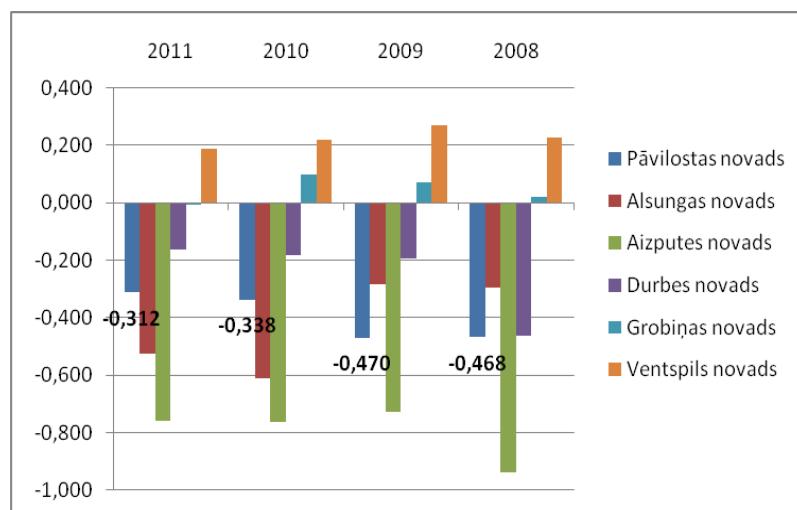
5.3. Teritorijas attīstības indekss

Teritoriju attīstības vispārējai analīzei, teritoriju sociāli ekonomiskās attīstības atšķirību raksturošanai, iedzīvotāju dzīves līmeņa salīdzināšanai, kā arī teritorijas attīstības ietekmējošo faktoru noteikšanai tiek izmantots teritoriju attīstības indekss un tā aprēķinam lietotie pamatrādītāji. Pašvaldību teritoriju attīstības indeksa aprēķinā ietverti četri rādītāji: bezdarba līmenis, iedzīvotāju ienākuma nodoklis uz 1 iedzīvotāju, demogrāfiskās slodzes līmenis un pastāvīgo iedzīvotāju skaita izmaiņas pēdējo 5 gadu laikā.

Pāvilostas novads laika posmā no 2008.gada līdz 2010.gadam saglabā negatīvu teritorijas attīstības indeksu, taču katru gadu negatīvais indekss samazinās, norādot uz teritorijas pozitīvo attīstību. Kopējā novadu rangu tabulā Pāvilostas novads pēc 2011.gada datiem atrodas 68.vietā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tas ir par trijām vietām uz augšu.

Salīdzinot Pāvilostas novadu ar kaimiņu novadiem, tad Pāvilostas novads 2011.gadā ir ceturtais augstākais aiz Ventspils (29.vieta, 0,190), Grobiņas (49.vieta, -0,008) un Durbes (57.vieta, -0,164) novadiem, zemāks teritorijas attīstības indekss ir Alsungas (78.vieta, -0,525) un Aizputes (88.vieta, -0,757) novadiem (skatīt **23.attēlā**).

**23.attēls. Teritorijas attīstības indekss Pāvilostas novadā un kaimiņu novados
2008.-2011.gadam**

Avots: Valsts reģionālās attīstības aģentūra

6. TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

6.1. Transporta infrastruktūra

6.1.1. Autoceļi un ielas

Pietiekami blīvs un kvalitatīvs autoceļu tīkls ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem efektīvai administratīvās teritorijas saimnieciskai darbībai un iedzīvotāju pārvietošanās vajadzību apmierināšanai. Saskaņā ar likumu „Par autoceļiem” pēc to nozīmes ceļus iedala valsts, pašvaldības, uzņēmumu un māju cejos.

Pāvilostas novadu šķērso valsts reģionālas nozīmes 1.sķiras autoceļš P111 Ventspils (Leči) – Grobiņa, kura kopgarums ir 95,5 km. Šis autoceļš savieno Ventspili un Liepāju un ir ar asfaltbetona segumu. Autoceļa P111 stāvoklis ir vērtējams kā labs vai ļoti labs tikai tajā posmā, kur tas savieno Pāvilostas novadu ar Ventspils novadu pie Jūrkalnes, gandrīz pusē no tā kopgaruma ir avārijas stāvoklī, proti, 40,04 km ir uz sabrukuma robežas.

Vidējā diennakts satiksmes intensitāti uz autoceļa P111 laika periodā no 2006.gada līdz 2011.gadam ir pieaugusi par 20,5%.

Pāvilostas novadā ir 4 vietējas nozīmes autoceļi ar kopējo garumu 64,2km, no tiem puse atrodas avārijas stāvoklī (skatīt 15.tabulu).

15.tabula. Vietējas nozīmes autoceļi Pāvilostas novadā

Ceļa Nr.	Nosaukums	Garums (km)	Avārijas stāvokļa posma garums (km)
V1186	Labrags – Rīva - Sarkanvalks	17,4	8,390
V1190	Vērgale–Ziemeupe	6,1	0
V1191	Zemgalji–Vērgale	6,2	3,379
V1199	Aizpute–Saka	31,1	18,010
V1187	Pievedceļš Pāvilostai	3,4	2,267
KOPĀ		64,2	32,046

Avots: VAS „Latvijas Valsts ceļi”

Pašvaldības autoceļu kopgarums ir 128,78 km, kas sevī ietver B, C un D uzturēšanas klases autoceļus. Autoceļi ar B uzturēšanas klasi Pāvilostas novadā sastāda 40,37 km, no kuriem lielākā daļa ir ar grants segumu. Vidēji 97% sastāda grants ceļi, bet 3% asfaltēti ceļi. Ar C uzturēšanas klasi Pāvilostas novadā arī lielākā daļa autoceļu ir ar grants segumu – 89%, bet asfaltēti ir 11%. Savukārt ar D uzturēšanas klasi visi autoceļi ir ar grants segumu. Kopumā pašvaldībā tikai 6% autoceļu ir ar asfalta segumu (skatīt 16.tabulu).

16.tabula. Pāvilostas novada pašvaldības autoceļi ar B, C un D uzturēšanas klasi sadalījumā pēc to seguma

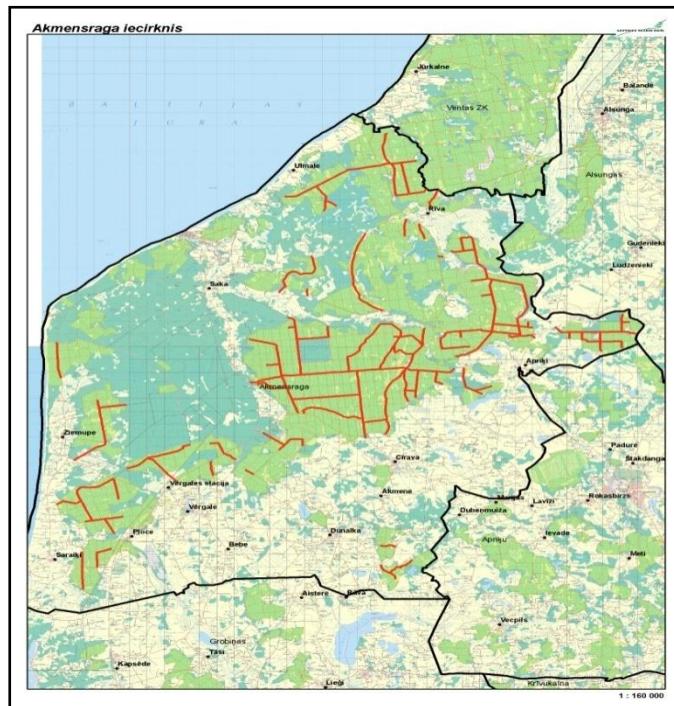
Klase	Grants segums	Asfalta segums	Kopā
B	39,18	1,19	40,37
C	57,49	6,93	64,42
D	23,99	0	23,99
KOPĀ	120,66	7,58	128,78

Avots: Pāvilostas novada pašvaldība

Pašvaldības autoceļi šķērso 13 tiltus, kas ir daudz un tiltiem ir nepieciešami ievērojami līdzekļi to uzturēšanai.

Pāvilstas novadā atrodas arī meža ceļi, kurus uztur Latvijas Valsts mežu Dienvidkurzemes mežsaimniecība Akmensraga iecirknis (skatīt 24.attēlā).

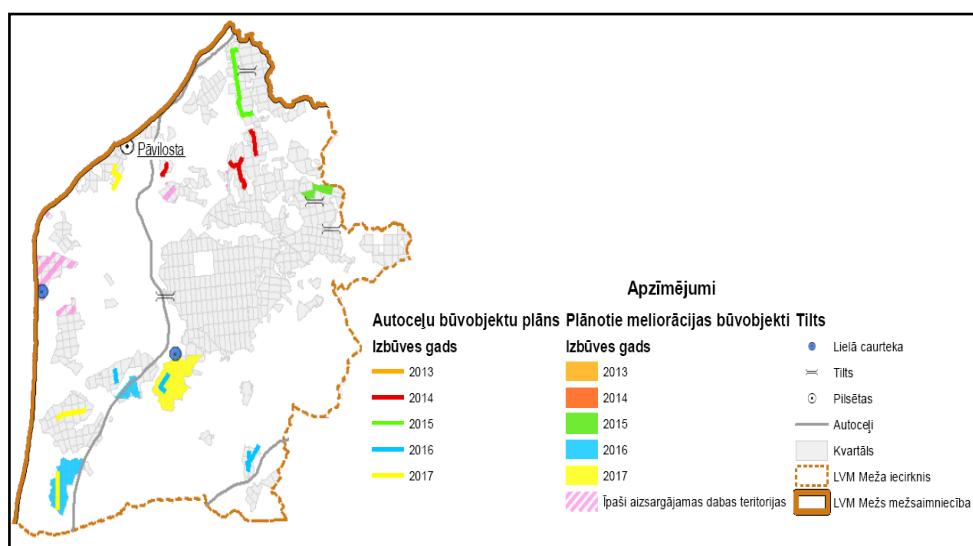
24.attēls. Akmensraga iecirkņa meža infrastruktūra

Avots: Latvijas Valsts meži

Mežsaimniecība viens no galvenajiem uzdevumiem ir meža infrastruktūras objektu būvniecība un uzturēšana, tai skaitā, autoceļu būvniecība un uzturēšana, meža meliorācijas sistēmu atjaunošana un citu infrastruktūras objektu uzraudzība (tilti, dzelzceļa pārbrauktuves, ūdens ieguves vietas, u.c.). Mežsaimniecības infrastruktūras būvniecība un uzturēšana novadam nodrošina plašāku novada infrastruktūru un mazākas izmaksas to uzturēšanai un renovācijai (skatīt 25.attēlā).

25.attēls. Plānotie Akmensraja meža infrastruktūras uzlabojumi

Avots: Latvijas Valsts meži

Pāvilstas pilsētā ir 54 ielas, pilsētas ielu kopgarums ir 36 km, no kuriem tikai 3,8 km ir asfaltēti. Nozīmīgākās ielas pilsētā ir Dzintaru ielu, kurā noris galvenā autotransporta satiksme pilsētā, kas pilsētas teritorijā līdz Tīrgus ielai ir valsts vietējās nozīmes autoceļš V1187 Pievedceļš Pāvilstai un tad ir Meža iela, Brīvības iela, Tīrgus iela, Ostmalas iela, Zeltenes iela, Torņa iela. Pārējās pilsētas ielas kalpo kā dzīvojamās ielas un piebraucamie ceļi.

Rekonstrukcija un remonts nepieciešams vairākiem pašvaldības ceļiem un ielām. Šobrīd pašvaldība iesaistās dažādos projektos, kuru realizācijas procesā tiks asfaltēti ceļi un ielas. Pašlaik īstenotie projekti ir gājēju celiņa rekonstrukcija Vērgales ciemā un Akmensraga ceļa rekonstrukcija, iepriekš īstenotie Vērgales un Ziemupes ielu apgaismojuma rekonstrukcija.

66% aptaujātie iedzīvotāji ir neapmierināti ar transportam domāto ielu/ceļu infrastruktūru un gājējiem domātu ielu infrastruktūru, savukārt 34% pauž apmierinātību. Vairāk kā 60% iedzīvotāju ir apmierināti ar gājējiem domāto ielu infrastruktūru ciemos, kā arī apgaismojuma nodrošinājumu.

Respondenti norādījuši, ka vieni no nepieciešamākajiem infrastruktūras uzlabojumiem ir ielu izbūve un pašreizējo ielu, ietvju un laukumu remontēšana, tika norādīti konkrēti ielu posmi un vietas, piemēram, Brīvības, Viļņu, Vītolu, Dzintaru, Lejas un Tīrgus ielas asfaltēšanas nepieciešamība; Ventspils šosejas sakārtošana; vietējās nozīmes ceļu sakārtošana Vēgalē; piebrauktuves pie jūras.

Pāvilstas novadā nav ierīkoti celiņi vai atdalītas joslas uz ielu trotuāriem vai brauktuvēm speciāli velosipēdu satiksmei, kas ir būtisks trūkums un ierobežojums tūrisma un atpūtas jomas attīstībai. Taču Pāvilstas novads ir ietverts EuroVelo projektā, kas paredz izveidot veloceļu tīklu, kas aptvertu visu Eiropu un pa kuru tūristi-riteņbraucēji varētu droši un veselīgi nokļūt no vienas valsts otrā pa speciālu velosipēdistiem domātu ceļa joslu vai veloceliņu, nekaitējot apkārtējai videi (skatīt 26.attēlā).

26.attēls. Velomaršrutu trases Kurzemes reģionā

Novada teritorijā ir tikai viena degvielas uzpildes stacija – SIA “ZEJA Rietumu krasts” kas atrodas Pāvilostā, Ostmalas iela 8.

6.1.2. Ostas

Pāvilostas osta ir viena no septiņām mazajām ostām (Salacgrīvas, Skultes, Lielupes, Engures, Mērsraga, Rojas, Pāvilostas) Latvijā un vienīgā, kura atrodas pie Baltijas jūras. Ostu vada Pāvilostas ostsas pārvalde – pašvaldības izveidota institūcija.

Pāvilostas ostai ir izstrādāta ostas attīstības koncepcija un Ostas un piegulošas krastu teritorijas detālais plānojums, kas apstiprināts 2002.gadā.

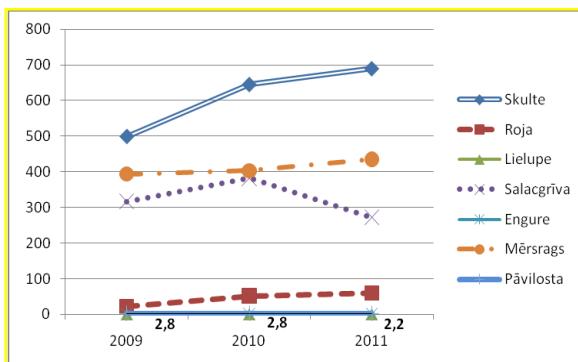
Ostas ilgtermiņa darbības mērķis: nodrošināt Pāvilostas klūšanu par reģionālās ekonomikas un sociālās aktivitātes centru, tai skaitā turpinot iesāktos attīstības virzienus zvejas kuģu un jahtu apkalošanā, tūrisma aktivitāšu veicināšanā un uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides radīšanā.

Pāvilostas osta paredzēta un tiek izmantota nelielu zvejas kuģu apkopei un stāvēšanai. Ostas teritorijā atrodas zivju apstrādes rūpnīca, telpas izejvielu un produkcijas uzglabāšanai. Ostā ir iespējams veikt nelielu kuģu remontu. Sakas upes kreisais krasts ir iznomāts privātuzņēmējam SIA Ziemeļeiropas jahtu aģentūra „ZEJA Rietumu krasts”. Šeit izbūvēta moderna jahtu piestātne ar aptuveni 30 jahtu vietām, slips jahtu vai kuteru ielaišanai ūdenī, vai izcelšanai krastā, jahtu un kuteru ziemošanas iespēja, izbūvēts kempings ar desmit gultas vietām un konferenču zāli. 2006.gada vasarā atvērta ūdens transporta degvielas uzpildes stacija. Pāvilostas jahtu ostai ir piešķirts Zilā Karoga sertifikāts.

Pēc Pāvilostas novada pašvaldības 2010.gada publiskā pārskata ar piekrastes zvejniecību nodarbojās 10 juridiskas personas SIA „Aisbergs JV”, I/U „Merlin Liepāja”, z/s „Kristīne G”, z/s „AJA 3”, z/s „Uz viļņa”, z/s „JEG”, z/s „DZO”, z/s „Santa VV”, z/s „Saka AA”, z/s „Viga 3”.

2011.gadā Pāvilostas ostā tika pārkrauts 2,2 tūkst. tonnas kravu. Citās Latvijas mazajās ostās kravu apgrozījums nav tik mazs, ja neskaita Lielupes ostu, kur kravu pārkraušana nenotiek (skatīt 27.attēlu).

27.attēls. Mazo ostu kravu apgrozījums 2009.-2011.gadam

Avots: Satiksmes ministrija

Pēdējo sešu gadu laikā Pāvilostas jahtu ostā iebraukušo jahtu skaits ir pieaudzis no 115 jahtām 2006.gadā līdz 184 jahtām 2011.gadā, 2008. un 2009.gadā ienākušo jahtu skaits sasniedza pat 253 jahtas gadā. Samazinājies piekrastes zvejas kuģu skaits, bet kopējais zvejas produkta apgrozījums saglabājas stabils. Pēdējos 2 gados ir tendence palielināties ūdenstūrisma pakalpojumu klāstam un apjomam (laivu īre, izbraucieni ar laivām un tml.)

Ostas teritorijas kopplatība ir 17,1 ha, tai skaitā sauszeme - 11,8 ha (komercdarbība 5 ha, zvejniecība un saimnieciskā darbība 3 ha, mājas un pieguļošās teritorijas 3 ha), kas ir nodoti valdījumā ostas pārvaldei.

Ostā ir 6 piestātnes. Pie Sakas upes labā krasta- trīs piestātnes ar kopgarumu 241 m un dzīlumu pie tām 3 – 4 m, tai skaitā Muitas piestātnē, garums 116 m, Zvejas piestātnē, garums 70 m, Degvielas piestātnē garums 108 m. Piestātņu dzīlums svārstās 2.5 līdz 4 m robežās, kas ļauj ostā ienākt kuģiem ar maksimālo iegrīmi 3.5 m. Maksimālai atļautais kuģa garums- 70 metri.

Pāvilosta atrodas vietā, kura piemērota lielas ostas būvniecībai, jo šeit ir vismazākā sanešu plūsmas jauda Baltijas jūras Latvijas krasta zonā.

Ostas hidrotehniskās būves, tajā skaitā moli un zvejas piestātnes, ir labā tehniskā stāvoklī. 2010. gadā pilnībā rekonstruēti Pāvilostas ostas moli, atjaunotas vēsturiskās bākas molu galos un veikti ostas akvatorija padziļināšanas darbi līdz 4.5 metru dzīlumam. Pašlaik Ziemeļu mola garums ir 287,0 metri, Dienvidu mola – 297,5 metri.

Ostā tiek plānota jaunas piestātnes izveide (skatīt 28.attēlā).

28.attēls. Piestātnes izveides plāns Pāvilostas ostā

Avots: Pāvilostas ostas pārvalde

6.1.3. Sabiedriskais transports

Pāvilostas novadā regulāri kursē sabiedriskie autobusi, kas nodrošina maršrutus no Pāvilostas uz Ventspili, Liepāju un Rīgu un otrādi. Visbiežākais reisu skaits ir no Liepājas uz Pāvilostu – 5 reisi dienā. No Pāvilostas uz Liepāju un no Pāvilostas uz Ventspili katru dienu kursē 4 reisi. Savukārt no Ventspils uz Pāvilostu katru dienu kursē 3 reisi. Braucieni ilgums ir vidēji viena līdz pusotra stunda.

Savukārt uz Rīgu kursē autobuss katru dienu vienu reizi no agra rīta plkst.03:40, kas brauc caur Kuldīgu un Kandavu. No Rīgas uz Pāvilostu autobuss arī kursē vienu reizi dienā plkst.15:55 un arī brauc caur Kandavu un Kuldīgu. Braucieni ilgums ir vidēji 4 stundas un 25 minūtes

Autobusu pārvadājumus Pāvilostā nodrošina četri uzņēmumi – AS „Liepājas autobusu parks”, SIA „Duals”, PSIA „Ventspils reiss” un AS „Nordeka”. Šie autobusu pārvadātāji nodrošina braucienus gan mikroautobusos ar ierobežotu sēdvietu skaitu (līdz 16 personām), gan lielos autobusus.

Pāvilostas novada iedzīvotāju pieejamību pārējiem transporta veidiem nodrošina autoceļu tīkls: gaisa transportu nodrošina starptautiskā lidosta Rīgā (nelielā nozīme ir Liepājas lidostai, kā arī Palangas lidostai Lietuvā), ostas Liepājā, Ventspilī, Rīgā.

Dzelzceļa transportam novada attīstībā un iedzīvotāju vajadzību nodrošināšanā ir neliela loma. Tuvākā dzelzceļa stacija atrodas Liepājā.

Pašvaldībai piederoši četri autobusi pārvadā skolniekus uz un no mācībām.

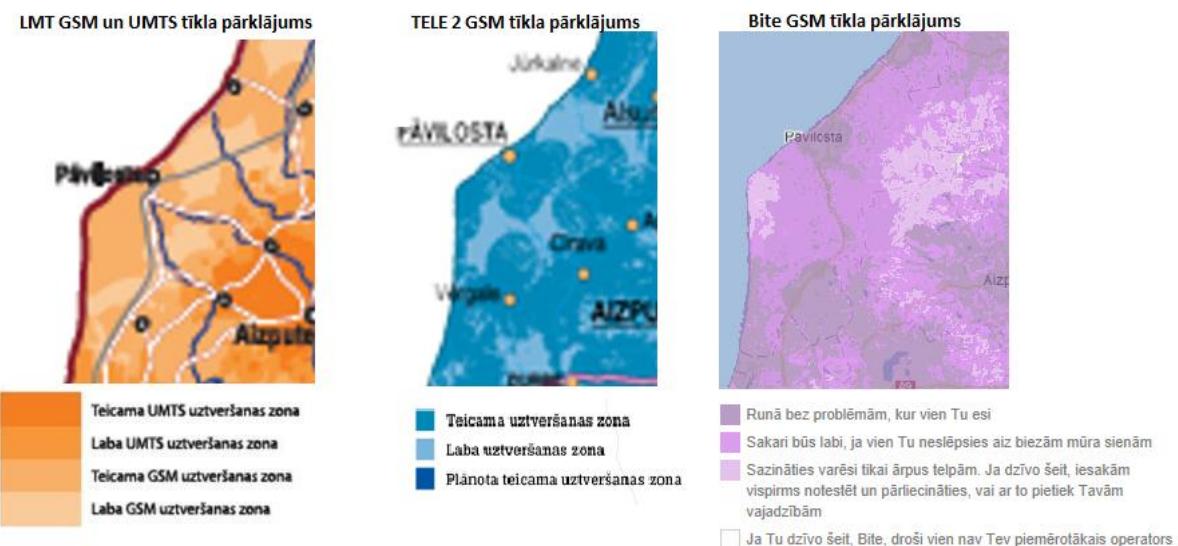
6.2. Sakari un interneta pieejamība

Pasta pakalpojumus juridiskām un fiziskām personām sniedz VAS "Latvijas Pasts". Šobrīd tā ir vienīgā komercsabiedrība valstī, kura sniedz vispārējos pasta pakalpojumus. Pāvilostas novadā ir 2 pasta nodaļas – Pāvilosta (Tirgus iela 1, Pāvilosta, Pāvilostas novads, LV-3466) un Vērgale (Veikalnieki, Vērgale, Vērgales pagasts, Pāvilostas novads, LV-3463).

Pāvilostas novadā neatrodas neviens bankas filiāle, taču atrodas divi bankomāti A/S DNB Nord Pāvilostā un A/S Swedbank Vērgalē. Iedzīvotāji, kam nepieciešami banku sniegtie finanšu pakalpojumi, dodas uz Liepājā esošajām bankām vai izmanto banku piedāvātos internetbanku pakalpojumus. Reizi mēnesī A/S Swedbank pārstāvis Pāvilostā un Vērgalē pieņem iedzīvotājus.

Sakaru līniju un stacionāro elektronisko sakaru pakalpojumus Pāvilostas novadā nodrošina SIA "Lattelecom". Pāvilostas pilsētā izvietota ATC ar kopējo montēto tilpumu 512 numuri. Aizņemtais tilpums ir 345 abonentu līnijas, 2 taksofoni, 4 CNL (ciparu formāta līnijas), 12ISDN līnijas, 103 ADSL līnijas. Mobilās telekomunikācijas – mobilo internetu un datu pārraidi piedāvā visā Latvijā licencētie operatori – SIA "Latvijas Mobilais Telefons", SIA "Tele2", SIA "Bite Latvija", AS "Telekom Baltija/TRIATEL", izmantojot dažādus datu pārraides standartus. Pieslēguma kvalitāte ir atkarīga no bāzes staciju tuvuma, pilsētas apbūves blīvuma un apvidus reljefa, kā arī no tā, vai konkrētais pieslēguma veids pieejams šajā stacijā (29.attēls)

29.attēls. Mobilo telefonu sakaru tīkla pārklājums dažādiem operatoriem

Avots: www.lmt.lv, www.tele2.lv, www.bite.lv

Pāvilostas novada administratīvajā teritorijā ir 4 SIA "Latvijas Mobilais Telefons", 2 SIA "Tele2" un 2 SIA "Bite Latvija" bāzes stacijas (17.tabula).

17.tabula. Mobilo sakaru operatoru bāzes stacijas Pāvilostas novadā

Operators	Bāzes stacijas atrašanās vieta	Datu pārraide
LMT	Meža iela 11, Pāvilosta	GSM/UMTS
	Akmensrags, Sakas pagasts	GSM
	Tebra, Sakas pagasts	GSM
	Ploce, Vērgales pagasts	GSM
TELE2	Pāvilosta	3G/UMTS
	Torņi, Sakas pagasts	GSM
BITE	Sakas iela 7, Pāvilosta	GSM
	Videnieki, Vērgales pagasts	GSM

Avots: www.lmt.lv, www.tele2.lv, www.boot.lv

Pāvilostas novadā pieejami SIA "Lattelecom" virszemes, interaktīvās televīzijas pakalpojumi.

Interneta pakalpojumus šobrīd piedāvā vairāki interneta piegādātāji, izmantojot dažādus pieslēguma veidus, piedāvājot dažādus ātrumus un dažādas pakalpojuma cenas, kas ļauj katram patēriņtam izvēlēties savām vajadzībām atbilstošāko.

Vietās, kur ir apgrūtināta interneta pieslēgšana „ar vadiem”, ir pieejami dažādu firmu piedāvātie „bezvadu” interneta pieslēgumi. Protams, ka pieejamie datu pārraides ātrumi dažādās vietās un starp dažādu firmu piedāvājumiem atšķiras, tomēr nepastāv tādas novada teritorijas daļas, kur nebūtu iespējams piemeklēt risinājumu. No iesaistītajām firmām „Lattelekom” piedāvā fiksētās līnijas pieslēgumus, bet „bezvadu” pieslēgumus piedāvā firmas „Triatel”, „LMT”, „TELE2”, „Bite”.

Interneta pieslēgums ir pieejams visos novada pagastu centros, bibliotēkās un skolās.

V/A „Kultūras informācijas sistēmas” realizēja Publisko bibliotēku attīstības projektu un izveidoja bezmaksas piekļuvi internetam visās novada bibliotēkās. Tās piedalās arī attīstības projektā „Trešais tēva dēls”.

Publiski pieejamie interneta punkti ar bezmaksas piekļuvi internetam un WiFi-bezvadu interneta telpai Pāvilostas novadā izveidoti ES struktūrfondu finansētā ERAF projekta „Publisko interneta punktu izveide Kurzemē” ietvaros. Tas veicinās līdzsvarotu reģiona attīstību un sabiedriskā sektora sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti.

6.3. Elektroapgāde

Pāvilostas novadu ar elektroenerģiju nodrošina VAS “Latvenergo” filiāle VAS Rietumu elektrisko tīklu (RET) Aizputes elektrisko tīklu rajona daļa. Apdzīvotās vietas savieno 20 kV elektropārvades līnijas ar 20/0,4 kV transformatoru apakšstacijām, no kurām līdz elektroenerģijas patēriņjiem atiet 0,4 kV līnijas.

Pilsētā un pagastu teritorijās pārsvarā ir 20kV un 0,4 kV gaisa un kabeļu līnijas. A/S „Sadales tīkls” Rietumu reģions veic ikdienas uzturēšanu, novērš tehniskas avārijas un modernizē esošās elektrolīnijas piešķirtā finansējuma robežās.

Pāvilostas novadu nešķērso lielās maģistrālās 110 un 330 kV elektrolīnijas.

Pāvilostā gaisa līnijas pārsvarā ir demontētas un aizstātas ar pazemes kabeļiem. Lauku teritorijā esošie elektrotīkli ir fiziski nolietojušies, tikai nedaudzās vietās gaisa kabeļi ir nomainīti ar pazemes kabeļiem, tādēļ dabas stihiju gadījumos – spēcīgs vējš, sniegs – vadi tiek norauti no stabiem, pastāvīgu inovatīvu uzlabošanu reizēm tomēr rodas elektropadeves pārrāvumi.

ES kopējās enerģētikas politikas veidošanas pamatā ir elektrotīklu savienojumu stiprināšana, elektroenerģijas tirgus liberalizācija un energoapgādes drošuma paaugstināšana. Latvijai ir svarīgi nodibināt reģionālo sadarbību ar valstīm ap Baltijas jūru. Pamatojoties uz ietekmes uz vidi novērtējuma elektropārvades tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1.posma rekonstrukcijas darba ziņojuma sniegto izvērtējumu – esošai Latvijas elektropārvades tīklu struktūrai ir būtiski trūkumi, kas ne tikai samazina atsevišķu valsts reģionu elektroapgādes drošumu, bet arī ierobežo turpmāko Latvijas enerģētikas attīstību. Tuvākajā laikā paredzēta Šī elektroapgādes tīklu savienojuma „Kurzemes loks” 1.posma rekonstrukcija no 110 kW uz 330 kW (30.attēls).

30.attēls. Kurzemes loks

Avots: VAS Latvenergo

6.4. Komunālie pakalpojumi

Pāvilostas pilsētā ir izveidots SIA „Pāvilostas komunālais uzņēmums”. Vērgales pagastā komunālos pakalpojumus sniedz pašvaldības SIA „Vērgales komunālā saimniecība”. Minēto uzņēmumu pārziņā pašvaldība ir nodevusi siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas un dzīvokļu saimniecības jautājumus.

6.4.1. Ūdenssaimniecība

6.4.1.1. Ūdensapgādes sistēma

Pāvilostas novadā centralizētā ūdensvada pakalpojumus var saņemt 6 blīvi apdzīvotās vietās, t.sk. Pāvilostā un 5 ciemos – Vērgalē, Ziemupē, Saraiķos, Plocē, Bebē.

Pāvilostas novadā dzeramā ūdens vajadzībām izmanto pazemes ūdeņus. Dzeramais ūdens pilnībā tiek nodrošināts no pazemes ūdens resursiem. Tie tiek iegūti no Gaujas ūdens horizonta.

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes uzskaitē Pāvilostas novadā ir 91 urbumi, no kuriem ekspluatāti tiek 14 urbumi. Lielākā daļa urbumu ir pašvaldību pārziņā, daļa urbumu ir uzņēmumu, individuālo lietotāju pārziņā. Novadā ir 69 neapsaimniekotu urbumu (skatīt 18.tabulu).

18.tabula. Pāvilostas novada teritorijā esošie urbumi

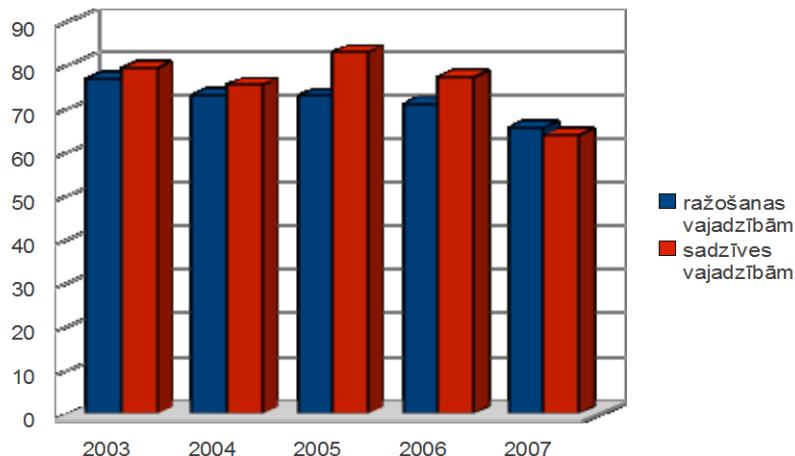
N. p. k.	Teritoriālā vienība	Urbumu skaits	Tai skaitā:						
			Ūdens lietošanai izmantojamie urbumi	Rezervētie urbumi	Neizmanto- tie urbumi	Likvidētie urbumi	Urbumi jāstampo nē		
1	Pāvilosta	23	9	2	1	1	1	9	
2	Vērgales pagasts	35	5	2	1	0	0	27	
3	Sakas pagasts	33	0	0	0	0	0	33	
Kopā:		91	14	4	2	1	1	69	

Avots: LVĢMC Latvijas derīgo izraktenu atradņu reģistrs

Galvenie ūdens patēriņi Pāvilostas novadā ir iedzīvotāji, sabiedriskās ēkas, komercuzņēmumi un pārvaldes iestādes, kā arī daudzdzīvokļu māju saimnieciskais sektors, zemnieku saimniecības sektors un ražošanas sektors. Pēc Latvijas Vides, Ģeoloģijas un Meteoroloģijas centra datiem Pāvilostas novadā ir izsniegtas 8 ūdens lietosanas atļaujas.

Ūdens patēriņa lielu daļu sastāda ražošanas vajadzības, kas sasaistīts ar SIA "N STARS" zivju ceha atrašanos novadā, kas patērē pusi no kopējā ražošanai vajadzīgā ūdens izmantošanas daudzuma (skatīt 31.attēlā).

31.attēls. Ūdens izmantošana ražošanas un sadzīves vajadzībām Pāvilostas novadā, (tūkst.m³/gadā)

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

Pāvilostas pilsētā ūdensapgādes tīklu kopgarums ir 6,68 km. Ūdensvada cauruļvadi ir no tērauda, polietilēna un ķeta. Pāvilostā ar centralizētas ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošināti aptuveni 600 iedzīvotājiem. Vidējais ūdens patēriņš Pāvilostas pilsētā mēnesī ir 2337 m³, kvartālā 5,5 tūkst/m³, gadā – 22 tūkst. m³.

Ūdens apgādē Sakas pagastā tiek izmantoti virszemes un pazemes ūdeņi. Pazemes ūdeņos ir paaugstināts dzelzs saturs, kas ir raksturīga parādība arī citos Latvijas reģionos. Sakas pagastā ir 3 ūdenstorņi un 7 artēziskie urbumi. Iedzīvotāji savām vajadzībām dzeramo ūdeniņem no artēziskajiem urbumiem un privātajām gruntsakām.

Vērgales pagasta centralizētas ūdensapgādes pakalpojumi ir pieejami 350 (jeb 78%) Vērgales, 120 (jeb 30%) Saraiķu un 80 (jeb 38%) Ziemupes ciema iedzīvotāju. Tā kā ūdensvada tīkli ir izbūvēti vēl 70.-tajos gados, tie ir sliktā stāvoklī, nav nodrošināta nepārtraukta ūdens padeve un ir nepietiekama pieejamība ūdens sadales tīkliem, ūdensapgādes sistēmu nepieciešams daļēji rekonstruēt. 2011.gadā Vērgalē, Plocē, Saraiķos, Ziemupē ir īstenoti ES projekti un ir izbūvēti jauni ūdensvadi.

SIA „Vērgales komunālā saimniecība” nodrošina esošo ūdensapgādes infrastruktūras objektu apsaimniekošanu - Vērgalē apsaimnieko 3 artēziskos urbumus, 1 ūdenstorni, Saraiķos apsaimnieko 1 artēzisko urbumu, 1 ūdenstorni, Ziemupē apsaimnieko 2 artēziskos urbumus, hidroforu (tornis ir slēgts), Plocē apsaimnieko 2 artēziskos urbumus un 2 hidroforus.

Ir noslēdzies liels būvniecības posms ERAF ūdenssaimniecības vides projektu realizācijā Vērgales pagastā. 2011. gadā veiksmīgi pabeigti un nodoti ekspluatācijā 3 ERAF ūdenssaimniecības projekti. Projekta ietvaros papildus esošajām 3 kanalizācijas pārsūknētavām tika izbūvētas 3 jaunas kanalizācijas pārsūknētavas. Arī renovētās kanalizācijas attīrīšanas iekārtas 3 apdzīvotās vietas un četru jau uzstādīto ūdens atdzelzošanas staciju darbība.

2006. gadā ERAF projekta ietvaros, tika veikti rekonstrukcijas darbi. Projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Sakas novada Pāvilostas pilsētā” ietvaros tika uzbūvēta atdzelžošanas iekārtas, tika veikta jaunu artēzisko urbumu ierīkošana, izbūvēts jauns ūdensvads. Turpmāk tika iesniegta projekta otrā kārta 2009. gadā un trešā kārta 2012.gadā, kuru laika tika rekonstruēti un jaunizbūvēti ūdensapgādes tīkli, un uzstādītas ūdens skaitītāju akas.

2010.gada ERAF līdzfinansētajā projektā „Ūdenssaimniecības attīstība Vērgales pagasta Vērgales, Saraiķu un Ziemupes ciemos” ietvaros tika uzsākti ūdensapgādes tīklu būvniecības un rekonstrukcijas darbi. Projekta īstenošanas rezultātā tiks veikta ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija Vērgalē, Saraiķos un Ziemupē. Vērgales ciemā tika jaunizbūvēti ūdensapgādes tīkli, rekonstruēti esošie urbumi un izbūvēti jauna artēziskā aka.

6.4.1.2. Kanalizācijas sistēma

Centralizētā kanalizācijas sistēma ir Pāvilostas pilsētā un Vērgales pagasta ciemos, izņemot Bebes ciemu, bet Sakas pagasta ciemos kanalizācijas pakalpojumi netiek sniegti.

Sadzīves noteikūdeņi no apdzīvotajām vietām galvenokārt tiek savākti kanalizācijas sistēmā, novadīti uz noteikūdeņu attīrišanas iekārtām (NAI) un pēc attīrišanas ūdenstilpnēs. Pāvilostas novada kanalizācijas sistēmas raksturojums skatāms 19.tabulā.

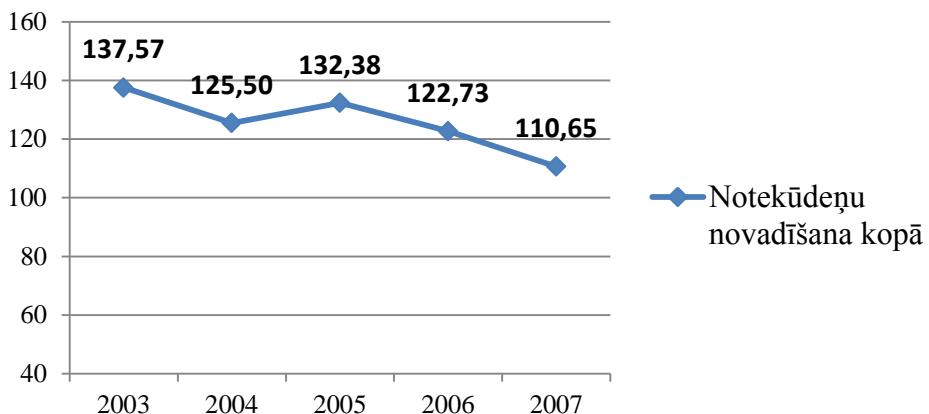
19.tabula. Pāvilostas novada kanalizācijas sistēmas raksturojums

N.p.k.	Atrašanās vieta	Teritorija	Attīrišanas ierīces tips	Kanalizācijas tīklu kopgarums, km
1	Pāvilostas pilsēta	Pāvilostas pilsētas teritorija	BIO 2 × 100	8,12
2	Vērgales pagasts	Vērgales ciems	BIO 100	5,10
		Saraiķu ciems	BIO 100 smilts-grants filtrs (kas nedarbojas)	2,22
		Ziemupes ciems	smilts-grants filtrs	0,79
		Ploces ciems	smilts-grants filtrs	0,52

Avots: Tehniski ekonomiskais pamatojums Pāvilostas pilsētai un Vērgales pagastam

Pāvilostas pilsētā un Vērgales pagasta ciemos ne visiem iedzīvotājiem ir nodrošināta centralizēta sadzīves kanalizācijas sistēma, tādēļ daļai iedzīvotāju pie mājām ir sava sadzīves kanalizācijas noteikūdeņu izsmeļamā bedre. No šīm sadzīves kanalizācijas noteikūdeņu izsmeļamām bedrēm sadzīves kanalizācijas noteikūdeņus, galvenokārt, savāc un nogādā uz NAI ar pašvaldības komunālajam uzņēmumam piederošo asenīzācijas mašīnu ar vakuumu sūknī.

32.attēls. Notekūdeņu daudzums Pāvilostas novadā (tūkst. m₃/gadā)

Avots: LVGMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

Pāvilostas pilsētas centralizētā kanalizācijas sistēma apkalpo 68% iedzīvotāju un aptuveni 90% komercuzņēmumu un iestāžu. Vērgales pagastā centralizētās kanalizācijas pakalpojumi ir pieejami 76% Vērgales, 27% Saraiķu, 33% Ziemupes un 24% Ploces ciema iedzīvotāju, vidēji pagastā 45%.

Kanalizācijas sistēmas, notekūdeņu attīrišanas iekārtas un izmantojamās attīrišanas tehnoloģijas daudzviet ir novecojušas. Pašvaldības izveidotie SIA, kas nodarbojas ar ūdensapgādes un kanalizācijas jautājumiem, visbiežāk veic cauruļvadu plīsumu un aizsērēšanas novēršanu, notekūdeņu attīrišanas iekārtu un kanalizācijas sūkņu apkalpošanu, bet nav spējīgi veikt tehnoloģiskā režīma uzlabošanas, sistēmas rekonstrukcijas pasākumus.

ERAf līdzfinansētā projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Pāvilostas pilsētā” ietvaros pilsētas, t.s., „vecajā” daļā ir realizētas kanalizācijas novadīšanas sistēmas un noteikūdeņu attīrišanas iekārtu rekonstrukcijas un izbūves darbi. 2013.gadā projektam tiek plānota trešā kārta, kuras laikā pilsētas “jaunajā ciemā” tiks rekonstruēts maģistrālais pašteces kanalizācijas tīkls, izbūvēts jauns kanalizācijas tīkls un KSS.

2011. gada noslēdzies liels būvniecības posms ERAF ūdenssaimniecības vides projektu realizācijā Vērgales pagastā, veiksmīgi pabeigli un nodoti ekspluatācijā 3 ERAF ūdenssaimniecības projekti - "Ūdenssaimniecības attīstība Vērgales pagasta Vērgales ciemā", "Ūdenssaimniecības attīstība Vērgales pagasta Saraiķu ciemā" un "Ūdenssaimniecības attīstība Vērgales pagasta Ziemupes ciemā". Projekta ietvaros papildus esošajām 3 kanalizācijas pārsūknētavām tika izbūvētas 3 jaunas kanalizācijas pārsūknētavas. Arī renovētās kanalizācijas attīrišanas iekārtas 3 apdzīvotās vietas un četru jau uzstādīto ūdens atdzelžošanas staciju darbība.

6.4.2. Siltumapgāde un gāzes apgāde

Pāvilostas novadā centralizētā apkures sistēma ir Pāvilostas pilsētā un Vērgales pagasta apdzīvojamajās vietas, Sakas pagastā centralizētās apkures sistēmas nav. Novada teritorijā privātmājās rajonos un ārpus apdzīvoto vietu centralizētās apkures sistēmas tīkla tiek pārsvarā lietota lokālā apkure, arī ražošanas un darījumu objekti izmanto lokālās apkures sistēmas.

Pašvaldības iestādēm un dzīvojamajām mājām centralizētās apkures sistēmas katlu mājām tiek izmantots dabai draudzīgi materiāli – malka, šķelda un skaidas. Lokālas apkures sistēmas izmanto malkas apkures katlus un apkuri ar elektrību.

SIA "Vērgales komunālā saimniecība" piegādā pašvaldībai 840 Mwh siltuma enerģijas, iedzīvotājiem tas ir mazāks - 494 Mwh. SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" pašvaldībai piegādā 735 Mwh siltuma enerģijas, bet iedzīvotājiem par divas reizes vairāk 1673 Mwh.

Kurināšanas sezona ir no oktobra līdz maijam, ņemot vērā katra gada klimatiskos apstākļus.

Energoefektivitātes nolūkos daudzas ēkas tiek siltinātas. Iedzīvotāji siltina individuālās dzīvojamās mājas, pašvaldības ēkas tiek siltinātas, realizējot dažādus projektus. Galvenokārt notiek izglītības iestāžu un administratīvo ēku siltināšana, kā arī kultūras iestāžu siltināšana.

Pāvilostas novadā nav maģistrālais gāzes vads. Novada iedzīvotājiem tiek piedāvāta sašķidrinātā gāze, ko patēriņtājiem piegādā SIA „Latvijas propāna gāze”, un novada iedzīvotāji to izmanto sadzīves un apkures vajadzībām.

6.4.3. Atkritumu apsaimniekošana

Pāvilostas novadā ir pieņemti saistošie noteikumi Nr.17 "Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Pāvilostas novadā", kas nosaka atkritumu apsaimniekošanas kārtību visām fiziskām un juridiskām personām Pāvilostas novada teritorijā.

Atkritumus novada teritorijā savāc SIA "EkoKurzeme", kas nogādātā tos uz sadzīves atkritumu poligonu „Ķīvītes” Grobiņas novada Grobiņas pagastā (Liepājas atkritumu apsaimniekošanas reģions). Zvejas uzņēmums bīstamos atkritumus nodot uzņēmumam ar ko tajā brīdī ir noslēgts līgums.

SIA "EkoKurzeme" ir noslēgti līgumi ar pašvaldību, uzņēmumiem un iedzīvotājiem par atkritumu savākšanu un izvešanu. Uzņēmums darbojas Liepājas un tagad arī Rīgas reģionā, tam ir poligons Grobiņā, bet šķirošanas laukums Liepājā.

2010.gada Pāvilostas novadā tika savākti 8 t bīstamo un 96,78 t sadzīves atkritumu (pieskaitot individuālos uzņēmumus). Bīstamos atkritumus veido dažāda veida eļļas. Pēc 20.tabulas var redzēt, ka katru gadu savākto atkritumu daudzums pieauga.

20.tabula. Pāvilostas novadā radīto sadzīves atkritumu un bīstamo atkritumu daudzums 2006. – 2010. gadā, t

Uzņēmumi	Radīto atkritumu daudzums, t/gadā									
	2006.g.		2007.g.		2008.g.		2009.g.		2010.g.	
	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi
Pāvilostas komunālais uzņēmums	50,26	-	63,62	-	44,84	-	22,62	-	28,2	-
Vērgales komunālā saimniecība	45,4	-	50,82	-	59,96	-	59,96	-	64,5	-
"Vērgale-1"	0,58	-	0,5	-	0,58	0,31	0,58	1,91	0,58	-
"N STARS"	n.d	n.d	16,7	7,52	n.d	n.d	3,5	1,84	3,5	8,0
Kopā:	96,24	-	131,72	7,52	105,38	0,31	86,66	3,75	96,78	8,0

Apzīmējumi: n.d. – nav datu

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats "Nr.3- Pārskats par atkritumiem".

Novada teritorijā nav atkritumu šķirošanas iespējas un atsevišķu šķirošanas laukumu, tāpēc lielas problēmas iedzīvotājiem sagādā lielgabarīta atkritumi, mēbeles, elektrotehnika un citi. Tuvākajā nākotnē plānots izveidot piecus atkritumu dalītās vākšanas punktus - divus Pāvilostas pilsētā; vienu Sakas pagastā; divus Vērgales pagastā, un vienu atkritumu dalītās vākšanas laukumu – Pāvilostas pilsētā.

Lauksaimniekiem sadarbībā ar AS „Latvijas Zaļais punkts” ir iespēja uzkrāt lauksaimniecībā izmantoto iepakojumu (minerālmēslu maisus, dārzniecībā izmantoto plēvi, lopbarības ietinamo plēvi, izlietoto kaitēkļu apkarošanas šķidruma iepakojumu) un to izvest. Izlietoto bateriju savākšana ir atsevišķu uzņēmumu iniciatīva sadarbībā ar AS “Latvijas Zaļais punkts”.

6.4.4. Dzīvojamais fonds un tā apsaimniekošana

Iedzīvotāji Pāvilostas novadā dzīvo gan daudzdzīvokļu, gan individuālās mājās, gan viensētās. Jaunu dzīvojamo māju būvniecība par pašvaldību līdzekļiem nav notikusi. Dzīvojamā fonda pieaugumu veido tikai par privātiem līdzekļiem būvētie mājokļi. Arī novada domei ir iespējas attīstīt dzīvojamo fondu, piemēram, pabeidzot remontdarbus Vērgales nepabeigtajā daudzdzīvokļu mājā „Teikas”.

Pēdējās daudzdzīvokļu mājas uzceltas 80-tajos gados. Privātmājas pārsvarā šobrīd būvē vasarnieki, kas pēc tam tās apdzīvo sezonāli. Augsto zemes un būvniecības izmaksu dēļ lielākā daļa vietējo iedzīvotāju šobrīd nevar atļauties būvēt privātmājas. Tāpat mājokļu trūkuma problēma bremzē arī potenciālā darbaspēka ieplūšanu novadā.

Liepājas reģiona novadu būvvalde Pāvilostas novadā 2012.gada I ceturksnī ir izsniegusi 10 būvatļaujas jaunu dzīvojamo ēku būvniecībai, salīdzinot ar 2011.gadu kad visa gada laika tika izsniegtas 11 būvatļaujas. 2010.gadā tās bija 6.

Kopumā Pāvilostas novadā 2009.gadā bija 1297 dzīvojamās mājas ar kopējo platību 178.3 tūkst. No tām 1201 viendzīvokļa, 29 divdzīvokļu, 66 trīs un vairāk dzīvokļu un 1 bez dalījuma dzīvokļos, kopējais mājokļu skaits 1739. Vidēji uz vienu iedzīvotāju novadā ir 54,7 m² dzīvojamās platības, kas ir augstāks rādītājs nekā Kurzemes reģionā (38,4) un valstī kopumā (38,5), kā arī augstākais rādītājs starp kaimiņu novadiem.

Pašvaldības īpašumā esošais dzīvojamais fonds ir novecojis, nepieciešama ēku renovācija un siltināšana. Pēc privatizācijas procesa pabeigšanas, daudzas daudzdzīvokļu mājas nav privatizētas, līdz ar to ir maza īrnieku iinteresētība un līdzdalība māju uzturēšanā. Kopumā novadā nav privatizēti un atrodas pašvaldības īpašumā 270 dzīvokļi jeb 20,8 %, kas ir par 85% vairāk nekā iepriekšējā gadā. Valstī kopumā neprivatizēto dzīvokļu īpatsvars ir aptuveni 16 %.

64% aptaujātie iedzīvotāji ir apmierināti ar centralizēto kanalizāciju un ūdensapgādi, savukārt 19% tā nav pieejama, tāpat kā 41% respondentu nav pieejama centralizēta siltumapgāde.

85 % aptaujātie iedzīvotāji ir apmierināti ar atkritumu izvešanas/savākšanas pakalpojumu

Novadā sociālā dzīvokļa statuss piešķirts 18 dzīvokļiem 988,2 m² kopplatībā vienā dzīvojamajā mājā. 2011.gadā sociālie dzīvokļi tika izīrēti 24 personām.

Pašvaldības pienākums ir pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju līdz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai. Dzīvojamā fonda apsaimniekošanu Pāvilostas pilsētā nodrošina SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums", bet Vērgales pagastā SIA "Vērgales komunālā saimniecība".

6.4.5. Kapsētas

Kapsētas novada teritorijā ir izvietotas vienmērīgi – katrā pagastā ir vairākas kapsētas Pāvilostas novada teritorijā ir 17 kapsētas, no tām:

- Pāvilostas pilsētā- Pāvilostas pilsētas kapi,
- Sakas pagasta teritorijā ir 11 kapsētas- Lankas, Stembres, Akmensraga, Grīnu, Ebreju (fašisma upuru kapi), Plāteru, Ulmales, Labraga, Pieviku, Baložu un Saļienas kapsētas;
- Vērgales pagasta teritorijā ir 5 kapsētas- Annas, Roņu, Ziemupes, Vērgales un Tvērēju kapsētas.

7. VIDES KVALITĀTE

7.1. Gaisa kvalitāte

Gaisa kvalitāti rajonā ietekmē robežšķērsojošais, autotransporta un stacionāro gaisa piesārņotāju (rūpniecības objektu, katlu māju), kā arī atsevišķu ražotāju radītais gaisa piesārņojums. Diemžēl nav dati par gaisa piesārņojumu Pāvilostas novadā, jo tuvākā novērojumu stacija ir Integrālā monitoringa stacija Rucavā.

Kā nozīmīgākie stacionārie gaisa piesārņotāji Pāvilostas novadā ir centrālapkures katlu mājas un Pāvilostas pilsētas zivju pārstrādes uzņēmums "N-Stars". Katlu mājas kurina ar šķeldu, skaidām un malku. Tām ir izsniegtas C kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas. Pilsētas teritorija var avāriju rezultātā nokļūt ķīmiskā saindējuma zonā, jo šeit ir ķīmiski bīstams ražošanas objekts SIA "N-Stars", kas ražošanas procesā izmanto amonjaka sasaldēšanas iekārtas.

7.2. Ūdens kvalitāte

7.2.1. Virszemes ūdeņu kvalitāte

Virszemes ūdeņu kvalitāti ietekmē piesārñojošo vielu iekļūšana ūdenstilpnēs vai ūdenstecēs. Ūdens ekosistēmu degradāciju, izraisot eitrofikāciju, varētu veicināt slāpeķja un fosfora savienojumi, kas nonāk ūdens objektos no punktveida avotiem (notekūdeņi, kas tiek savākti no notekūdeņu attīrišanas iekārtām) un no difūzajiem avotiem (notece no lauksaimniecības zemēm, viensētām, kas nav pieslēgtas kanalizācijas sistēmai utt.).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2002.gada 12.marta noteikumiem Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" Pāvilostas novadā esošās lielākās upes – Durbe, Rīva, Saka, Tebra, – visā to garumā novada teritorijā ir noteiktas par valsts prioritārajiem zivju ūdeņiem. Durbe un Saka ir karpveidīgo zivju ūdeņi, bet Rīva un Tebra ir lašveidīgo zivju ūdeņi, līdz ar to upju ķīmiskajai un bioloģiskajai kvalitātei jāatbilst karpveidīgo un lašveidīgo zivju ūdeņu parametriem.

Pēc Ventas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna, tajā ietveras visi Pāvilostas novada ūdensobjekti, upju ekoloģiskā kvalitāte novadā tiek novērtēta kā laba, Baltijas jūra novērtēta kā vidēja, bet Baltijas jūras piekraste ir vērtējama kā slikta.

Jūras ūdens kvalitāte, kurai ir liela nozīme tūrisma un zivsaimniecības attīstībā, ietekmē jūrā ieplūstošo upju ūdeņu kvalitāte, avārijas piekrastē un jūrā, robežšķērsojošais piesārņojums no Lietuvas. Notekūdeņu attīrišanas iekārtu rekonstrukciju vai jaunu izbūves rezultātā, jūras ūdens kvalitāte pēdējos gados ir uzlabojusies. Prioritārā problēma ir jūras piesārņošanas ar naftas produktiem. To var izraisīt avārijas un naftas noplūdes no kuģiem.

7.2.2. Dzeramā ūdens kvalitāte

Pie dzeramajiem pazemes ūdeņiem pieskaita pazemes saldūdeņus ar hlorīdu un sulfātu koncentrāciju zemāku par 250 mg/l, permanganāta oksidējamību zemāku par 5 mg O₂/l, neatkarīgi no dzelzs koncentrācijas. Tāds ir pazemes ūdens raksturojums, kura dabiskais sastāvs ir maksimāli tuvs Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumos Nr. 235 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" izvirzītajām prasībām.

Šobrīd nav informācijas par pazemes ūdens kvalitāti, jo tuvāka novērojumu stacija ir Integrālā monitoringa stacija Rucavā. Valsts ģeoloģijas dienesta 1999.gadā veiktajā Pāvilostas ūdensapgādes avotu izpētē atzīmēts, ka Pāvilostas un tās apkārtnes hidrogeoloģiskie apstākļi neierobežo ūdensgūtnes izvietojumu ne no ūdens daudzuma, ne no perspektīvā ūdens horizonta aizsargātības viedokļa. Gaujas

horizonta (D3gj) ūdens resursi visā teritorijā ir pietiekami un artēziskie ūdeņi ir bakterioloģiski un ķīmiski tīri. Tie neatbilst dzeramā ūdens prasībām tikai ar savu dzelzs saturu. Tāpēc viena no prioritārajām darbībām ir dzeramā ūdens kvalitātes nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

7.3. Potenciāli piesārņotās vietas

Vides kvalitātes "karstie" punkti novadā ir piesārņotās vai potenciāli piesārņotās teritorijas (t.sk. bijušie PSRS armijas militārie objekti).

Atbilstoši likumam „Par piesārņojumu” Latvijas Vides, Ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs apkopo ziņas par piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām valstī Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēmā. Pāvilostas novada teritorijā reģistrētas 2 potenciāli piesārņotās vietas, tās ir Pāvilostas pilsētas zivju pārstrādes fabrika un Zemessardzes 47.bataljons, Aizsardzības ministrijas valdījuma objekts.

Bijušos PSRS armijas objektus grupē pēc to piederības bīstamības pakāpe Trešās bīstamības pakāpes objektu kritērijs ir apšaubāma bīstamu materiālu klātbūtne un nenozīmīga piesārņojuma pārvietošanās iespēja. Šāda bīstamības pakāpe pastāv raķešu bāzei Sakas pagastā; pretgaisa aizsardzības raķešu bāze Ziemupē, Vērgales pagastā; jūras novērošanas punkts Sakas pagastā.

Paaugstinātās ugunsbīstamības vietējās nozīmes objekti un teritorijas ir degvielas uzpildes stacijas, kokapstrādes uzņēmumi, kūdras purvi, plavas ar kūdras slāniem un priežu mežiem.

Plānojot saimniecisko darbību piesārņoto vietu teritorijās, jāveic augsnēs un gruntsūdeņu analīze un jānovērš piesārņojums pirms darbības uzsākšanas.

7.4. Piesārņojošo darbību atļaujas

Piesārņojums ir tāda tieša vai netieša emisijas ietekme uz vidi, kas var apdraudēt cilvēku veselību, nodarīt kaitējumu īpašumam, rada vai var radīt kaitējumu videi, tai skaitā ekosistēmām, traucēt dabas resursu izmantošanu vai citādi traucēt likumīgu vides izmantošanu. Piesārņojošas darbības iedala A, B un C kategorijā, nemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi.

Pāvilostas novadā ir izsniegtas 6 B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas, tajā skaitā 3 atļaujas SIA "Vērgales komunālā saimniecība" (21.tabula).

21.tabula. B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas

N. p. k.	Organizācija	Atrašanās vieta	Piesārņojošās darbības veids	Atļaujas izsniegšanas datums
1.	SIA "N Stars" Reģ.nr.42102021730 Ūliha iela 66-2, Liepāja	Dzintaru iela 4, Pāvilosta	Citas iekārtas zivju un vēžveidīgo produktu ražošanai, tai skaitā konservētu, kūpinātu un saldētu produktu ražošanai (zivju saldēšanas cehs)	11.05.2010.
2.	SIA "N Stars" Reģ.nr.42102021730 Ūliha iela 66-2, Liepāja	Ostmalas iela 6, Pāvilosta	Iekārtas nolietotu transportlīdzekļu apstrādei un kuģu vraku pārstrādei un uzglabāšanai (kuģu remonta slips)	10.09.2010.
3.	SIA "Vērgales komunālā saimniecība"	Vērgale, Vērgales	Notekūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk m3	30.06.2011.

	Reģ.nr. 42103044590 Vērgales pagasts, "Doktorāts"	pagasts	diennaktī, kuras attīrītos noteķudeņus novada vidē	
4.	SIA "Vērgales komunālā saimniecība" Reģ.nr. 42103044590 Vērgales pagasts, "Doktorāts"	Ziemupe, Vērgales pagasts	Notekūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk m3 diennaktī, kuras attīrītos noteķudeņus novada vidē	24.10.2011.
5.	SIA "Vērgales komunālā saimniecība" Reģ.nr. 42103044590 Vērgales pagasts, "Doktorāts"	Saraiķi, Vērgales pagasts	Notekūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk m3 diennaktī, kuras attīrītos noteķudeņus novada vidē	22.12.2011.
6.	SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" Reģ.nr.42103054283 Pāvilostas pilsēta, Stadiona iela 8	Krasta iela, Pāvilosta	Notekūdeņu attīrišanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk m3 diennaktī, kuras attīrītos noteķudeņus novada vidē	03.04.2012.

Avots: *Vides pārraudzības valsts biroja informācija www.vpvb.gov.lv*

Pāvilostas novada teritorijā ir izsniegti 5 C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumi (22.tabula).

22.tabula. C kategorijas piesārņojošās darbības apliecinājumi

N.p.k.	Organizācija, adrese	Piesārņojošās darbības veids	Apliecinājuma numurs	Izsniegšanas datums
1.	SIA "Vērgales komunālā saimniecība" Reģ.nr.42103044590 Vērgales pagasts, "Katlu māja"	Sadedzināšanas iekārtas, kuru ievadītā siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati, ja sadedzināšanas iekārtai nav nepieciešama atļauja	LI11IC0038	22.06.2011.
2.	SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" Reģ.nr.42103054283 Pāvilostas pilsēta, Stadiona iela 8	Sadedzināšanas iekārtas, kuru ievadītā siltuma jauda ir vairāk nekā 0,2 megavati, ja sadedzināšanas iekārtai nav nepieciešama atļauja	LI11IC0043	15.08.2011.
3.	SIA "ETB" Reģ.nr.40003215866 Vērgales pagasts, "Dīķiši"	Vēja elektrostacijas vai elektrostaciju parki ar kopējo jaudu, lielāku par 125 kilovatiem	Li11IC0044	15.08.2011.
4.	SIA "Zeja Rietumu krasts" Reģ.nr.40003612577 Pāvilosta, Ostmalas iela 8	Degvielas uzpildes stacijas ar degvielas apjomu (lielāko kopējo degvielas daudzumu, kas pārsūknēts pēdējo triju gadu laikā) līdz 2000 m3 gadā	LI11IC0057	20.10.2011.
5.	SIA "Lenkas Energo" Reģ.nr.42103036447 Vērgales pagasts, "Lenkas"	Vēja elektrostacijas vai elektrostaciju parki ar kopējo jaudu, lielāku par 125 kilovatiem	LI12IC0001	12.01.2012.

Avots: *Valsts vides dienests*

Pāvilostas novada teritorijā nav lielu ražošanas uzņēmumu, tādēļ nav izsniegta neviena A kategorijas piesārņojošās darbības atļauja.

83% respondentu norādīja ka ir ļoti apmierināti un drīzāk apmierināti par teritorijas vides sakoptību. Taču 42 respondenti norādīja, ka Pāvilostas novadam, kā vienu no prioritārajām jomā jāizvirza vides aizsardzība.

8. VESELĪBAS APRŪPE, SOCIĀLĀ PALĪDZĪBA UN SOCIĀLIE PAKALPOJUMI

8.1. Veselības aprūpe

Pāvilostas novadā iedzīvotājiem pieejama ambulatorā veselības aprūpe – ārstniecības pakalpojumus var saņemt Veselības un sociālajā centrā, Lejas ielā 10, Pāvilostā, kur atrodas Agritas Kalniņas ģimenes ārsta prakse un Jura Kraģa ģimenes ārsta prakse, kā arī Vērgales ambulancē, "Sudrabi-2", Vērgales pagastā, kur atrodas Skaidrītes Kaufmanes ģimenes ārsta prakse. Pāvilostas Veselības un sociālajā centrā arī atrodas neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes punkts un aptieka. Aptieka atrodas arī Vērgales ambulancē.

Dežūrārstu Pāvilostas novadā nav, taču saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta rīcībā esošo informāciju tie ir pieejami Ziemeļkurzemes reģionālajā slimnīcā (Inženieru ielā 60, Ventspilī), Vecliepājas primārās veselības aprūpes centrā (Republikas ielā 5, Liepājā) un SIA "Hiltests" (Pulkveža Brieža ielā 4, Liepājā). Tuvākais steidzamās medicīniskās palīdzības punkts ir Priekules slimnīca (Aizputes ielā 5, Priekulē, Priekules novadā), kas ir 1.līmeņa steidzamās medicīniskās palīdzības punkts, kurā visu diennakti ir pieejams viens ārsts (internists) un viena māsa vai ārsta palīgs. Tuvākās slimnīcas ir Liepājas reģionālā slimnīca, Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca un Kuldīgas slimnīca. Pāvilostas novadā nav iespējams saņemt arī zobārstniecības pakalpojumus – to saņemšanai jādodas uz tuvākajām pašvaldībām (piemēram, uz Grobiņas, Aizputes, Alsungas novadu, Liepāju, Ventspili).

Sakarā ar veselības aprūpes sistēmas reorganizāciju mainījušies vairāki ambulatorā darba rādītāji. Salīdzinot ar 2009.gadu, samazinājies kopējais ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārsta, kā arī ambulatoro apmeklējumu skaits uz vienu iedzīvotāju, kas ir svarīgs medicīniskās aprūpes pieejamības rādītājs. Īpaši zems šis rādītājs ir mazajos lauku novados, taču šajās teritorijās ir augstāks ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām, kas aprēķināts uz vienu iedzīvotāju. Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārsta 2010.gadā Pāvilostas novadā bija 2,6 apmeklējumi uz vienu iedzīvotāju, kas ir mazāk nekā vidēji Kurzemes reģionā, un Latvijā kopumā. Starp kaimiņu novadiem Pāvilostai ceturtais zemākais apmeklējums pie ārsta, bet zemākais apmeklējumus skaits pie ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām (skatīt 23.tabulā).

23.tabula. Latvijas, Kurzemes reģiona un tās republikas pilsētu, Pāvilostas novada un tās kaimiņu novadu ambulatoro apmeklētāju skaits pie ārsta, ārsta palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām uz vienu iedzīvotāju 2009.-2010.gadam

	Apmeklējumu skaits pie ārsta (uz 1. ledz.)		Apmeklējumu skaits pie ārstu palīgiem, vecmātēm un medicīnas māsām (uz 1. ledz.)	
	2009.g.	2010.g.	2009.g.	2010.g.
LATVIJA	5,6	5,6	0,63	0,66
Kurzemes reģions	5,6	5,1	0,42	0,52
Liepāja	7,1	5,8	0,58	0,59
Ventspils	8,8	8,5	0,35	0,51
Aizputes novads	4,1	3,7	0,55	0,35
Durbes novads	1,3	1,2	-	-
Grobiņas novads	3,1	3,2	0,85	0,79
Pāvilostas novads	2,8	2,6	0,30	0,32
Alsungas novads	4,1	4,7	0,24	0,57
Ventspils novads	2,1	2,1	0,14	0,35

Avots: Nacionālais veselības centrs

Tajā pašā laikā pieaudzis ārstniecības personu mājas vizīšu skaits. Domājams, šī tendence saistīta ar pacientu mājas aprūpes ieviešanu Latvijā. Pāvilostas novadā mājas vizīšu skaits ir samazinājies par 0,1% (skatīt 24.tabulā).

24.tabula. Latvijas, Kurzemes reģiona un tās republikas pilsētu, Pāvilostas novada un tās kaimiņu novadu ārstniecības personu ambulatoro apmeklējumu struktūra 2009.-2010.gadam

	Ambulatoro apmeklējumu skaits		Ambulatorās pieņemšanas, %		Mājas vizītes, %	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Latvijā	14053876	13942717	97,5	97,1	2,5	2,9
Kurzemes reģions	1802393	1684676	97,8	97,7	2,2	2,3
Liepāja	650889	532654	98,2	97,8	1,8	2,2
Ventspils	392580	383396	98,3	98,5	1,7	1,5
Pāvilostas novads	10109	9387	97,3	97,4	2,7	2,6
Aizputes novads	48956	42481	98,3	98,5	1,7	1,5
Grobiņas novads	39814	40721	91,2	91,3	8,8	8,7
Durbes novads	4511	4110	95,8	96,0	4,2	4,0
Alsungas novads	7227	8602	98,6	98,8	1,4	1,2
Ventspils novads	30932	32734	95,2	94,8	4,8	5,2

Avots: Nacionālais veselības centrs

Pēc pašvaldību budžetu izdevumu ekonomiskās kvalifikācijas veselībai 2009.gadā tika izlietoti Ls 1575, 2010.gadā- Ls 1774, 2011.gadā tie bija 1747 Ls, bet 2012.gadā plānots izlietot par 61,5% vairāk jeb 2821 Ls. Vidēji veselības izdevumi aizņem 0,1 % no kopējā budžeta.

Pēc "Data Serviss" 2008.gadā veiktā pētījuma nepieciešamības gadījumā 19% pacientu nav griezušies pie medīkiem un kā galvenie iemesli tiek norādīti naudas un laika trūkums. Problemas veselības aprūpē primāri saistās ar valsts kopējo veselības aprūpes sistēmu, kur pašvaldības iespējas ietekmēt situāciju ir visai nelielas. Novada iedzīvotāju skatījumā, problēmas ir saistītas ar atsevišķu iedzīvotāju grupu problēmām nokļūt veselības aprūpes iestādēs (sabiedriskais vai cita veida transports, nespēja veikt līdzmaksājumus par speciālistu konsultācijām un izmeklējumiem), nepietiekoša informācija no ģimenes ārstiem par pacientu iespējām un tiesībām, nepietiekami tiek nodrošinātas vajadzīgo speciālistu konsultācijas uz vietas. Daļa iedzīvotāju norāda uz aptiekū trūkumu vai to nepiemērotajiem darba laikiem.

8.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

Sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Pāvilostas novada iedzīvotājiem organizē un sniedz Pāvilostas novada domes izveidota iestāde – Sociālais dienests, kas darbu uzsāka 2009.gada 1.septembrī. Sociālā dienesta darbu reglamentē Sociālā dienesta nolikums, kā arī Pāvilostas novada domes 2010.gada 27.maija sēdē (protokols Nr.5, 16.§) apstiprinātais Pāvilostas novada Sociālā dienesta stratēģiskais plāns 2010.-2015.gadam.

Sociālā dienesta pakļautībā atrodas Dienas centrs bērniem "Krams", Sakas saieta nams, Rīvas ciema sociālā istaba, sociālā māja "Ploce 23". Sociālajā dienestā strādā 6 darbinieki – vadītāja, sociālā darbiniece Sakas pagasta pārvaldē, sociālā darba organizatore Vērgales pagasta pārvaldē, Dienas centra bērniem "Krams" vadītāja un 2 aprūpētājas (1 Sakas pagasta pārvaldē un 1 Vērgales pagasta pārvaldē).

Ar ELFLA fonda līdz dalību tika izveidots sociālo pakalpojumu centrs sociālajā mājā „Ploce 23”.

Sociālā dienesta pamatfunkcija ir nodrošināt iedzīvotāju sociālo vajadzību profesionālu izvērtēšanu, kvalitatīvu sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības sniegšanu personām, kurām uz to ir tiesības un kuras Pāvilostas novadā deklarējušas savu pamatdzīvesvietu. Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krizes situācijā nonākušajām trūcīgajām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

Saskaņā ar Pāvilostas novada pašvaldības 2010.gada 22.jūnija saistošajiem noteikumiem Nr.16 "Par sociālās palīdzības pabalstiņiem Pāvilostas novadā" pašvaldība piešķir šādus sociālās palīdzības pabalstus – pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (GMI pabalsts), dzīvokļa pabalstu, vienreizēju pabalstu ārkārtas situācijā, veselības aprūpes pabalstu un pabalstu ģimenēm ar bērniem.

Pāvilostas novadam piešķirto sociālo pabalstu skaits nav vienmērīgs pa gadiem. Visvairāk pabalstu ir piešķirts 2010.gadā, kas bija 4 reizes lielāks nekā iepriekšējā gadā – 1118, no tiem 86% bija garantētā minimālā ienākumu līmeņa pabalsts. 2011.gadā piešķirto pabalstu skaits ir sarucis par 35,5% jeb par 397 (skatīt **25.tabulā**).

25.tabula. Pāvilostas novada sociālo pabalstu skaits kopā un pa veidiem

2007.-2011.gadam

Gads	Pašvaldības sociālie pabalsti kopā	GMI pabalsts	Vienreizējie pabalsti ārkārtas situācijā kopā	Pārējie sociālie pabalsti kopā
2007	243	62	4	330
2008	369	33	1	353
2009	291	208	0	291
2010	1118	962	0	198
2011	721	512	4	206

Labklājības ministrijas uzturētajā Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā Pāvilostas novadā ir reģistrēti 2 sociālo pakalpojumu sniedzēji – Pāvilostas novada Sociālais dienests (reģistrācijas apliecība Nr.631) un nodibinājums "Fonds "Cilvēks cilvēkam"" (reģistrācijas apliecība Nr.101), kas atrodas Cīruļu ielā 6, Pāvilostā un sniedz ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus pilngadīgām personām ar invaliditāti un fiziska rakstura traucējumiem, kā arī pensijas vecuma personām.

Saskaņā ar Finanšu ministrijas apkopoto informāciju kopš 2010.gada, kas bija pirmais pilnais kalendāra gads kopš bija notikusi administratīvi teritoriālā reforma (jaunievēlētās pašvaldību domes darbu sāka ar 2009.gada 1.jūliju), Pāvilostas novada pašvaldība ir pilnībā izlietojusi sākotnēji ieplānotos budžeta līdzekļus pašvaldības izdevumiem, tajā skaitā izdevumiem sociālajiem pabalstiem (**26.tabula**). No apkopotajiem datiem secināms, ka, neskatoties uz pašvaldības kopējo budžeta izdevumu samazinājumu 2011. un 2012.gadā salīdzinājumā ar 2010.gadu, izdevumi sociālajiem pabalstiem gandrīz nav mazinājušies. Vērojamas izmaiņas izdevumu sadalījumā starp sociālās palīdzības pabalstu veidiem, proti, ir palielinājušies izdevumi dzīvokļa pabalstiem. Tas varētu būt skaidrojams ar 2008.gada 18.septembra grozījumiem Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.pantā, kad dzīvokļa pabalsts tika noteikts par nākamo primāri izmaksājamo sociālās palīdzības pabalstu aiz pabalsta garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai. 2011.gadā ir samazinājušies izdevumi GMI pabalstam, un palielinājušies izdevumi citiem sociālās palīdzības pabalstiem, taču no datiem par 2012.gada I ceturkšņa izdevumiem redzams, ka izdevumi GMI pabalstam ir sastādījuši gandrīz pusē no visiem izdevumiem sociālajiem pabalstiem. Arī izdevumi dzīvokļa pabalstam 2012.gada I ceturkšņi ir

bijuši procentuāli ievērojami lielāki kā kopējie izdevumi dzīvokļa pabalstam 2010. un 2011.gadā, taču tas būtu pamatojams ar apkures sezonu, kas būtiski ietekmē piešķirto dzīvokļa pabalstu skaitu tieši gada I un IV ceturksnī. Taču kopējā izdevumu izlietojuma tendence 2012.gadam ir pozitīva, un izlietotie izdevumi nepārsniedz 25% no gadā plānotajiem izdevumiem (no plānotajiem kopējiem budžeta izdevumiem izlietoti 21,63%, no izdevumiem sociālajiem pabalstiem – 17,72%).

26.tabula. Pāvilostas novada pašvaldības izdevumi sociālajiem pabalstiem (latos)

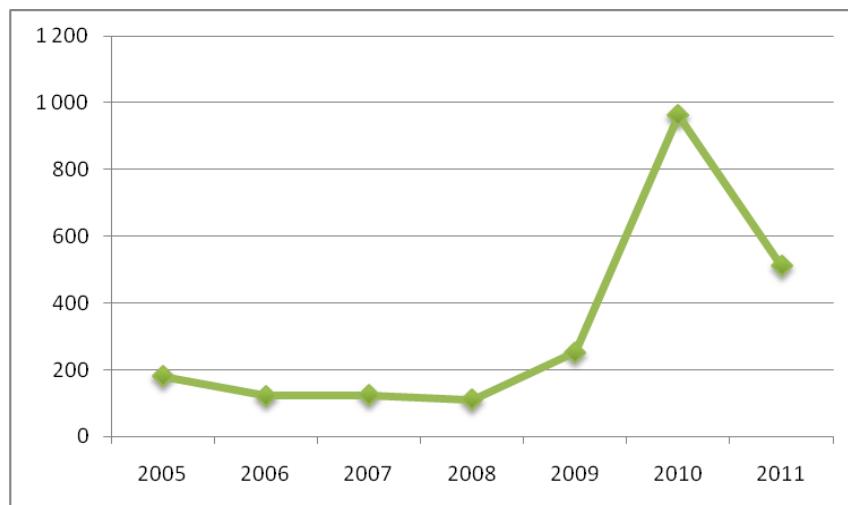
Izdevumi	Gads	2010.	2011.	2012. I.cet.
Kopējie budžeta izdevumi gadā	plānotie	2 112 081	17 47 270	1 695 481
	izlietotie	2 112 081	1 747 270	366 576
Izdevumi sociālajiem pabalstiem	plānotie	55 493	55 723	53 321
	izlietotie	55 493	55 723	9 446
	% no kopējiem izdevumiem	2,63	3,19	2,58
Izdevumi GMI pabalstam	izlietotie	21 465	15 121	4 325
	% no izdevumiem sociālajiem pabalstiem	38,68	27,14	45,79
	% no kopējiem izdevumiem	1,02	0,87	1,18
Izdevumi dzīvokļa pabalstam	izlietotie	1 380	2 940	1 680
	% no izdevumiem sociālajiem pabalstiem	2,49	5,28	17,79
	% no kopējiem izdevumiem	0,07	0,17	0,46
Izdevumi pārējiem sociālajiem pabalstiem	izlietotie	32 648	37 662	3 441
	% no izdevumiem sociālajiem pabalstiem	58,83	67,58	36,42
	% no kopējiem izdevumiem	1,54	2,15	0,94

Avots: Finanšu ministrijas informācija, www.fm.gov.lv

Par valsts sociālo pabalstu piešķiršanu ir atbildīga Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra, kas izskata iesniegumus un pieņem lēmumus par pabalstu piešķiršanu.

Trūcīgo personu skaits no 2005. gada līdz 2009. gadam saglabājies vienmērīgs, taču 2010. gada trūcīgo iedzīvotāju skaits pieaudzis par 4 reizēm jeb 208% (skatīt 33.attēlā).

33.attēls. Trūcīgo personu skaits Pāvilostas novadā 2005.-2011.gadam

Avots: Labklājības ministrijas reģistri

Pāvilostas novadam ir izstrādāts sociālā dienesta stratēģiskais plāns 2010.-2015. gadam, kas nosaka virzienu sociālā dienesta darbam un tie ir: jaunu sociālo pakalpojumu attīstīšana (aprūpe mājās-mobilās brigādes izveide); kvalitatīvu sociālo pakalpojumu sniegšana (Sociālo pakalpojumu centra izveide Plocē, iedzīvotāju informētības nodrošināšana, u.c.); starpinstitucionālās sadarbības veidošana (starpprofesionāļu komandas izveide).

Respondenti norāda, ka viens no steidzamākajiem darbiem novadā ir sociālo pakalpojumu pieejamības uzlabošana. Respondenti norāda, ka būtu jārisina problēma ar ģimenes ārsta darba laiku, jo pašlaik, piem., Vērgalē ārsts strādā tikai vienu reizi nedēļā. Tāpat arī jāpalīdz cilvēkiem, kuriem ir problēmas sociālajā jomā un daudzbērnu ģimenēm, ģimenēm ar maziem bērniem.

9. IZGLĪTĪBA

9.1. Pirmsskolas izglītība

Pāvilostas novadā darbojas divas pirmsskolas izglītības iestādes – Pāvilostas pilsētā PII „Dzintariņš” un Vērgales pagastā PII „Kastanītis”. 2011./2012.mācību gadā abas iestādes kopumā apmeklē 107 bērni, kas dzimuši pēc 2005.gada. Bērnu iedalījums pa vecuma grupām, proti, vecumā līdz 4 gadiem un 5-6 gadīgie bērni abās PII kopumā ir līdzsvaroti. Abos bērnudārzos kopā strādā 19 pedagogi, no kuriem 3 pedagogi ir pirmspensijs vai pensijas vecumā.

Kā redzams **27.tabulā**, 2011./2012.mācību gadā bērnu piepildījums abās PII ir nepietiekams, Vērgales pagastā brīvas ir vismaz 5 vietas, bet Pāvilostas pilsētā ir brīvas 27 vietas. Vērgales pagastā bērnu kopskaits PII kopš 2007.gada ir pieaudzis par 13 bērniem, bet Pāvilostas pilsētā ir samazinājies par 15 bērniem. No kopējā bērnu skaita abās PII, 9 bērni apmeklē bērnudārzus no kaimiņu novadiem, un viens bērns ar īpašām vajadzībām.

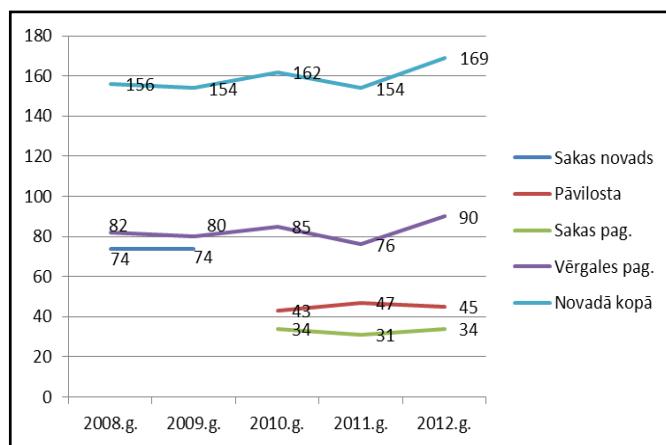
27.tabula. Bērnu skaits Pāvilostas novada PII 2007.-2012.gadā

Mācību gads/ Bērnu kopskaits mācību gada sākumā	2007/ 2008	2008/ 2009	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/2012		
	kopā	kopā	kopā	kopā	kopā	<4 gadīgie audzēkņi	5-6 gadīgie audzēkņi
Pāvilostas novada Vērgales pagasta PII „Kastanītis”	44	43	52	54	57	35	22
Maksimālais iespējamais bērnu uzņemšanas skaits					62 (70 – ja veic pārbūvi)		
Pāvilostas pilsētas PII „Dzintariņš”	65	49	49	52	50	8	22
Maksimālais iespējamais bērnu uzņemšanas skaits					77		

Avots: Vērgales pagasta PII „Kastanītis” un Pāvilostas pilsētas PII „Dzintariņš” dati

Pāvilostas pilsētas PII „Dzintariņš” prognozes par turpmāko bērnu skaitu bērnudārzā ir ar tendenci samazināties, jo liela daļa darbspējīgo vecāku darba vietas meklē ārpus Pāvilostas novada, un pašlaik trūkst brīvo darbavietu un brīvu dzīvojamo platību, kā arī samazinās bērnu skaits no 0 līdz 6 gadiem Pāvilostas pilsētā. Savukārt Vērgales pagasta PII „Kastanītis”, kurā bērnu skaits bērnudārzā pēdējo gadu laikā ir pieaudzis, prognozē, ka arvien lielāks skaits jauno ģimeņu atgriezīsies savā dzimtajā pusē, kā arī bērnu skaits pagastā pieaug, tādējādi būtisks bērnu skaita samazinājums nav gaidāms. Nemot vērā pašreizējo brīvo vietu skaitu bērnudārzos, Pāvilostas novadā ir potenciāls lielākā skaitā piesaistīt bērnus no kaimiņu novadiem. Arī bērnu skaita no 0 līdz 6 gadiem tendence novadā ir pozitīva, kas norāda uz turamāko izglītības iestāžu darbību (skatīt 34.attēlā).

34.attēls. Bērnu skaits no 0 līdz 6 gadiem Pāvilostas novadā 2008.-2012.gadam

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Pāvilostas pilsētas PII „Dzintariņš” sniedz bērniem papildus iespējas attīstīt muzikālās spējas, kā arī apmeklēt deju pulciņu pirmsskolas vecuma bērniem, savukārt Vērgales pagastā PII „Kastanītis” bērniem nav pieejamas ārpusstundu aktivitāšu iespējas, jo lielākā daļa bērnu brauc ar skolas autobusu uz mājām jau plkst.15:30 vai pat agrāk. Tomēr nākotnē bērnudārzos tiek plānots attīstīt vācu un angļu valodas apmācības pulciņus, piesaistīt pedagogu angļu valodas pulciņu organizēšanai, kā nodrošināt ansambli un deju pulciņus.

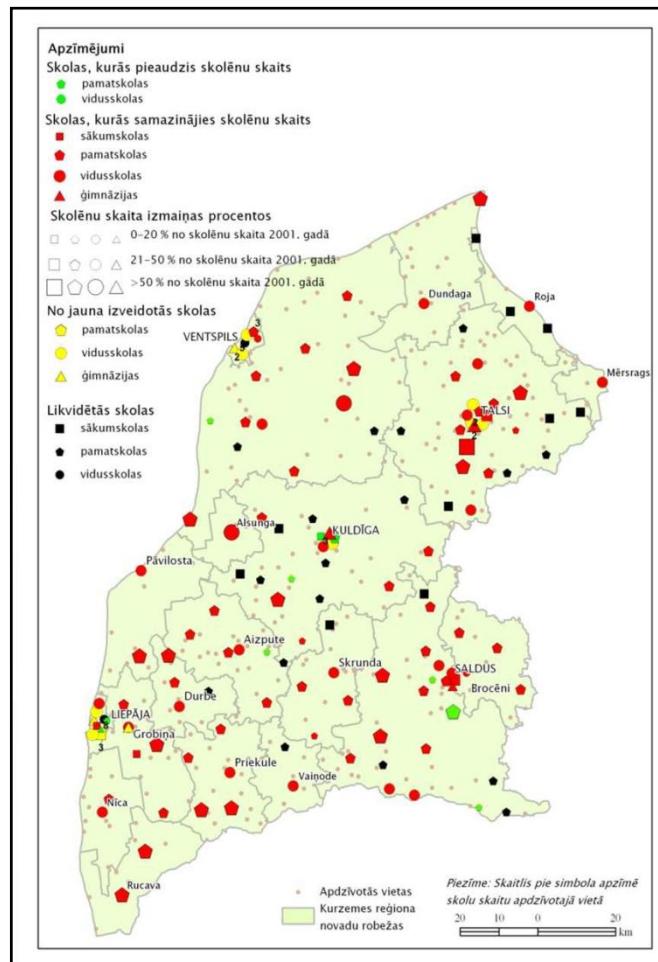
Pašlaik abām PII ir izveidojusies sadarbība gan savā starpā, organizējot kopīgas ekskursijas, kursus pedagojiem, gan ar kaimiņu novadu bērnudārziem, piemēram, Liepājas PII „Saulīte”, Cīravas pagasta PII „Pīlādzītis” u.c., organizējot pieredzes apmaiņas braucienus. Sadarbība tiek veidota arī ar Vērgales pamatskolu, bibliotēkām, kultūras namiem, Pāvilostas mākslas skolu u.c.

Attiecībā uz transporta nodrošinājumu bērnudārza bērnu pārvadāšanai, Pāvilostas novada pašvaldība nodrošina transportu. Tomēr ir nepieciešams, lai būtu personāls, kas atbildētu par bērnu līdz 7 gadu vecumam drošību pašvaldības transportā. Turklāt, kā minēts iepriekš, pašvaldības nodrošinātie autobusi bērnus ved mājās jau ap plkst.15:30, kas liedz tiem piedalīties ārpusstundu aktivitātēs.

Aplūkojot abu PII uzlabojumu nepieciešamību turpmākajiem gadiem, Pāvilostas pilsētas PII „Dzintariņš” ir nepieciešams piesaistīt logopēdu un sporta skolotāju. Vasaras sezona nepieciešams organizēt peldēšanas prasmju apguvi, iegādāties ziemas sporta inventāru dažādu ārpustelpu aktivitāšu veicināšanai, kā arī iegādāties interaktīvo tāfeli, datoru bērnu sagatavošanai pamatizglītības programmas apguvei. Savukārt Vērgales pagasta PII „Kastanītis” nepieciešams turpināt pedagogu dalību Eiropas Sociālā fonda projektos, celt pedagogu kvalifikāciju, iegādāties mēbeles bērnu grupiņām, mācību tehnisko līdzekļus, kā arī jaunas rotaļlietas.

9.2. Vispārējā izglītība

35.attēls. Izglītības iestādes Kurzemes reģionā

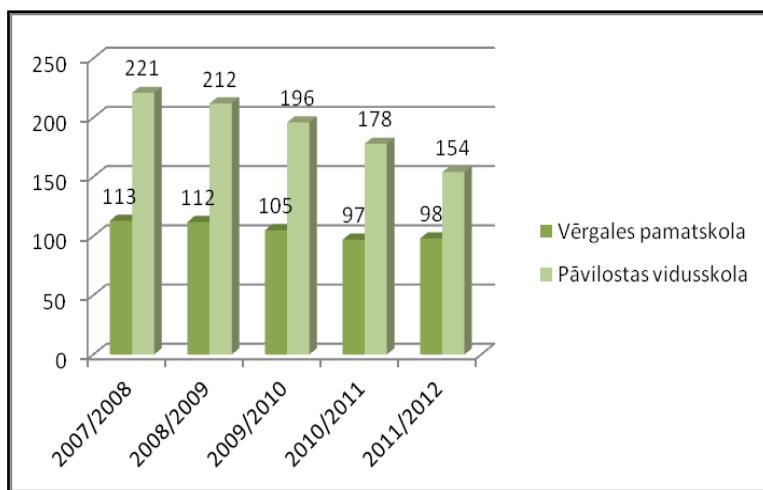

Avots: Pētījums "Sabiedriskā transporta sistēmas attīstības Latvijas – Lietuvas pierobežas reģionos"

Pāvilostas novadā ir divas skolas – Pāvilostas novada Vērgales pamatskola, kurā 2011./2012.mācību gadā mācības uzsāka 98 skolēni, un Pāvilostas vidusskola, kurā mācības uzsāka 154 skolēni. Abas skolas nodrošina mācības latviešu valodā.

Kopējais skolēnu skaits pēdējos piecos gados ir samazinājies, tāpēc izteikts skolēnu skaita samazinājums ir vērojams Pāvilostas vidusskolā, kur salīdzinājumā ar 2007./2008.mācību gadu 2011./2012.mācību gadā mācās par 31% mazāks skolēnu skaits. Savukārt Vērgales pamatskolā skolēnu skaits pēdējo piecu gadu laikā ir samazinājies tikai par 14% (skatīt 36.attēlu).

36.attēls. Kopējā skolēnu skaita izmaiņu dinamika Vērgales pamatskolā un Pāvilostas vidusskolā 2007.-2012.gadā

Avots: Vērgales pamatskola un Pāvilostas vidusskola

Vidusskolas skolēnu skaita samazinājums ir saistāms ar skolēnu izvēli vidusskolas pēdējās klasses mācīties ārpus Pāvilostas novada, tāpat arī darbavietu trūkums novadā un zemais atalgojums ģimenes piespiež izbraukt ārpus Latvijas, līdzīgi nemot arī bērnus.

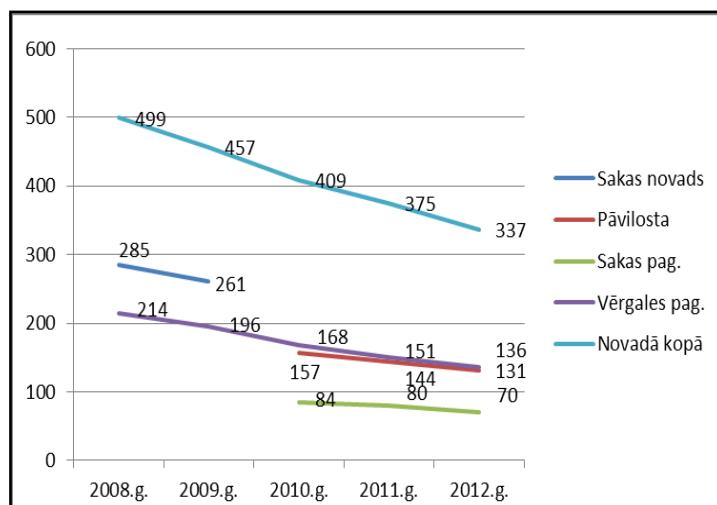
Kopējais skolēnu skaits, skatoties Vērgales pamatskolu un Pāvilostas vidusskolu kopā, ir samazinājies vēl dramatiskāk, nekā skatoties katru skolu atsevišķi. Pēdējo piecu gadu laikā kopējais skolēnu skaita samazinājums ir par 44% (skatīt 28.tabulu).

28.tabula. Skolnieku skaita sadalījums pa klasēm 2007.-2012.gadā

	2007/ 2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012
1.klase	30	39	23	18	21
2.klase	19	30	37	23	17
3.klase	18	18	32	35	24
4.klase	28	18	18	30	36
5.klase	30	27	16	18	29
6.klase	38	30	27	16	18
7.klase	36	38	27	29	17
8.klase	43	36	39	27	30
9.klase	45	42	36	37	26
10.klase	130	14	16	10	11
11.klase	18	15	16	16	8
12.klase	12	17	14	16	15
KOPĀ	447	324	301	275	252

Avots: Vērgales pamatskola un Pāvilostas vidusskola

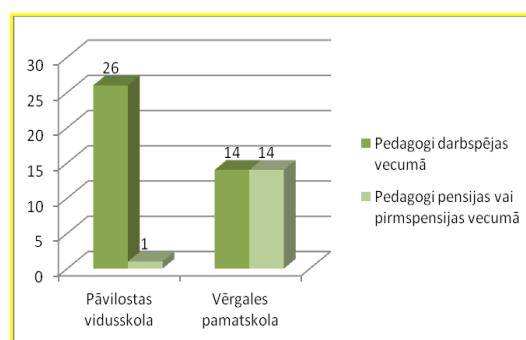
Novadā bērnu skaits vecumā no 7 līdz 18 gadiem ir tendence samazināties. Kopumā no 2008.gada līdz 2012.gadam bērnu skaits novadā samazinājies par 32%, Pāvilostas pilsētā no 2008.gada līdz 2012.gadam bērnu skaits samazinājies par 17%, Sakas pagastā par 12,5%, Vērgales pagastā – 9% (skatīt 37.attēlā).

37.attēls. Bērnu skaits no 7 līdz 18 gadiem Pāvilostas novadā 2008.-2012.gadam

Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

Nemot vērā skolēnu skaita kritumu un bērnu skaitu kritumu, kā arī apzinoties, ka tendence skolēnu skaitam samazināties ir arī kaimiņu pašvaldībās, Pāvilostas novadam iespējas piesaistīt papildus skolēnus no tuvākas apkārtnes ir ierobežotas. To apliecinā arī pašreizējā situācija, proti, pašlaik Vērgales pamatskolā un Pāvilostas vidusskolā no citiem novadiem kopumā mācās tikai 6 skolēni. Papildus skolēnu skaita piesaistīšana varētu būt izaicinājums vispārizglītojošām skolām. Piemēram, Vērgales pamatskola ir izveidojusi stipendiju tiem 9.klases skolēniem, kuriem ir augsti mācību sasniegumi. Arī Pāvilostas vidusskolas klašu skolēni var saņemt stipendijas un „Cerību balvu” par augstiem mācību sasniegumiem, bezmaksas teorētiskās daļas autovadītāju kursus. Ir izveidota arī sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām par jaunsargu apmācību. Tie ir daži pasākumi, ar kuriem vispārizglītojošās skolas var motivēt un piesaistīt jaunus mācīties gibošus skolēnus.

Pāvilostas novada vispārizglītojošās skolās kopumā ir nodarbināti 55 pedagogi, no kuriem 15 ir pensijas vai pirmspensijas vecumā. Būtiski, ka Pāvilostas vidusskolā pensijas vai pirmspensijas vecumā ir tikai 1 pedagogs, bet 14 pedagogi Vērgales pamatskolā. Tas nozīmē, ka puse no pamatskolas pedagojiem tuvākajos gados pametīs darbu skolā un tam pašvaldībai būs nepieciešams piesaistīt jaunus pedagogus (skatīt 38.attēlu). Ar to ļoti cieši saistīta ir mājokļu pieejamība. Lai piesaistītu jaunus skolotājus, pašvaldībai svarīgi parūpēties par šī jautājuma risināšanu.

38.attēls. Pedagogu sadalījums pēc darbspējas un pensijas vai pirmspensijas vecuma Pāvilostas vidusskolā un Vērgales pamatskolā

Avots: Vērgales pamatskola un Pāvilostas vidusskola

Pašlaik abas skolas ir izveidojušas sadarbību ar citām vispārizglītojošām skolām tuvākā apkārtnē, kā arī ārvalstīs. Piemēram, Pāvilostas vidusskolai ir sadarbība ar bijušā Liepājas rajona skolām mācību priekšmetu olimpiāžu un sporta sacensību ietvaros, kā arī kursu organizēšanā. Notiek pieredzes

apmaiņas skolas Padomei, vecāku komitejai un skolēnu pašpārvaldei. Sadarbība ir arī ar Vērgales pamatskolu un Alsungas vidusskolu. Ārvalstu sadarbība tiek īstenota ar 7 ārvalstīm ES Mūžizglītības programmas COMENIUS ietvaros. Vērgales pamatskolai vēsturiski ir izveidota sadarbība ar Ventspils novada Tārgales pamatskolu jau kopš 1975.gada un Raunas novada Raunas vidusskolu kopš 1996.gada.

Attiecībā uz transporta nodrošinājumu vispārizglītojošo skolu sasniedzamībai, pašvaldība nodrošina skolēnu autobusa kursēšanu. Autobusu atiešanas grafiks tiek saskaņots tā, lai skolēniem būtu iespēja apmeklēt ārpusstundu pasākums. Piemēram, Vērgales pamatskolas vajadzībām ik dienu tiek noslogoti trīs autobusi šādos maršrutos: Akmensraga bāka – Ziemupe – Vērgale, Šķēde – Saraiķi – Vērgale un Bebe – Vērgale. Tāpat arī Pāvilostas vidusskolas skolēnu pārvadājumus nodrošina divi skolēnu autobusi trīs maršrutos – Pāvilosta – Rīvas; Pāvilosta – Upsēde; Pāvilosta – Saliena.

Skolu pedagoģi iesaistījušies Izglītības un zinātnes ministrijas ESF projektā „Pedagogu konkurētspējas veicināšana izglītības sistēmas optimizācijas apstākļos”. Piesaistot pašvaldības un valsts investīcijas, pabeigli projekti – ERAF atbalstītais projekts Pāvilostas vidusskolā „Kvalitatīvai dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Pāvilostas vidusskolā”. Projekta realizācijas rezultātā tika izremontēti un apmēbelēti četri dabaszinību kabineti un izveidotas 25 darba vietas darbam ar datoru. ELFLA atbalstītais projekts Pāvilostas vidusskolas teritorijas labiekārtojuma rekonstrukcija, ievērojot drošības pasākumu organizāciju. Pašlaik tie īstenots KPFI projekts „Energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumi Pāvilostas novada Pāvilostas vidusskolas un Vērgales pirmsskolas izglītības iestādes „Kastanītis” ēkām”.

Galvenie izglītības kvalitātei nepieciešamie uzlabojumi turpmākajos gados ir datoru un interneta pieslēguma nodrošināšanai katrā mācību kabinetā, interaktīvo tāfeļu nodrošinājumam latviešu valodas, svešvalodas un matemātikas mācību kabinetos. Tuvākajos gados Vērgales pamatskolā ir iecerēts zēnu mājturības kabinetus aprīkot ar jauniem darbagaldiem, nodrošināt atsevišķu priekšmetu padziļinātu apguvi 9.klases skolēniem, veikt aktu zāles kosmētisko remontu. Savukārt Pāvilostas vidusskolā iecerēts turpmākajos gados noturēt trīs vidusskolas klasses, atvērt neklātienes vidusskolas klasses un organizēt tālmācību. Vidusskola plāno arī aktu zāles labiekārtošanu, aprīkošanu ar tehniku un mēbelēm, kā arī nodrošināt vidusskolēnus ar visām mācību grāmatām.

Pāvilostas novadā neatrodas neviene profesionālās izglītības un augstākās izglītības iestādes. Lai iegūtu profesionālo izglītību, novada skolu beidzēji izvēlās Liepājas un Aizputes novadu profesionālās izglītības iestādes, savukārt augstākās izglītības iestādes – Rīgā, Liepājā, Ventspilī un Jelgavā.

9.3. Profesionālās ievirzes un interešu izglītība

Pašlaik profesionālās un interešu izglītības programmas Pāvilostas novadā īsteno:

- Profesionālās ievirzes izglītības iestādes (Pāvilostas Mūzikas un Mākslas skolas);
- Vispārējās izglītības iestādes.

9.3.1. Pāvilostas Mūzikas skola

Pāvilostas Mūzikas skola dibināta 1991. gada 2. janvārī. Tā ir akreditēta izglītības iestāde, kurā audzēkņi apgūst profesionālās ievirzes izglītību. Skola īsteno LR IZM licencētas profesionālās ievirzes izglītības programmas. Paralēli izvēlētām specialitātēm, audzēkņi skolā apgūst mūzikas teorētiskos priekšmetus un kolektīvo muzicēšanu. Pāvilostas Mūzikas skolā var apgūt šādas specialitātes: klavierspēle, vijoļspēle, pūšaminstrumentu spēle, akordeona spēle un gítāras spēle. Divdesmit darba

gados aplieciņu par profesionālās ievirzes izglītību ieguvuši 99 absolventi. No tiem 54 absolvēja klavierspēles klasi, 19 vijoļspēles klasi, 16 pūšaminstrumentu spēles klasi, 10 akordeonaspēles klasi. Skolā strādā 6 pedagogi.

9.3.2. Pāvilostas mākslas skola

Pāvilostas mākslas skola dibināta 1993. gada rudenī. Ap 60 bērnu un jauniešu no Pāvilostas, Vērgales un Sakas šeit apgūst tēlotājas un lietiskās mākslas pamatus. Skolas audzēkņiem nodarbiņas notiek zīmēšanā, kompozīcijā un praktiskajos darbos. Praktiskajos darbos pēc izvēles var mācīties rokdarbus, ādas māksliniecisko apstrādi, koktēlniecību, keramiku, vides dizainu, tekstila apleznošana, kaligrāfiju, grafikas pamatus, digitālās fotogrāfijas pamatus un masku izgatavošanu. Jauno mākslinieku radošā darba stimulēšanai tiek rīkotas darbu skates un izstādes reģionā un ārupus tā robežām, piemēram Slitē, Perstorpā un Klippanā (Zviedrija) un Kuopio (Somija). Regulāra ir dalība Starptautiskajos bērnu un jauniešu tēlotājas mākslas konkursos. 36,6 % no skolas absolventiem turpina izglītību mākslas vai amatniecības vidusskolās. Līdz 2011. gada vasarai skolas beigšanas aplieciņas saņēmuši 93 absolventi. Skolā par pedagoģiem strādā septiņi profesionāli mākslinieki ar atbilstošu augstāko vai vidējo speciālo izglītību.

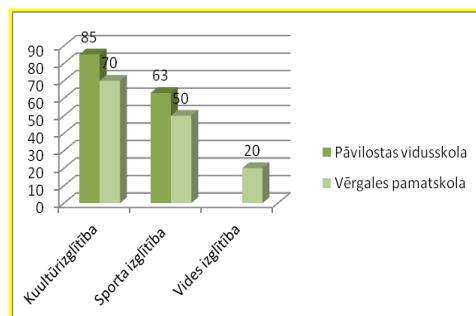
Profesionālās ievirzes izglītības iestādēs tiek īstenoti vairāki projekti. Tieki īstenoti infrastruktūras projekti, kas ir vērsti uz skolas ēku energoefektivitātes paaugstināšanu, tiek veiktas skolu fasādes rekonstrukcijas, jumtu un iekštelpu rekonstrukcijas - „Pāvilostas mākslas skolas rekonstrukcija” un „Dzīvojamās ēkas mūzikas skolas vienkāršotā rekonstrukcija”. ELFLA pasākumā “Lauku ekonomikas dažādošana un dzīves kvalitātes veicinašana vietējo attīstības stratēģiju īstenošanas teritorijā” tika īstenots „Dzintara apstrādes tradīciju saglabāšana Pāvilostas novadā” projekts, kurā tika iegādātas dzintara apstrādes iekārtas, kas tika izvietotas Pāvilostas mākslas skolā, līdz ar to tika atklāta jauna apmācību programma Pāvilostas mākslas skolā - dzintara apstrāde.

9.3.3. Interēšu izglītība

Interēšu izglītības jomā abas vispārējās izglītības skolas piedāvā dažādus pulciņus – kultūrizglītības, sporta un vides izglītības. Kultūrizglītības jomā darbojas vokālie ansamblji, koris, folkloras, vizuālās mākslas, rokdarbu un šūšanas pulciņi, tautiskās dejas, debates un skatuves runas apgūšana. Sporta izglītības jomā darbojas orientēšanās pulciņi, sporta spēles, volejbols, basketbols, tautas bumba, futbols, šahs un vispusīga fiziskā sagatavotība sākumskolā. Papildus tam Vērgales pamatskolā skolēni var apmeklēt arī vides izglītības pulciņu. Kopumā izglītības iestādēs darbojas 22 interēšu izglītības pulciņi.

Skolēnu vidū pieejamie pulciņi ir populāri, ko parāda skolēnu augstā aktivitāte (skatīt 39.attēlu). Visapmeklētākie ir dažāda veida kultūrizglītības pulciņi, tos apmeklē vairāk nekā 55% Pāvilostas vidusskolēnu un 71% Vērgales pamatskolas skolēnu. Sporta izglītības pulciņus apmeklē 40% Pāvilostas vidusskolēnu un 51% Vērgales pamatskolas skolēnu. Savukārt vides zinātnes interēšu pulciņu apmeklē 20% Vērgales pamatskolas skolēnu.

39.attēls. Interēšu izglītības apmeklētība Pāvilostas vidusskolā un Vērgales pamatskolā

Avots: Vērgales pamatskola un Pāvilostas vidusskola

Abās skolās arī nākotnē ir plānots attīstīt interešu izglītības pieejamību, piedāvājot jaunus interešu izglītības pulciņus, piemēram, prāta spēles, galdniecības pamatus, valodas attīstību, foto, video un animācijas prasmes. Pāvilostas vidusskola ir iecerējusi finansiāli atbalstīt skolēnu un jaunsargu sadarbības vasaras nometnes, un piedalīties Valsts Izglītības un satura centra organizētajos pasākumos un konkursos. Nākotnē ir plānots piedalīties skolēnu dziesmu un deju svētkos. Savukārt Vērgales pamatskola ir iecerējusi piesaistīt pedagogu, kurš nodrošinātu mūsdienu deju pulciņu vadību.

Dienas atbalsta centru KRAMS apmeklē tieši bērni no Sakas pagasta, arī tie bērni, kas pēc skolas gaida skolas autobusu uz mājām. Centrā strādā Sociālā dienesta darbinieks, kas nodarbojas ar bērniem. Dienas atbalsta centrā bērniem pieejamas sekojošas aktivitātes: datori, internets, novuss, galda spēles, neliels sporta inventārs. Centru vidēji apmeklē ap 20 līdz 30 bērnu dienā.

Novadā darbojas divas interešu kopas Pāvilostas daiļdārznieku interešu kopa "SĀRTENE" un floristu interešu kopa "ĀKGALNIECES"

Pedagoģisko darbinieku darba samaksu izglītības programmu īstenošanai finansē kā valsts budžeta mērķdotāciju (profesionālās ievirzes izglītības programmām – Kultūras ministrija, pamatzglītības programmām – Izglītības un zinātnes ministrija).

9.4. Mūžizglītība

Pašlaik Pāvilostas novadā netiek organizēta stratēģiska un sistēmiska izglītība mūža garumā. Nevienai institūcijai, tajā skaitā novada domes nodaļai vai speciālistiem nav definētas funkcijas plānot, organizēt un strukturēt izglītību mūža garumā novadā, līdz ar to novadā pašreiz nav pēctecīga un mērķtiecīga darba izglītībai mūža garumā.

Mūžizglītības koncepts apvieno sevī gan formālās, gan neformālās, gan dzīves izglītības iespējas. Ir apzinātas tās iestādes un organizācijas novadā, kuras var veidot piedāvājumu tieši neformālās un dzīves izglītības piedāvājuma paplašināšanai vietējiem iedzīvotājiem:

- 1) 7 pagastu bibliotēkas, kuru darbības Nolikumos ir definēts veikt arī izglītības funkcijas. Pašlaik novada bibliotēkas specializējas datorapmācību, interneta un datu bāzu lietošanas apmācību organizēšanai;
- 2) Viena autoskola Pāvilostas pilsētā – SIA "Grobiņas autoskola" filiāle;
- 3) 2 kultūras un 1 tautas nami, kas nodrošina pārklājumu visā novada teritorijā. Kultūras un tautas namu pamatfunkcija ir nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana, uzturēšana un attīstīšana;
- 4) 24 biedrības un 4 nodibinājumi, kas popularizē un veicina neformālo izglītību un izglītību mūža garumā;
- 5) novadpētniecības muzejs (Pāvilostas novadpētniecības muzejs) un muzejs (Vērgales muzejs);
- 6) Vērgales pamatskolas, kuras veidojas par pagasta daudzfunkcionāliem centriem ne tikai vispārējās izglītības, bet arī neformālās un dzīves izglītības organizēšanai /nodrošināšanai pagastos.

Aktualizējoties izglītības mūža garumā nozīmei cilvēka konkurētspējas veicināšanā, novadā ir nepieciešams sākt veidot strukturētu mūžizglītības atbalsta sistēmu sabiedriskās domas veidošanai un piedāvājuma veicināšanai novadā.

10. KULTŪRAS INFRASTRUKTŪRA

Līdzās izglītības iestādēm kultūras iestādes ir svarīgi sabiedriskās dzīves centri. Kultūras iestādes piedāvā iedzīvotājiem iepazīties un izzināt kultūras mantojumu, aicina piedalīties mākslinieciskajā pašdarbībā un apmeklēt profesionālās mākslas sasniegumus. Pāvilostas novadā ir pieejama visai plaša kultūras iestāžu infrastruktūra – kultūras un tautas nami, muzeji un bibliotēkas.

10.1. Kultūras un tautas nami

Kultūras un tautas nami ir tradicionālās vietējās sabiedrības tikšanās un kultūras aktivitāšu vietas, un tie joprojām ir sociālās un kultūras dzīves centri. Novadā darbojas divi kultūras un viens tautas nams – Pāvilostas pilsētas kultūras nams, Vērgales kultūras nams un Ziemupes tautas nams.

Kultūras namos darbojas plašs pašdarbības kolektīvu klāsts. Pāvilostas pilsētas kultūras namā ir 9 kolektīvi – sieviešu koris, vidējās paaudzes deju kolektīvs, 1.-2.klašu tautisko deju kolektīvs, 4.-7.klašu tautisko deju kolektīvs, jauniešu tautisko deju kolektīvs, amatieru teātris, kultūrvēstures izpētes pulciņš un bērnu vokālais ansamblis „Burbulīši”. Vērgales kultūras namā darbojas 4 pašdarbības kolektīvi – vidējās paaudzes tautisko deju kolektīvs „Vērgalīte”, senioru vokālais ansamblis „Vakarvējš”, bērnu dramatiskais kolektīvs un līnijdeju grupa „Brīze”. Pāvilostas pilsētas kultūras namā ir nodarbināti 4 darbinieki, Vērgales kultūras namā ir nodarbināti 5 darbinieki. Kopā pulciņos iesaistīti apmēram 165 dalībnieki.

Attiecībā uz Pāvilostas novada nodrošināto pakalpojumu un jomu pieejamību, lielākā daļa kā drīzāk apmierinošu vērtē sporta pasākumus, kultūras pasākumus, interešu un neformālās izglītības iespējas, skolu.

Ievērojama daļa aptaujāto iepriekšminētos pakalpojumus un jomas vērtē kā Joti apmierinošus.

Tajā pašā laikā nelielai daļai tādu pakalpojumu un jomu pieejamība kā interešu un neformālās izglītības iespējas, kultūras un sporta pasākumi drīzāk neapmierina.

Pāvilostas novada kultūras un tautas nami ir aktīvi kultūras pasākumu organizētāji, kā arī tie ir Joti apmeklēti pasākumi. Kā redzams 29.tabulā, kopējais Pāvilostas pilsētas kultūras nama un Vērgales kultūras nama kultūras norišu skaits gadā 2011.gadā ir 20 pasākumi.

29.tabula. Pasākumu un apmeklētāju skaits Pāvilostas novadu kultūras namos 2007.-2011.gadā

	2007	2008	2009	2010	2011
Maksas norišu skaits gadā	13	14	13	10	11
Bezmaksas norišu skaits gadā	14	15	27	8	9
Maksas norišu apmeklētāju skaits	6943	6790	6117	3210	3937
Bezmaksas norišu apmeklētāju skaits	5238	6389	4504	1634	1861
Maksimālais apmeklētāju skaits, ko var uzņemt kultūras namā	200	200	250	250	250
Kopējais norišu apmeklētāju skaits	12181	13179	10621	4844	5798
Kopējais norišu skaits gadā	27	29	40	18	20

Avots: Pāvilostas pilsētas kultūras nams, Vērgales kultūras nams

Pāvilostas novada kultūras nami starp citiem atšķiras ar to rīkotajiem Zvejnieksvētkiem. Tāpat arī Joti izplatīts, ka kultūras namos tiek uzņemtas viesizrādes no dažādiem Rīgas teātriem. Kopā ar citām pašvaldības iestādēm tiek rīkoti vērienīgi pasākumi, kā Pāvilostas pilsētas svētki, Pāvilostas mākslas skolas organizētie starptautiskie smilšu svētki „Zelta smilšu grauds”, u.c.

Kultūras nami realizē arī plašu sadarbību ar citu novadu pašdarbības kolektīviem. Piemēram, Vērgales kultūras nama pašdarbības kolektīvi sadarbojas ar Ogres kultūras centru, Liepājas, Aizputes, Jelgavas, Grobiņas, Priekules, Tadaiķu, Valmieras un Pāvilostas deju kolektīviem. Senioru ansamblis „Vakarvējš” ir izveidojis sadarbību ar Jelgavas novada Vilces un Vircavas, kā arī Liepājas pensionāru apvienību u.tml.

Attiecībā uz kultūras nama sniegtu pakalpojumu kvalitātes nodrošināšanu, kultūras namos ir nepieciešami dažāda veida infrastruktūras uzlabojumi. Vērgales kultūras namā nepieciešams iegādāties jaunu apgaismošanas un atskānošanas aparātu, jaunus mikrofonus, digitālās tehnikas DVD materiālu atskānošanai u.c. Savukārt Pāvilostas pilsētas kultūras namā ir nepieciešami papildus finanšu resursi viena speciālista – kultūras darba organizatora štata vienības izveidei. Tāpat kā Vērgales kultūras namā, arī šajā nepieciešamas skaņas un digitālās aparātu iegāde. Sieviešu korim un tautisko deju kolektīviem nepieciešama jaunu tautas tērpu iegāde un krēslu Lielajai zālei.

Jau tuvākajos piecos gados Vērgales kultūras namā ir plānota trošu sistēmas izgatavošana izstādēm un ekrāna iegāde filmu rādīšanai. Kultūras nams ir iecerējis arī rekonstruēt gājēju celiņus Muižas parkā. Savukārt Pāvilostas pilsētas kultūras nams plāno veikt iepriekšminētās aparātu iegādi un nodrošināt vienu papildus speciālistu kultūras namā.

Līdz šim īstenotie projekti ir Pāvilostas kultūras nama un to iekštelpu rekonstrukcija, Vērgales kultūras nama un tā jumta rekonstrukcija, Ziemupes tautas nama rekonstrukcija un tika izveidots saieta nams Ulmales ciemā un Saka.

Vērtējot dažādu Pāvilostas novada nodrošināto pakalpojumu un jomu kvalitāti, lielākā daļa aptaujāto respondentu norāda, ka kvalitātes ziņā drīzāk apmierina kultūras un izklaides pasākumi, vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības pakalpojumi.

10.2. Bibliotēkas

Pāvilostas novadā strādā septiņas bibliotēkas – Pāvilostas, Sakas, Rīvas, Ulmales, Vērgales, Saraiķu un Ziemupes. Visas ir akreditētas publiskas pašvaldību bibliotēkas. Pāvilostas novada bibliotēkas ir Pāvilostas novada pašvaldības kultūras, izglītības un informācijas iestādes, kuras veic iespieddarbu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina informācijas pieejamību un izmantošanu iedzīvotājiem.

Katrā bibliotēkā ir pieejami datori ar interneta pieslēgumu. Atkarībā no bibliotēku lieluma, tajās esošais datoru skaits svārstās no 4 līdz 10 datoriem, no kuriem 1 līdz 2 datori ir darbinieku lietošanā. Pāvilostas novadā Pāvilostas bibliotēkai vienīgajai ir bibliotēku informācijas sistēma Alise 4i, pārējās novada bibliotēkas iesniedz Liepājas CZA ziņas par savu fondu rakstiski un pēc tam pievieno Liepājas reģiona kopkatalogā.

2011.gadā novadu bibliotēkās kopā ir ienākušas 3647 jaunās grāmatas un seriālizdevumi (žurnāli), par kopējo summu grāmatām 3362 Ls, bet periodikai 2462 Ls. Izslēgtas no kopējā fonda, ir 3103 vienības.

Bibliotēkas ir ar plašu piedāvāto pakalpojumu klāstu lasītājiem un citiem interesentiem. Piemēram, Pāvilostas bibliotēka piedāvā lasītājiem bezmaksas piekļuvi tādām datu bāzēm kā Lursoft, Letonika, NAIS u.c. Bibliotēka organizē ne tikai izglītojošus pasākumus, bet arī bezmaksas ekskursijas. Tieki veidotas īpašas jauno grāmatu izstādes, lai iepazīstinātu lasītājus ar jaunajām grāmatām. Bibliotēkā ir pieejams arī Kurzemes virtuālais katalogs, kas nodrošina informācijas meklēšanu bibliotēku elektroniskajos katalogos un novadpētniecības datu bāzēs. Tāpat ir iespējams pasūtīt iespieddarbus, kuri nav pieejami Pāvilostas bibliotēkas krājumā, izmantojot starpbibliotēku abonementu. Bibliotēka piedāvā grāmatu piegādi mājās cilvēkiem ar īpašām vajadzībām – gan invalīdiem, gan gados vecākiem lasītājiem. Papildus tieki nodrošinātas datoru apmācības uz vietas bibliotēkā, gan mājās. Mājās apmāca tos cilvēkus, kuriem ir ierobežota sociālā aktivitāte. Ziemupes bibliotēka papildus veido dabas un dokumentālo filmu kolekciju, kā arī dokumentē (fotografē) apkārtējos notikumus ciematiņā.

Aplūkojot bibliotēku kopējo lasītāju, apmeklētāju, izsniegumu, literāro pasākumu un izstāžu skaitu Pāvilostas novadā pēdējo trīs gadu laikā, vērojamas būtiskas izmaiņas iedzīvotāju aktivitātes ziņā (skatīt 30.tabulu). Kopumā lasītāju skaits visās bibliotēkās kopš 2009.gada ir pieaudzis par 96 cilvēkiem, savukārt kopējais apmeklētāju skaits ir samazinājies par 384 cilvēkiem. Uz pusi (pret 2010.gadu) ir pieaudzis literāro pasākumu, kā arī pieaudzis izstāžu skaits par 85 pasākumiem pret 2009.gadu, kas liecina par bibliotēku vēlmi piesaistīt vairāk apmeklētājus.

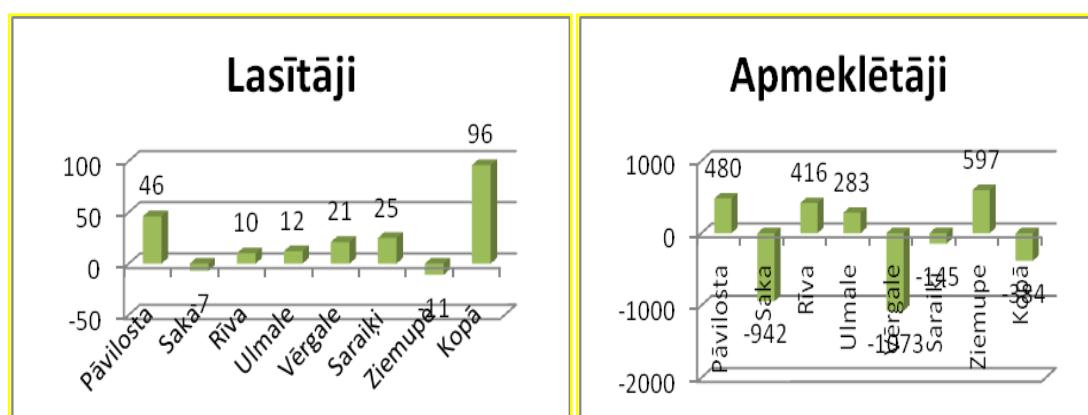
30.tabula. Pāvilostas novada bibliotēku kopējie raksturojošie dati 2009.-2011.gadā

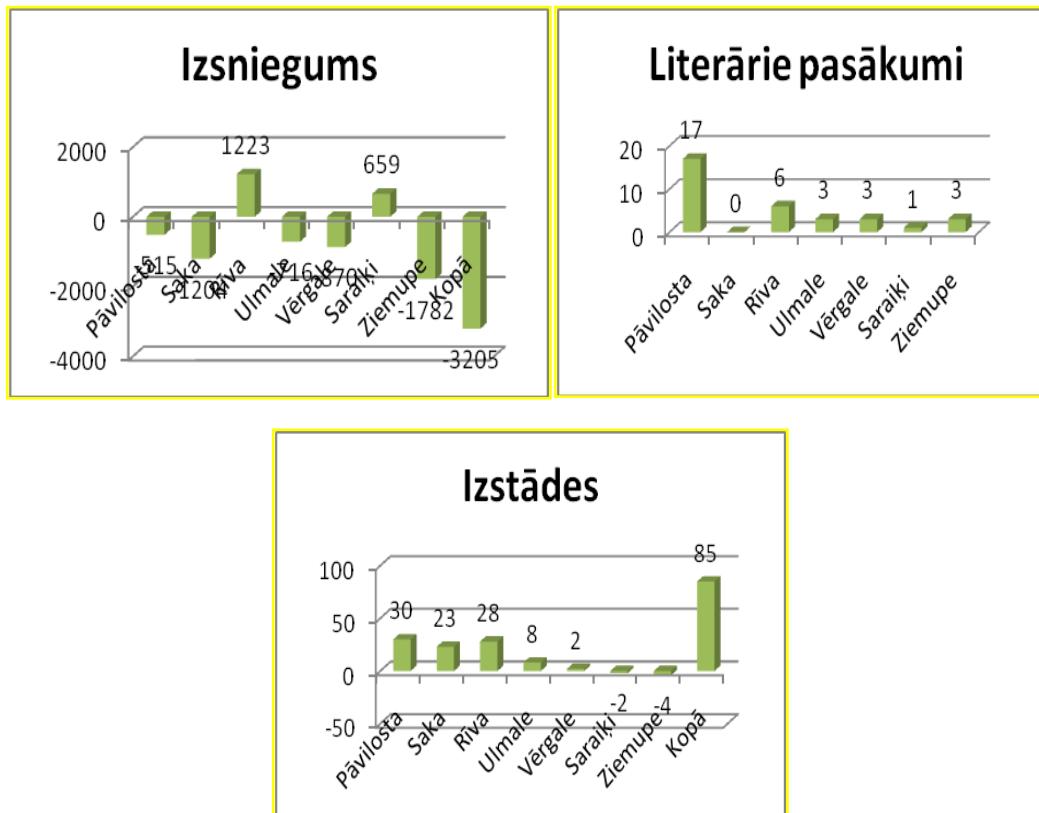
	2009	2010	2011
Lasītāji	1213	1237	1309
t.sk. bērni	423		465
Apmeklētāji	29024	30738	28640
t.sk. bērni	16807		14146
Izsniegums	40287	40907	37082
t.sk. bērnu	5610		5398
Literārie pasākumi	28	32	64
t.sk. Bērnu	16	22	
Izstādes	101	132	186

Avots: Pāvilostas novada bibliotēkas

Dramatiskākais apmeklētāju skaita kritums ir vērojams Sakas un Vērgales bibliotēkās, kurās samazinājums ir vidēji par vienu tūkstoti. Būtiski ir samazinājies grāmatu izsniegumu skaits visās bibliotēkās, izņemot Rīvas un Saraiķu bibliotēkas, kurās ir izsniegumu skaita pieaugums. Kopējais izsniegumu skaita samazinājums visās bibliotēkās ir par 3205. Pozitīva tendence ir vērojama attiecībā uz literāro pasākumu un izstāžu skaitu, kurās ir norišu pieaugums (skatīt 40.attēlu).

**40.attēls. Kopējās lasītāju, apmeklētāju, izsniegumu, literāro pasākumu, izstāžu skaita izmaiņas
Pāvilostas novada bibliotēkās 2009.-2011.gadā**

Avots: Pāvilostas novada bibliotēkas

Bibliotēkas ir nodrošinātas ar informācijas tehnoloģijām, tās finansēja Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu attīstības projekts „Trešais Tēva Dēls”. Pateicoties šim projektam, straujāk attīstījās elektroniskā kopkatalogu veidošana. Aktīvi strādājot pie krājuma rekataloģizācijas Pāvilostas bibliotēka 2009.gadā uzsāka elektronisko apkalpošanu, t.i., bibliotēkas apmeklētāju elektroniskā reģistrācija, kā arī izsniegšana/saņemšana.

Novadā tika realizēti 2 projekti bibliotēku telpu sakārtošanai un uzlabošanai, Vērgales bibliotēkas telpu rekonstrukcija un Rīvas bibliotēkas apkures sistēmas rekonstrukcija.

Pāvilostas novada bibliotēkas veido sadarbību ar visām novada kultūras un izglītības iestādēm. Bibliotēkas veicina sadarbību ar Pāvilostas vidusskolu, Vērgales pamatskolu, turpina veidot sadarbību ar bērnudārziem PII "Dzintariņš" un „Kastanītis”, organizējot bibliotekārās stundas, dzejas dienas, teātra uzvedumus u.c. pasākumus.

Būtiska ir arī bibliotēku loma sociālo problēmu risināšanā, jo tās sniedz informāciju iespējām darba meklētājiem, nodrošina bezmaksas saturīga laika pavadīšanas iespējas, pilda komunikācijas centra funkcijas, kā arī reizi mēnesī nodrošina vietējo iedzīvotāju pieņemšanu pie Pāvilostas novada domes priekšsēdētāja vietnieka un sociālās darbinieces, tiekoties Ziemupes un Saraiķu bibliotēkās.

Aptaujātajiem respondentiem tika lūgts atbildēt, kādus informācijas ieguves avotus tie izmanto, lai uzzinātu par pašvaldības darbību. Lielākā daļa – 71 respondents norādīja, ka visbiežāk izmanto pašvaldības tīmekļa vietni www.pavilosta.lv, 52 respondenti bieži izmantoto laikrakstu „Pāvilostas Novada Ziņas” (arī elektronisko versiju). No paziņām, draugiem un kolēģiem informāciju par pašvaldību iegūst 39 respondenti. 19 respondenti informāciju iegūst domē vai pagasta pārvalde, 16 respondenti lasa laikrakstu „Kurzemes Vārds”, 8 lasa laikrakstu „Kursas Laiks”, bet 7 respondenti informāciju iegūst citur, piemēram, bibliotēkā, uz ziņojuma dēļa, Tūrisma informācijas centrā, tāpat arī portālos www.liepajniekiem.lv un www.rekurzeme.lv.

10.3. Muzeji

Pāvilostas novadā darbojas 2 muzeji – akreditētais Pāvilostas novadpētniecības muzejs un Vērgales pagasta muzejs, kurš gatavojas akreditācijai.

Pāvilostas novadpētniecības muzejs ir Pāvilostas ciemata tautas deputātu dibināta sabiedrībai pieejama izglītojoša un pētniecības iestāde, kas izveidota valsts kultūrpolitikas īstenošanai Pāvilostas novadā.

Misija ir veidot muzeju par vietējiem iedzīvotājiem sirdij tuvu un tūristiem - pievilcīgu vietu, ar aktīvu vietējo iedzīvotāju līdzdarbību apzināt, pētīt un ar muzejiskiem līdzekļiem popularizēt Pāvilostas un vēsturiskā Sakas novada kultūrvēsturi no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām, akcentējot personību lomu tajā.

31.tabula. Pāvilostas novadpētniecības muzeja darbību raksturojošie dati 2007.-2011.gadā

Muzeja darbības statistika	2007	2008	2009	2010	2011
Krājuma darbs					
Kopējais krājuma skaits	8327	8519	8450	8426	8558
Krājuma vienību skaits, kam veikta esības pārbaude	174	903	3944	540	600
Finansiāli novērtēto krājuma vienības	-	-	-	548	632
Izmantoto krājuma vienību skaits	580	688	930	671	998
Nacionālā muzeja krājuma kopkatalogā ievadīto vienību skaits	172	500	500	501	762
No krājuma deponēto vienību skaits	147	93	111	118	148
Izstāžu skaits muzejā	8	8	8	9	8
Darbs ar apmeklētajiem					
Apmeklētāju skaits	2585	2748	2349	2286	2407
Novadīto ekskursiju skaits	66	51	48	53	44
Pasākumi muzejā	3	7	9	8	7

Avots: Pāvilostas novadpētniecības muzeja dati

Muzeja darbības pamatvirzieni:

- 1.Muzeja krājuma veidošana, papildināšana, uzskaitē un saglabāšana.

2.Pāvilostas un Sakas novada vēstures apzināšana un pētīšana, izmantojot muzeja krājumu un citus pieejamos vēstures avotus.

3.Muzeja krājuma un izpētīto materiālu pieejamības nodrošināšana: izstāžu iekārtošanā, tematiski izglītojošo pasākumu organizēšanā.

4.Muzeja darbības nodrošināšana sadarbībā ar pašvaldību.

Vērgales muzejs darbojas bijušajā spirta darītavā/ brūzī/. Pēc pārbūves pagājušā gadsimta 90.gados muzejs atvērts 1992.gada martā. Muzeja krājuma fondos glabājas vairāk nekā 3000 vienību. Vērtīgākie eksponāti ir senie darbarīki, arheoloģiskie materiāli no vietējiem izrakumiem. Muzeja rīko izstādes, lekcijas, konsultācijas, tikšanās ar vēsturniekiem, vēstures materiālu kolekcionāriem.

Abi muzeji papildus saviem tiešajiem uzdevumiem piedāvā ekskursijas sertificētu gidu pavadībā pa Pāvilostas novadu.

Muzeja infrastruktūras uzlabošanai tika īstenots ELFLA projekts dzīvojamās ēkas- fasādes rekonstrukcija „Pāvilostas novadpētniecības muzejs”, EZF fonda ietvaros tika rekonstruēts Pāvilostas novadpētniecības muzeja jumts un rekonstruēta palīgēka par muzeja ekspozīcijas ēku.

11. JAUNATNE UN SPORTS

Jaunatnes politika ir uz sadarbību balstīta valsts un pašvaldību institūciju, jaunatnes organizāciju un jauniešus pārstāvošo organizāciju mērķtiecīga darbība, kas sekmē jauniešu vajadzībām atbilstošu pakalpojumu un mehānismu veidošanos, kas vērsta uz labvēlīgas vides radīšanu jauniešu, kā sabiedrības locekļu, pilnvērtīgai un vispusīgai attīstībai, un kuras mērķis ir jauniešu integrācija sabiedrības dzīvē.

Pāvilostas novadā nav izstrādāta jaunatnes politikas stratēģija, kas definētu prioritārās jomas darbā ar jaunatni (jauniešu līdzdalība, informētība, neformālā izglītība un brīvais laiks, veselība, drošība un sociālā iekļaušana, kā arī nodarbinātība). Pāvilostas novadā nedarbojas neviens jauniešu centrs.

Pāvilostas novada jauniešu un jaunatnes intereses īsteno biedrība "No idejas līdz attīstībai", kas ir dibināta 2009.gadā un kuras mērķis ir palīdzēt jauniešiem ieraudzīt savu potenciālu, kā arī rosināt to izmantot sabiedrībai un pašu jauniešu izaugsmi veicinošai darbībai.

Biedrība piedalījusies un īstenojusi vairāku projektus starptautiskajā jauniešu apmaiņā, nacionālā jauniešu iniciatīvā, un ir uzsākusi projektu "Jauniešu istaba", kuras mērķis ir izveidot funkcionālu, ilgtspējīgu jauniešu aktivitāšu centru Pāvilostā.

Ar sporta aktivitātēm pašvaldībā var nodarboties Pāvilostas pilsētas sporta zālē, Vērgales sporta namā, Dienas atbalsta centrs KRAMS, kur pieejamas galda spēles – novuss, šahs, Pāvilostas pilsētas stadionā, kur pieejams tenisa korts, skeitparks, futbola laukums, ziemā hokeja laukums (slidotava).

Novada iedzīvotāji var spēlēt basketbolu, futbolu, minifutbolu, volejbolu (vasarā pludmales volejbolu stadionā), rokasbumbu, tenisu, kā arī nodarboties ar aerobiku un smagatlētiku. Pāvilostas novada komandas regulāri piedalās Liepājas reģiona rīkotajās sporta sacensībās. Pāvilostas novadā darbojas divi sporta organizatori.

Novadā regulāri tiek organizēti sporta pasākumi: Pāvilostas novada sporta dienas, Makšķerēšanas sacensības.

Vairākas brīvā laika aktivitātes ir pieejamas Pāvilostas vidusskolā: darbojas Kurzemes novada jaunsargu nodaļa, darbojās Liepājas rajona sporta skolas Pāvilostas nodaļa un skolas orientēšanās pulciņš. Vasaras sezona ir iespējams apmeklēt Pāvilostas sērf klubu "Spinout", kas piedāvā apgūt vindsērfingu, kaitsērfingu, vai iznomāt attiecīgo inventāru ar visiem nepieciešamajiem aksesuāriem.

Lai uzlabotu bērnu un jauniešu dzīvesveidu padarot to aktīvāku, tika īstenoti vairāki projekti teritoriju labiekārtošanā un jaunu infrastruktūras objektu izbūvē. Ar ELFLA īstenotie projekti: E.Šneidera laukuma labiekārtojums un bērnu rotaļu laukuma izveide; stadiona rekonstrukcija-hokeja laukuma rekonstrukcija; Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadišanas laukuma izbūve Saraiķos; bērnu un jauniešu telpu vienkāršotā rekonstrukcija Pāvilostā, kā arī Pāvilostas jauniešu Sērf kluba būvniecība.

12. TŪRISMS UN AKTĪVĀ ATPŪTA

Tūrisms Pāvilostas novadā balstās galvenokārt uz dabas un kultūrvēsturisko objektu apmeklēšanu, kā arī uz aktīvo atpūtu Nozīmīgākie dabas resursi tūrismā ir dabas liegums Pāvilostas pelēkās kāpas, dabas liegums Ziemupe, dabas liegums Sakas grīnis, Grīnu dabas rezervāts, stāvkrasts pie Ziemupes un Ulmales, Pāvilosta ir bagāta arī ar zivju resursiem – Baltijas jūrā ir laši, taimiņi, mencas, reņģes, butes, akmens plekstes, zuši u.c., Sakas upē ir saldūdens zivis, nēģu nārsta vietas u.c.

Savukārt nozīmīgākie kultūrvēsturiskie tūrisma objekti un pasākumi ir Upesmuižas parks, Vētras priede, Mīlestības priede, Zvanu priede, Jūrakmens, mols, arheoloģijas piemineklis Pāvilostas apmetne (Baznīckalns), piemineklis pilsētas simtgadei, piemiņas akmens Ernestam Šneideram, piemineklis bojā gājušajiem zvejniekiem, Pāvilostas novadpētniecības muzejs u.c. Ľoti populāri ir dažādi svētki, festivāli un citi brīvā laika pavadīšanas veidi, piemēram, Zvejnieku svētki Pāvilostā un Smilšu skulptoru festivāls Zelta smilšu grauds, Ziemassvētku vecītis Ziemupē, laivošana ar jūras laivām, tradicionālā prasmju skola - zivju kūpināšana u.c.

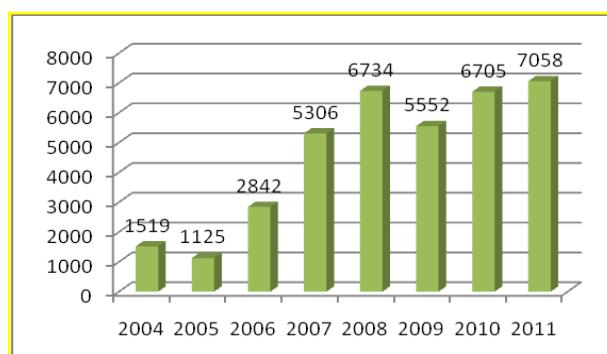
No aktīvās atpūtas Pāvilostas novadā ir iespējams Pāvilostas sērf klubā "Spinout" apgūt sērfinga prasmes, tiek piedāvātas nodarbes ar smiltīm un dabas dāvanu veidošana, laivošana ar kanoe laivām, u.c. aktivitātes, kas lielākoties ir saistītas ar ūdens resursiem Pāvilostas novadā.

Būtiski ir minēt, ka Pāvilostas novadpētniecības muzejs un Vērgales muzejs papildus saviem tiešajiem uzdevumiem piedāvā ekskursijas sertificētu gidu pavadībā pa Pāvilostas novadu. Muzejos ir pieejama arī tūrisma informācija. Tāpat arī ir vairākas tūrisma firmas, kas organizē ekskursijas uz Pāvilostas novadu, piemēram, „Impro”, „Dabas draugi”, „Relaks Tūre”, „Baltic Tour & Relax” un „Skaisto skatu aģentūra”.

Par tūrisma veicināšanu Pāvilostas novadā ir atbildīgs Tūrisma informācijas centrs (TIC), kas tika dibināts 2004.gadā ar mērķi veicināt Pāvilostas un Sakas novada tūrisma koordināciju, attīstību un nodrošināt par tā pasākumiem un pakalpojumiem pilnvērtīgu informāciju. TIC darbojas kā Pāvilostas novada pašvaldības struktūrvienība. Centrā ir pieejams publiskais internets, šeit tūristi var saņemt informāciju par naktsmājām, apskates objektiem u.c. Informācija tiek izplatīta caur TIC, sniedzot informāciju apmeklētājiem, izplatot informatīvos materiālus citiem Latvijas TIC, un piedaloties dažādās izstādēs. Par novadu ir izdota tūrisma avīze – „Pāvilostas novads 2012”, „Pāvilostas novads 2011” utt.

Kopš 2004.gada, kad tika izveidots TIC, tā kopējais apmeklētāju skaits ik gadu ir būtiski audzis (skatīt 41.attēlu). Ja 2006.gadā to apmeklēja 2842 interesentu, tad 2011.gadā apmeklētāju skaits ir audzis vairāk par 60% un sasniedzis vairāk kā septiņus tūkstošus apmeklētājus gadā. Interesentu skaita pieaugums visus gadus ir bijis stabils un augošs, izņemot 2009.gadu, kas ir saistīms ar vispārēju ekonomiskās lejupslīdes procesu visā valstī.

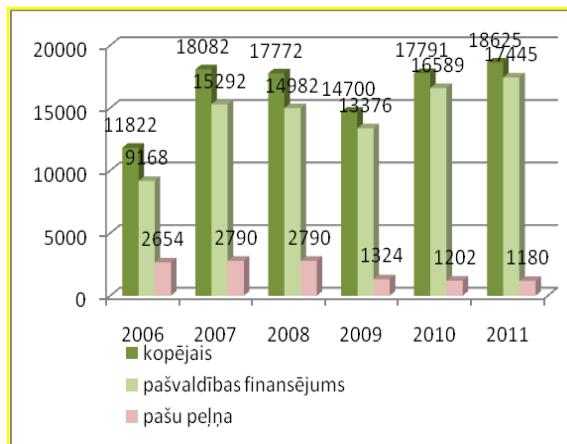
41.attēls. Kopējais Pāvilostas novada TIC apmeklētāju skaits 2004.-2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

TIC darbības efektivitāte var tikt saistīta arī ar pieejamo finansējumu un darba resursiem, lai veicinātu tūrisma attīstību novadā. Kā tas redzams 42.attēlā, pēdējo sešu gadu laikā, neskatoties uz ekonomisko lejupslīdi, kas visdramatiskākā bija tieši 2009.gadā, TIC pieejamais kopējais budžets tā funkciju nodrošināšanai ir bijis stabils un ik gadu bijis vidēji 18 000 latu robežās. Tomēr ar katru gadu ir samazinājusies TIC peļņa, kas nozīmē lielāku pašvaldības finansējuma nepieciešamību TIC funkciju nodrošināšanai. Un sākot ar 2009.gadu tūrisma aktīvajā sezonā, netiek piesaistīti papildus darbinieki. TIC darbību nodrošina vidēji 3 darbinieki, bet ar 2011.gadu 4 darbinieki.

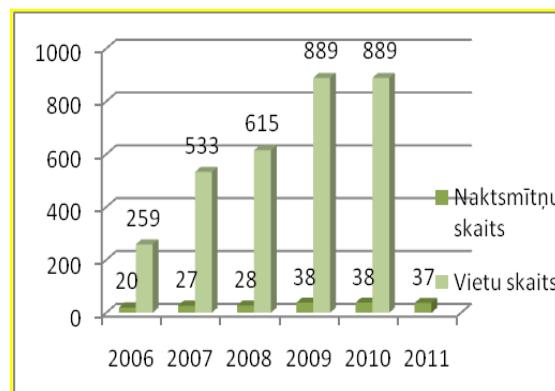
42.attēls. TIC budžets un tā sadalījums pa avotiem 2006.-2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Būtisks tūrisma attīstības priekšnoteikums ir pieejamo naktsmītnu skaits un vietu skaits tajās. Lai tūrisms dotu pēc iespējas lielāku ekonomisko pienesumu, ļoti nozīmīgi, lai tūristi Pāvilostas novadā pavadītu pēc iespējas vairāk laiku, tostarp arī izvēlētos pārnakšņot novadā pieejamās naktsmītnēs. Kopš 2006.gada vairāk kā trīs reizes ir audzis vietu skaits naktsmītnēs, kopā nodrošinot vidēji 889 cilvēkiem iespēju pārnakšņot. Savukārt pašu naktsmītnu skaits ir audzis vien par 2%, kas nozīmē, ka esošās naktsmītnes ir paplašinājušās, lai nodrošinātu pēc iespējas vairāk gultasvietas (skatīt 43.attēlu).

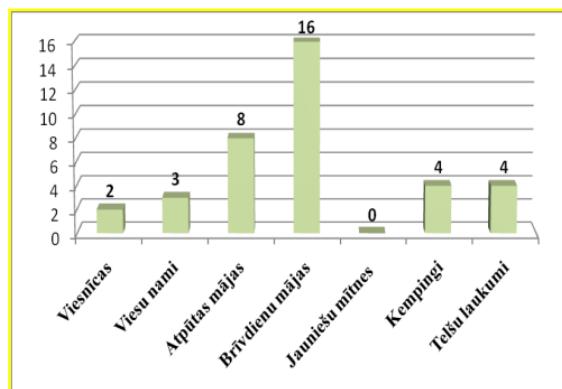
43.attēls. Naktsmītnu un vietu skaits Pāvilostas novadā 2006.-2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Pēc naktsmītnu veida Pāvilostas novadā nedaudz mazāk kā puse ir brīvdienu mājas, kas nodrošina iespēju tūriņiem pavadīt brīvdienas vai atvainījuma laiku atsevišķā mājā ar ģimeni vai draugiem. Brīvdienu mājas parasti tiek noīrētas uz ilgāku laika posmu. Novadā neatrodas neviena jauniešu mītne (skatīt 44.attēlā).

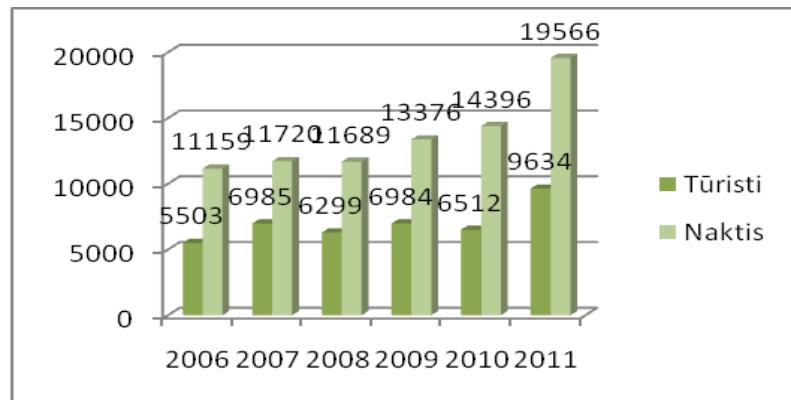
44.attēls. Naktsmītnu veidi Pāvilostas novadā 2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Kā redzams 45.attēlā, kopējais tūristu skaits un to pavadīto nakšu skaits Pāvilostas novadā kopš 2006.gada ir būtiski audzis. Tūristu skaits ir palielinājies par 43%, arī tūristu pavadīto kopējais nakšu skaits ir palielinājies par 43%. Tūristu pieplūdums parasti raksturīgs vasaras mēnešos, 2011.gadā no visiem tūristiem 73% tūristu Pāvilostas novadu apmeklēja vasarā, visvairāk jūlijā mēnesi (30,5%).

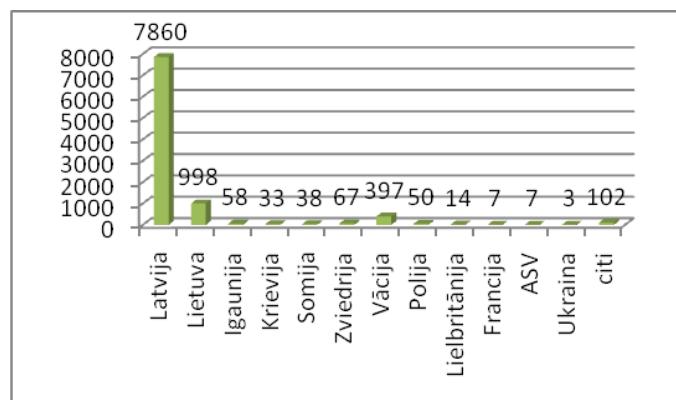
45.attēls. Tūristu un to pavadīto nakšu skaits Pāvilostas novadā 2006.-2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Pāvilostas novads kā tūrisma galamērķis ir īpaši populārs Latvijas iedzīvotājiem un 2011.gadā to apmeklēja 81% no tūristu kopskaita. 10% no tūristiem ir no Lietuvas, 4% no Vācijas. Neliels skaits tūristu nāk arī no Igaunijas, Krievijas, Somijas, Zviedrijas, Polijas, Lielbritānijas, Francijas, Ukrainas, ASV un citām valstīm (skatīt 46.attēlu).

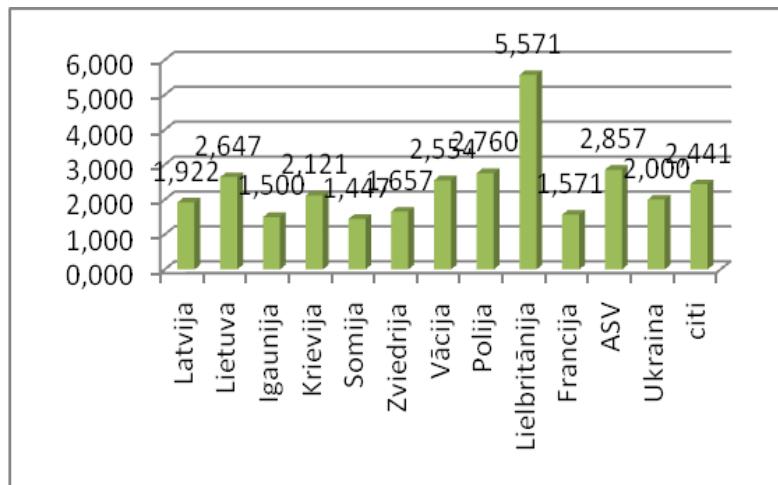
46.attēls. Pāvilostas novadā nakšņojošo tūristu skaits pa valstīm 2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Būtisks rādītājs ir ne tikai tūristu skaits pa valstīm, bet arī katras valsts pārstāvju pavadīto nakšu skaits. Tas norāda arī to, cik liels ir ekonomiskais izdevīgums no šiem tūriņiem. Piemēram, 81% no kopējā tūristu kopskaita ir Latvijas iedzīvotāji, tomēr to uzturēšanās ilgums Pāvilostas novadā ir vidēji 1,9 naktis. Savukārt, no Lielbritānijas 2011.gadā Pāvilostas novadu apmeklēja 14 cilvēki, tomēr to vidējais pavadīto nakšu skaits ir 5,6. Tas nozīmē, ka Lielbritānijas iedzīvotāji pavada ilgāku laiku Pāvilostas novadā un tādējādi no tiem ir lielāki tūrisma ieņēmumi (skatīt 47.attēlu). Tas norāda, ka Pāvilostas novadam vajadzētu strādāt arī, lai tūriņi Pāvilostas novadā pavadītu pēc iespējas ilgāku laika posmu.

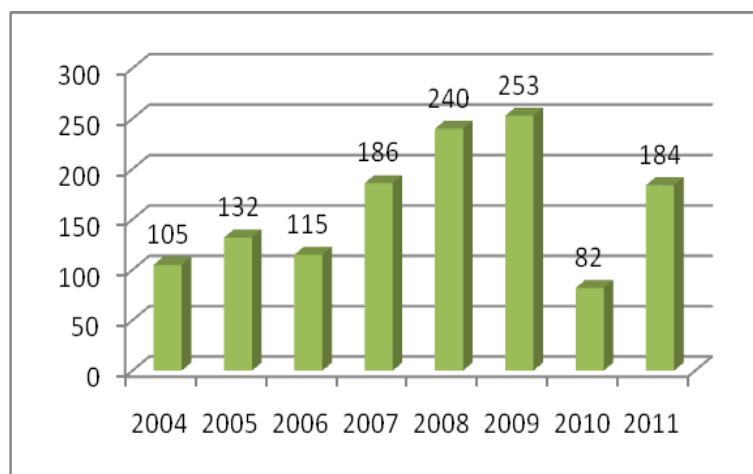
47.attēls. Tūristu skaita pret pavadīto nakšu skaita attiecība (cilvēk-nakšu skaits) 2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Pāvilostas novada priekšrocība ir tās osta, kurā ikkatru gadu vērojams ienākošo jahtu skaita pieaugums. Īpaši liels ienākošo jahtu skaita pieaugums bija 2006.-2009.gadā (skatīt 48.attēlu). Viens no iemesliem ienākošo jahtu skaita pieaugumā ir iepriekš veiktās aktivitātes ostas infrastruktūras sakārtošanā.

48.attēls. Jahtu statistika Pāvilostas ostā 2004.-2011.gadā

Avots: Pāvilostas novada TIC

Nemot vērā iepriekšminētos datus, Pāvilostas novadā būtiski ir turpināt attīstīt tūrisma objektus, pakalpojumus un pasākumus, lai piesaistītu vēl vairāk tūriņus un pārliecinātu tos Pāvilostas novadā pavadīt pēc iespējas ilgāku laika periodu un ierasties ne tikai vasaras mēnešos. Papildus tam nepieciešams turpināt attīstīt ostu, izveidot laivu piestātnes un uzlabot infrastruktūru Sakas, Durbes un

Tebras upes krastos, veidot sadarbību ar tūrisma uzņēmumiem, organizācijām un pašvaldību, kā arī novada lauksaimniekiem, kuri ražo ekoloģiski tīru produkciju. Svarīgi ir uzstādīt informatīvās zīmes uz autoceļiem, velo maršrutiem un apskates objektiem. Tāpat nepieciešams pilnveidot Pāvilostas novada tūrisma tēlu, mārketingu (veidot suvenīrus, u.c. ar Pāvilostas novadu identificējamus produktus).

13. PUBLISKĀ PĀRVALDE

13.1. Pašvaldības struktūra

Pāvilostas novads ir izveidojies 2009.gada jūnijā, apvienojoties Sakas novadam un Vērgales pagastam. Pāvilostas novada pašvaldība darbojas saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”.

Pāvilostas novada pašvaldības un Pāvilostas novada domes darbību nosaka ar 01.07.2009. Pāvilostas novada domes sēdes lēmumu apstiprinātie Pāvilostas novada saistošie noteikumi Nr.1 „Pāvilostas novada pašvaldības nolikums”. Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – dome, kura atbilstoši Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumam sastāv no 13 deputātiem, kuri tiek ievēlēti pašvaldību vēlēšanās uz 4 gadiem. Domes darbu vada domes priekšsēdētājs, savukārt Domes priekšsēdētāja vietnieks pilda domes priekšsēdētāja pienākumus viņa prombūtnes laikā vai viņa uzdevumā. Pāvilostas novada pašvaldības centrālā administrācija - Dome atrodas Pāvilostas pilsētā, bet uz vietas pagastos darbojas pagasta pārvades, kas nodrošina klientu apkalpošanas funkcijas uz vietām. Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēnumprojektus, dome no pašvaldības deputātiem ievēl:

- finanšu komiteju (7 locekļu sastāvā),
- sociālo jautājumu komiteju (5 locekļu sastāvā),
- izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteju (5 locekļu sastāvā),
- attīstības, lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un saimniecisko lietu komiteju (5 locekļu sastāvā).

Dome var lemt par komisiju un darba grupu izveidošanu atsevišķu pašvaldības uzdevumu veikšanai. Šādas komisijas un darba grupas tiek izveidotas noteiktu uzdevumu veikšanai uz noteiktu laiku. Pašvaldība ir izveidojusi sekojošas komisijas:

- Administratīvo komisiju,
- Licencēšanas komisiju,
- Iepirkumu komisiju,
- Privatizācijas komisiju,
- Pāvilostas pilsētas zemes komisiju,
- Pāvilostas novada vēlēšanu komisiju,
- Koku ciršanas komisiju.

Pašvaldības administrācija ir pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, un tā sastāv no kancelejas vadītāja, projektu koordinаторa, grāmatvedības un divas teritoriālās pārvaldes - Sakas pagasta pārvade, Vērgales pagasta pārvalde.

Pašvaldības dome ir izveidojusi sekojošas iestādes, kuru tiesības, pienākumi un struktūra tiek noteikta saskaņā ar domes apstiprinātiem iestāžu nolikumiem: Pāvilostas novada pašvaldības administrāciju, 6 izglītības iestādes (Pāvilostas vidusskolu, Vērgales pamatskolu, Pāvilostas pilsētas pirmsskolas izglītības iestādi “Dzintariņš”, Vērgales pagasta pirmsskolas izglītības iestādi „Kastanītis”,

Pāvilostas mākslas skolu, Pāvilostas Mūzikas skolu), 7 bibliotēkas (Pāvilostas bibliotēka, Sakas bibliotēka, Ulmales bibliotēka, Rīvas bibliotēka, Vērgales bibliotēka, Ziemupes bibliotēka un Saraiķu bibliotēka), 6 kultūras iestādes (Pāvilostas pilsētas kultūras namu, Vērgales kultūras namu, Ziemupes tautas namu, Pāvilostas novadpētniecības muzeju, Vērgales pagasta muzeju, Pāvilostas novada tūrisma informācijas centru), Pāvilostas novada pašvaldības policiju, Pāvilostas novada bāriņtiesu, Pāvilostas novada dzimtsarakstu nodoļu un Pāvilostas novada sociālo dienestu.

Pašvaldības pārraudzībā ir Pāvilostas ostas Pārvalde.

Pašvaldība ir kapitāldaļas šādās kapitālsabiedrībās:

- SIA „Vērgales komunālā saimniecība”;
- SIA „Vērgales atpūtas bāze”, (tika likvidēta 2010.gada rudenī);
- SIA „RAS – 30”;
- SIA „Liepājas tūrisma informācijas birojs”;
- SIA” Pāvilostas komunālais uzņēmums”;
- Latvijas pašvaldību mācību centrs.

Liepājas reģiona novadu Būvvalde pārzina un kontrolē būvniecību Pāvilostas novadā.

Novada domes sēdes ir atklātas un tajās iespējams piedalīties ikvienam novada iedzīvotājam. Regulāra informācija par pašvaldības darbu, pašvaldības budžetu, pieņemtajiem lēmumiem, izsludinātajām sabiedriskajām apspriedēm un pašvaldību iestāžu darbu tiek ievietota domes informatīvajā izdevumā “Pāvilostas Novada Ziņas”. Tas tiek izdots reizi mēnesī un to var iegādāties domes, pagasta pārvalžu TIC un citās iestādēs. Ir izveidota novada mājas lapa internetā www.pavilosta.lv, kurā pieejama informācija par novadu un aktualitātēm.

Attiecībā uz Pāvilostas novada domes novērtējumu respondenti vērtēja tādas darba jomas kā sabiedriskā kārtība un drošība, teritorijas labiekārtošana, izglītības jautājumi, sociālie jautājumi, lauksaimniecības un uzņēmējdarbības attīstība, kultūras dzīve un informēšana par aktualitātēm.

Proporcionāli visbiežāk iepriekšminētās jomas tiek vērtētas kā apmierinošas. Līdzīgā proporcijā sadalās viedokļi par šīm jomām kā labi un neapmierinoši. Tā, piemēram, gandrīz vienādi sadalās atbildes labi un neapmierinoši, ka pašvaldība rūpējas par teritorijas labiekārtošanu, rūpējas par sabiedrisko kārtību un drošību, pašvaldība organizē kultūras dzīvi un informē iedzīvotājus par aktuāliem notikumiem un pieņemtajiem lēmumiem. Izteikti lielai daļai grūti novērtēt pašvaldības veikumu attiecībā uz atbalstu un rūpēm par lauksaimniecības un uzņēmējdarbības attīstību.

13.2. Pašvaldības budžets

Pašvaldības budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms tām nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda, nosaka likums „Par budžetu un finanšu

vaidību” un likums „Par pašvaldību budžetiem”. Pašvaldības budžetu, kurā ir ienākumu un izdevumu daļa, sastāda un apstiprina vienam saimnieciskajām gadam, kas sākas 1. janvārī un beidzas 31. decembrī. Pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

Pamatbudžetu veido:

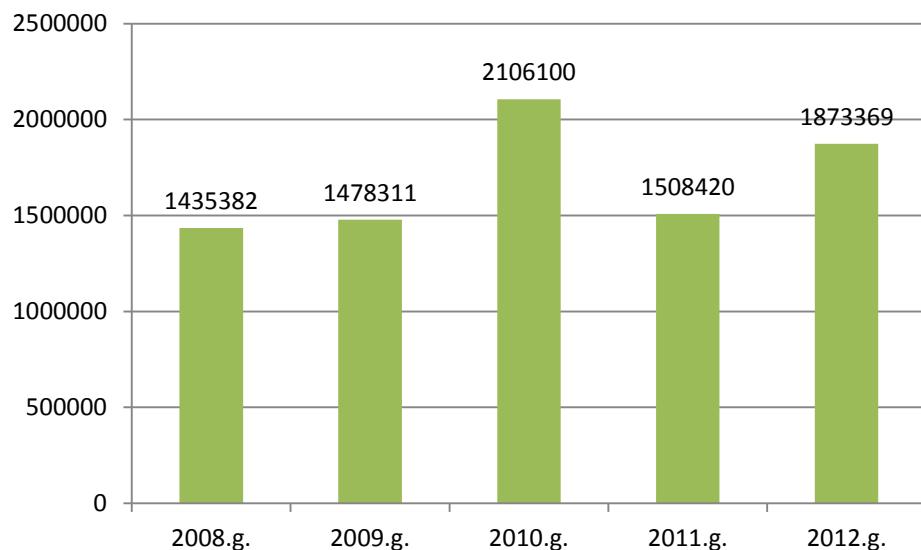
- Nodokļu ieņēmumi, t.sk. iedzīvotāju ienākumu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis;
- Nenodokļu ieņēmumi, t.sk. pašvaldības nodevas un maksājumi, ieņēmumi par īpašuma iznomāšanu, maksas pakalpojumi, sodi un sankcijas u.c.;
- Saņemtie maksājumi, t.sk. norēķini ar citu pašvaldību budžetiem, maksājumi no valsts pamatbudžeta u.c.

Speciālo budžetu veido līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts īpašiem mērķiem (dabas resursu nodoklis, autoceļu fonds u.c.).

13.2.1. Budžeta ieņēmumi

Pāvilostas novada domes pamatbudžeta ieņēmumi pēdējo trīs gadu laikā ir būtiski palielinājušies, tomēr kā redzams 49.attēlā, kopējie prognozētie pamatbudžeta ieņēmumi ir ļoti nestabili, kas pamatā saistāms ar Eiropas Savienības finanšu līdzekļu piesaisti projektu īstenošanā.

49.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta kopējie ieņēmumi 2008.-2012.gadā

Avots: Finanšu ministrija

Aplūkojot pamatbudžeta ieņēmumu struktūru 2010.-2011.gadā (31.tabulā), redzams, ka 45,49% no pamatbudžeta ienākumiem Pāvilostas novadā veido nodokļu ienākumi. Tas ir nedaudz vairāk kā vidēji novados (44%), bet daudz zemāks par valsts vidējam rādītājam (54%). Lielāko daļu no ienākumiem veido iedzīvotāju ienākuma nodoklis (33%); nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumi veido 12,49% pamatbudžeta ienākumu. Transferti veido 50% pamatbudžeta ieņēmumu, tai skaitā dotācija no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda 17%. Vidēji novados transfertu īpatsvars pašvaldības budžetā ir zemāks – 47% un vidēji Latvijā zemāks – 37%.

32.tabula. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2010.-2012.gadā

	2010	2011	2012
Pamatbudžeta ieņēmumi (kopā Ls)	2 106 100	1 508 420	1 815 761
Ienākuma nodokļi	571594	497813	621396
Īpašuma nodokļi	127368	188546	167125
Ieņēmumi no uzņēmējdarbības	518	250	156
Valsts (pašvaldību) nodeva un kancelejas nodevas	1546	1095	3169
Naudas sodi un sankcijas	5030	8265	6148
Pārējie nenodokļu ieņēmumi	87960	15053	28664
Ieņēmumi no pašvaldības īpašumu pārdošanas	7500	15720	67492
Valsts budžeta transferti	1070566	581464	813113
Pašvaldību budžetu transferti	19555	14965	27902
Budžeta iestāžu ieņēmumi	214463	185249	80596

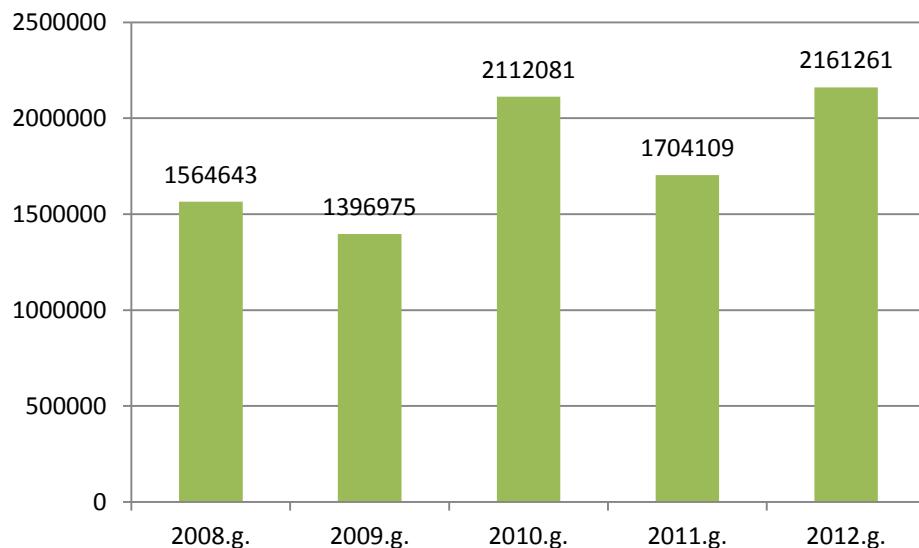
Avots: Pāvilostas novada dome

Ieņēmumi ir samazinājušies visās ieņēmumu pozīcijās, izņemot ieņēmumus no īpašumu nodokļa, kas pieaugaši par 33%, naudas sodi un sankcijas, pieaugot par 40%, kā arī ieņēmumi no pašvaldības īpašumu pārdošanas, kas pieaugaši par 53%. 2010.-2011.gadā būtiski ir samazinājušies ienākuma nodokļi par 13%. Tas nozīmē, ka aizvien mazāks iedzīvotāju skaits maksā iedzīvotāju ienākuma nodokli. Pāvilostā tā ir būtiska problēma, ka liela daļa tās iedzīvotāju nav deklarējuši savu dzīvesvietu novadā, tādējādi būtisks ienākumu apmērs nenonāk pašvaldības budžetā.

Uz 2011.gadu Pāvilostas novada pamatbudžeta ieņēmumi uz vienu iedzīvotāju bija 573 Ls, kas ir zemāk nekā novados vidēji (624 Ls), taču trešais augstākais apkārtējo novadu vidū, aiz Ventspils un Aizputes novada. Ienākumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa uz vienu iedzīvotāju Pāvilostas novadā ir mazāki nekā vidēji novados un valstī, bet transferti uz vienu iedzīvotāju ir mazāki nekā vidēji novadus, bet lielāki nekā valstī. Savukārt ienākumi no nekustamā īpašuma nodokļa uz vienu iedzīvotāju ir lielāki nekā vidēji novados un valstī.

13.2.2. Budžeta izdevumi

Pāvilostas novada domes kopējie pamatbudžeta izdevumi pēdējo piecu gadu laikā ir pieaugaši par 10%, tomēr redzams, ka 2010.gadā izdevumu pieaugums salīdzinājumā ar 2008.gadu bija īpaši liels – 26% (skatīt 50.attēlu).

50.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta kopējie izdevumi 2008.-2012.gadā

Avots: Valsts reģionālā attīstības aģentūra, Finanšu ministrija

2011. gadā lielāko daļu pamatbudžeta izdevumu veido uzturēšanas izdevumi (79,6%), kas ir vairāk nekā novados un valstī vidēji (76,7%). 45,3% pamatbudžeta ir atvēlēti atlīdzībai, kas ir augstāks rādītājs kā vidēji novados (41,9%) un valstī (37,2%). Kapitālajiem izdevumiem atvēlēti 20,4% budžeta līdzekļu, kas ir mazāk nekā novados (24,4%) un valstī (23%) vidēji. No speciālā budžeta līdzekļiem kapitālajiem izdevumiem izlietoti 0,82 līdzekļu. Vidēji novados un valstī šim mērķim piešķirti 2,2%.

Pamatbudžeta izdevumi uz vienu iedzīvotāju Pāvilostas novadā (559 Ls) ir par 15% mazāki kā vidēji novados un par 34% kā vidēji valstī, savukārt speciālā budžeta izdevumi ir nedaudz lielāki par vidējo rādītāju novados un lielāki kā vidēji valstī. Nozīmīgākās jomas, kam izlietoti budžeta līdzekļi, ir izglītība; tai izlietas 37,2% budžeta. Ekonomiskai darbībai izlieto 18,8% budžeta un vispārējiem valdības dienestiem atvēlēti 14,8% līdzekļu. Pašvaldības teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai un atpūtai, kultūrai un reliģijai – katram izlietota 11,3% budžeta. Sociālajai aizsardzībai izlietoto 6,5% līdzekļu. (skatīt 32.tabulā)

Aplūkojot kopējos izdevumus atbilstoši pašvaldības funkcijām 2010.-2012.gadā, redzams, ka ir būtiski samazinājušies izdevumi pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai, bet būtiski pieaugaši ekonomiskās darbības izdevumi. Pārējās pozīcijās izdevumi ir diezgan stabili.

33.tabula. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta izdevumu struktūra 2010.-2012.gadā

	2010	2011	2012
Pamatbudžeta izdevumi (kopā Ls)	2 112 081	1 704 109	2 106 712
Vispārējie valdības dienesti	224 600	252 879	223 040
Sabiedriskā kārtība un drošība	29 027	38 012	40 066
Ekonomiskā darbība	355 815	319 970	879 460
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	525 750	192 395	61 812
Veselība	1 774	2 886	1 348
Atpūta, kultūra un reliģija	237 379	192 708	188 025
Izglītība	682 412	633 417	652 960
Sociālā aizsardzība	55 324	71 842	60 001

Avots: Pāvilostas novada dome

Budžeta izdevumi uz vienu iedzīvotāju ir tuvi vidējiem rādītājiem novados un valstī tādās jomās kā vispārējie valdības dienesti, sabiedrības kārtība un drošība, veselība un atpūta, kultūra un reliģija. Izglītības jomā izdevumi uz vienu iedzīvotāju ir par 20% mazāki kā vidēji novados un par 17% mazāki kā vidēji valstī. Salīdzinoši zemi ir izdevumi uz vienu iedzīvotāju tādām jomām kā teritorijas un mājokļa apsaimniekošana un sociālā aizsardzība. Budžets nav finansējis vides aizsardzību. Lielāki izdevumi uz vienu iedzīvotāju pašvaldībai ir ekonomiskajai darbībai par 179 % vairāk nekā vidēji novados un par 50% vairāk nekā valstī.

13.3. Sabiedriskā kārtība un drošība

Par drošību Pāvilostas novadā rūpējas Pāvilostas novada pašvaldības policija ar 5 policistiem. No Valsts puses par kārtības ievērošanu Pāvilostā novadā ir atbildīgi 2 Valsts policijas Liepājas reģiona iecirkņa inspektori.

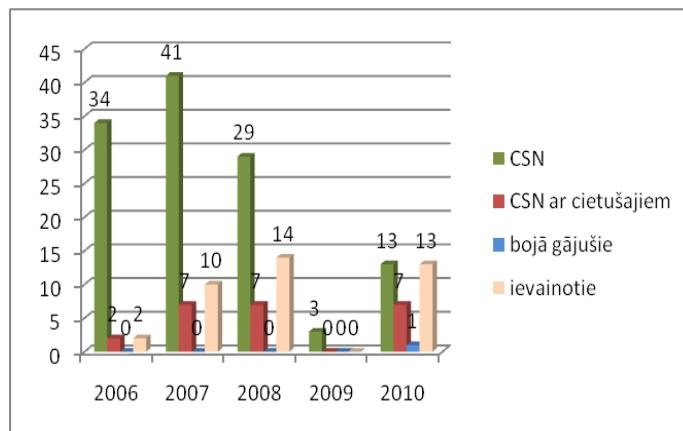
Noziedzības līmenis Pāvilostas novadā ir viszemākais starp kaimiņu novadiem un zemāks par reģiona vidējo un Latvijas vidējo līmeni (skatīt 33.tabulā).

34.tabula. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaits 2010.gadā

	Noziedzīgu nodarījumu skaits	Noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 iedzīvotāju
Latvija	51108	228
Kurzemes reģions	4054	136
Aizpute novads	83	80
Alsungas novads	13	79
Durbes novads	32	94
Grobiņas novads	95	93
Pāvilostas novads	25	77
Ventspils novads	247	183

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Vērtējot ceļu satiksmes negadījumu skaitu par laika posmu no 2006. līdz 2010.gadam, ir vērojams būtisks negadījumu skaita samazinājums. Tomēr ievainoto personu skaits ir saglabājies līdzīgā apmērā – vidēji 7 ievainotie gadā. Izņēmums ir 2009.gads, kurā kopumā notikuši tikai 3 ceļu satiksmes negadījumi un no tiem nevienā nav bijuši cietušie, ievainotie vai bojā gājušie. Attiecībā uz ievainoto skaitu, tā apmērs ir pat pieaudzis. Ja 2006.gadā bija 34 ceļu satiksmes negadījumi un ievainotie tikai 2, tad 2010.gadā bijuši 13 ceļu satiksmes negadījumi un 13 ievainotie, kas nozīmē, ka gandrīz katrā negadījumā varētu būt bijis cietušais vai ievainotais. Turklāt 2010.gads ir pirmsais piecu gadu griezumā, kad ceļu satiksmes negadījumā ir bijis bojā gājušais (skatīt 51.attēlu).

51.attēls. Ceļu satiksmes negadījumu statistika Pāvilostas novadā 2006.-2010.gadā

Avots: Ceļu satiksmes drošības direkcija

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta datiem, laikā no 2008.gada līdz 2012.gadam novadā ir būtiski samazinājies ugunsgrēku skaits (skatīt 52.attēlu). Šajā laika posmā ir cietis tikai viens cilvēks 2009.gadā.

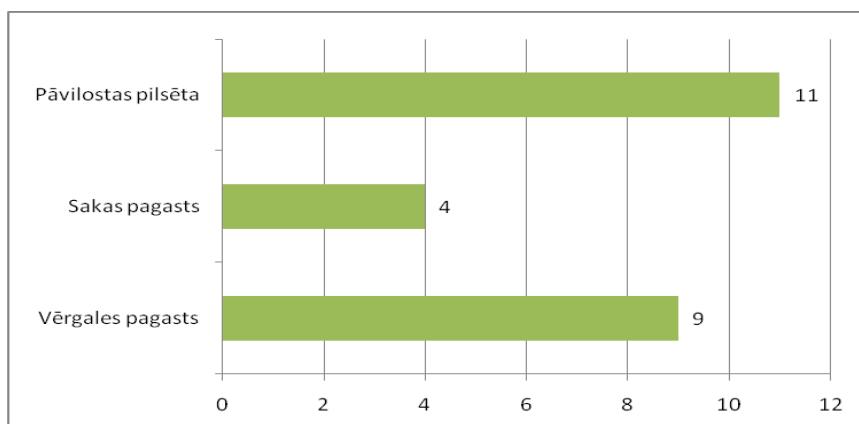
52.attēls. Ugunsgrēku skaits Pāvilostas novadā 2008.-2012.gadam

Avots: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests

13.4. Sabiedriskās organizācijas un sadarbība

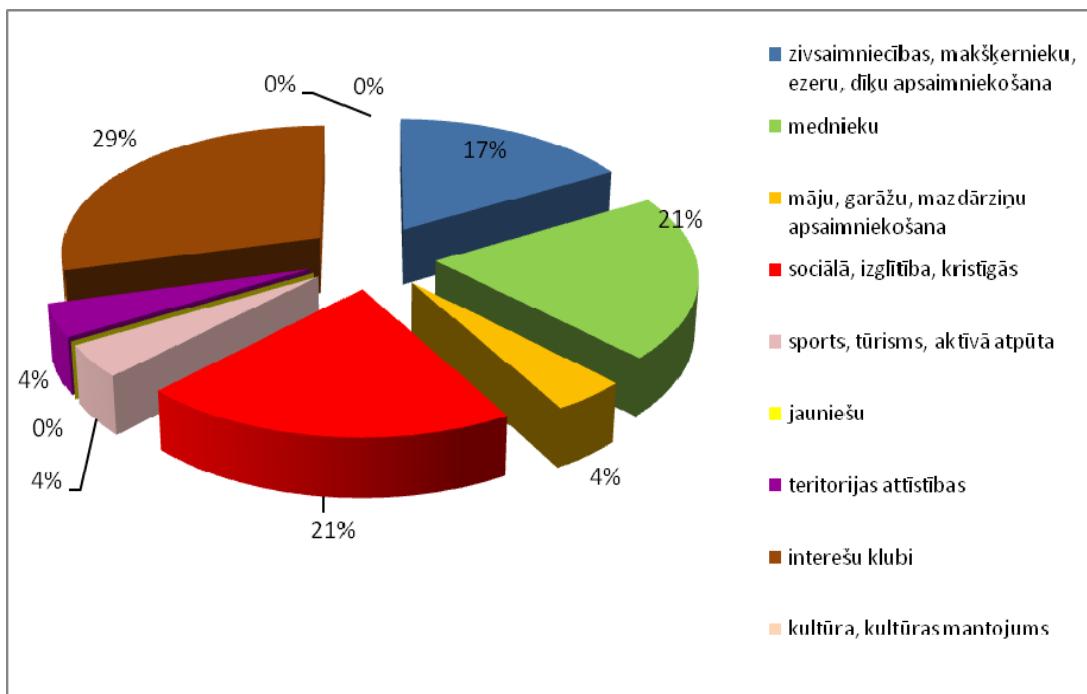
Novada teritorijā darbojas vairākas biedrības, kuru mērķis ir apvienot pagasta iedzīvotājus izglītībai, informācijai, dabas, ekonomiskā, kultūrvides un sociālās vides apstākļu uzlabošanai un pasākumu organizēšanai, popularizējot ģimeniskumu un veselīgu dzīvesveidu.

Visvairāk biedrības un nodibinājumi darbojas Pāvilostas pilsētā, 9 biedrības darbojas Vērgales pagastā, bet Sakas pagastā - 4 biedrības.

53.attēls. Biedrības un nodibinājumi Pāvilostas novadā

Avots: NVO pētījums par Liepājas rajona partnerību

Pāvilostas novadā 29% no kopskaita jeb 7 biedrības darbojas interešu jomā (54. attēls). 21% jeb 5 biedrības un nodibinājumi darbojas sociālajā, izglītības jomā, tāpat 21% jeb 5 organizācijas ir mednieku biedrības. Zivsaimniecības, makšķernieku, ezeru vai dīķu apsaimniekošanas biedrības Pāvilostas novadā ir 4 jeb 17% no visām Pāvilostas novadā darbojošajām biedrībām. Pa vienai biedrībai darbojas māju apsaimniekošanas jomā, sporta, teritorijas attīstības un jauniešu aktivitātes veicināšanas jomā.

54.attēls. Biedrības un nodibinājumi Pāvilostas novadā pa jomām

Avots: NVO pētījums par Liepājas rajona partnerību

Novadā darbojas trīs reliģiskās konfesijas Luterāņu draudze, Katoļu draudze, Baptistu draudze, pie draudzēm darbojas Svētdienas skolas.

Pāvilostas novada pašvaldība ir Latvijas Pašvaldības savienības biedre. Latvijas Pašvaldību savienībā darbojas piecas komitejas: Finanšu un ekonomikas jautājumu komiteja, Izglītības un kultūras

jautājumu komiteja, Sociālo un veselības jautājumu komiteja, Reģionālās attīstības un sadarbības komiteja un Tehnisko problēmu komiteja. Katru mēnesi notiek šo komiteju sanāksmes, kurās var piedalīties visi pašvaldību pārstāvji.

Novads ir pārstāvēts arī Kurzemes plānošanas reģiona Attīstības padomē. Padomes uzdevums ir koordinēt Kurzemes pašvaldību sadarbību un sadarbību ar citu plānošanas reģionu pašvaldībām, valsts pārvaldes iestādēm, starptautiskajām institūcijām, nevalstiskajām organizācijām, un citām juridiskām un fiziskām personām Kurzemes reģiona ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības interesēs.

Pašvaldība līdzdarbojas biedrībā „Liepājas rajona partnerība”, kuras mērķi ir veicināt un atbalstīt sabiedrības iesaistīšanos lauku teritorijas attīstībā.

Pašvaldība ir dalībniece vēl Latvijas Pašvaldību mācību centrā, Latvijas Pilsētu savienībā, Latvijas pilu un muižu asociācijā un Kurzemes tūrisma asociācijā.

Pāvilostas sadraudzības pilsētas ir Smiltene un Auce.

SVID ANALĪZE

SVID analīze ir stratēģijas plānošanas instruments, kas ļauj noteikt pašvaldības Stiprās un Vājās puses, iespējas un Draudus. Veicot SVID analīzi, tiek izvērtētas iekšējo un ārējo faktoru sniegtās priekšrocības un problēmas:

Stiprās puses – pašvaldības īpašības, kas tai var palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Vājās puses – pašvaldības īpašības, kas var kavēt noteiktā mērķa sasniegšanu;

Iespējas – tie ārējie faktori, kas var pašvaldībai palīdzēt sasniegt noteikto mērķi;

Draudi – tie ārējie faktori, kas var pašvaldību kavēt noteiktā mērķa sasniegšanā.

SVID analīze tiek atspoguļota tabulā, lai pārskatāmi aprakstītu visu jomu stiprās un vājās puses, iespējas un draudus atbilstoši pašreizējās situācijas aprakstā minētajam.

Pāvilostas novads	
Stiprās puses	Vājās puses
Vairāk nekā pusi novada klāj neskarta un maz skarta dabas teritorija Bagāts kultūrvēsturiskais mantojums Positīvs migrācijas saldo (liels iebraukušo skaits) Plašs un daudzpusīgs izglītības iestāžu tīkls Pāvilostas novadā ir pieejama visai plaša kultūras iestāžu infrastruktūra – kultūras un tautas nami, muzeji, bibliotēkas Veselības aprūpes pamatpakalpojumu pieejamība Izdevīgs novada ģeogrāfiskais izvietojums, neliens attālums līdz Kurzemes reģiona lielākajām pilsētām Neaizsalstoša osta Saglabājusies un attīstās zvejniecība, zivju apstrāde Daudzveidīgs tūrisma pakalpojumu piedāvājums un resursi Kvalificēti speciālisti un pārvalžu darbinieki	Līdzekļu trūkums dabas objektu un kultūrvēsturisko objektu saglabāšanā Negatīvas demogrāfiskās tendences Brīvo darbavietu un brīvu dzīvojamā platību trūkums Mazs ražošanas uzņēmumu skaits. Liela daļa iedzīvotāju nav deklarējuši savu dzīvesvietu novadā Neapmierinošs autoceļu un ielu stāvoklis ledzīvotāju zemā maksātspēja Tūrisma pakalpojumu pieprasījuma sezonalitāte Budžeta ieņēmumu samazināšanās Skolēnu skaita samazināšanās
Iespējas	Draudi
Iedzīvotāju, atpūtnieku un jūras sporta veidu cienītāju vides izglītošana Veicināt sadarbību ar sabiedriskām organizācijām, radot iespējas izglītības papildināšanai iedzīvotājiem arī novada attālākajās teritorijās Attīstīt ostu un ar to saistīto uzņēmējdarbību Sakārtot, atjaunot un paplašināt dzīvojamo fondu	Pasliktinoties ekonomiskajai situācijai, palielinās sociālā spriedze un nepieciešamība pēc pabalstiemi Negatīva demogrāfiskā situācija, pastiprinās emigrācija, turpinās sabiedrības novecošanās Ceļu kvalitātes pasliktināšanās (grants) Iedzīvotāju aizplūšana no novada darba iespēju trūkuma dēļ uz vietas vai dzīvesvietas tuvumā

<p>Novada tēla pilnveidošana</p> <p>Ūdens tūrisma attīstība</p> <p>ES finansējuma piesaiste infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība kopumā</p> <p>Tūrisma attīstība, piedāvājuma dažādošana, piesaiste visa gada garumā</p> <p>Sadarbība ar citām pašvaldībām pakalpojumu nodrošināšanā un pilnveidošanā</p> <p>Iedzīvotāju iesaiste sabiedrībai aktuālu jautājumu apspriešanā - aptaujas, iedzīvotāju sanāksmes un publiskās apspriešanas</p> <p>Sakārtot infrastruktūru (ceļi, ielas, iekšpagalmi, komunālā saimniecība)</p>	<p>Zivju resursu samazināšanās, nozvejas kvotu samazināšanās</p> <p>Tūristu skaita samazinājums</p> <p>Pieaug novada iedzīvotāju apātija, palielinās savstarpēja neuzticēšanās</p>
---	--

Vide	
Stiprās puses	Vājās puses
<p>Veikta jūras krasta nostiprināšana (posmos)</p> <p>Pāvilosta- pelēko kāpu pilsēta</p> <p>Procentuāli daudz zaļās teritorijas</p> <p>Gaisa piesārņojums ir niecīgs</p> <p>Novadā maz uzņēmumu, kuru darbības rezultātā rastos bīstamie atkritumi</p> <p>Netraucēta piekļūšana pie jūras</p> <p>Novadā atrodas vērtīgi un interesanti dabas objekti: <i>Grīnu dabas rezervāts; Dabas liegums "Sakas grīni"; Dabas liegums "Ziemupe"; Aizsargājamā jūras teritorija "Akmensrags"</i></p> <p>Ievērojams daudzums kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu</p> <p>Daudzveidīgi ūdens resursi un zivju resursu pieejamība</p> <p>Zilā karoga pludmale</p>	<p>Līdzekļu trūkums dabas objektu un kultūrvēsturisko objektu saglabāšanā</p> <p>Netiek šķiroti organiskie un pārējie atkritumi</p> <p>Nesankcionēta atkritumu izgāšana kāpās, mežos, ugunskuru kurināšana</p> <p>Malu zvejniecība</p> <p>Atpūtnieku ietekme uz jūtīgām ekosistēmām</p> <p>Pelēkās kāpas u.c. zaļās zonas apsaimniekošanas problēmas</p> <p>Saimnieciskās darbības ierobežojumi dabas aizsardzības teritorijās kavē komerciāli izmantot zemes resursus</p> <p>Iedzīvotāju un tūristu neizpratne par īpaši aizsargājamo dabas teritorijām, konfliktsituācijas, saskaroties vides aizsardzības un citām teritorijas izmantošanas interesēm</p>
Iespējas	Draudi
<p>Iedzīvotāju, atpūtnieku un jūras sporta veidu cienītāju izglītošana vides jautājumos</p> <p>Investīciju piesaiste vides jautājumu risināšanā</p> <p>Iedzīvotāju izglītošana par dalītas sadzīves atkritumu vākšanu</p>	<p>Krasta erozija</p> <p>Pelēkās kāpas degradācija, piesārņojuma pieaugums</p> <p>Dažādas ekonomiskās un privātās intereses var nostādīt augstāk par ekoloģijas interesēm</p>

Noteikt cēloņus un veikt preventīvus pasākumus piekrastes un koplietojamo ceļu tīrības uzturēšanā Zemes īpašnieku atbildības sekmēšana īpašumu atbilstošai uzturēšanai un apsaimniekošanai Iesaistīt vietējos iedzīvotājus kultūrvēsturisko objektu sakopšanā un labiekārtošanā	Nesaprātīga visu veidu resursu izmantošana (strauja mežu izciršana, zemju neapstrādāšana, lauksaimniecības zemju noplicināšana, dabas resursu izsīkums) Zemju izpārdošana ārzemniekiem Nepilnības, pretrunas likumdošanā vides aizsardzības funkciju nodrošināšanā Tuvākajā laikā nesakārtojot kultūrvēsturiskos objektus, tie var aiziet postā
--	--

Sabiedrība (iedzīvotāji, nodarbinātība, izglītība, kultūra, sociālā aprūpe, drošība)	
Stiprās puses	Vājās puses
<p>Pozitīvs migrācijas saldo (liels iebraukušo skaits)</p> <p>Kvantitatīvi pieejami cilvēkresursi kā darbaspēka avots (daudz darbspējīgo cilvēku)</p> <p>Zemas darbaspēka izmaksas</p> <p>Daudzveidīgs kultūras, interešu izglītības un radošo aktivitāšu piedāvājums</p> <p>Daudzveidīgu izglītības pakalpojumu pieejamība (pirmsskolas izglītība, pamatskola, vidusskola, mūzikas skola, mākslas skola, pieaugušo izglītība)</p> <p>Kvalificēts pedagoģiskais personāls izglītības iestādēs</p> <p>Stipendijas un papildu izglītības iespējas vidusskolēniem (auto apmācība, grāmatvedība)</p> <p>Sadarbība ar citām vispārizglītojošām skolām tuvākā apkārtnē, kā arī ārvalstīs</p> <p>Pāvilostas novadā ir pieejama visai plaša kultūras iestāžu infrastruktūra – kultūras un tautas nami, muzeji, bibliotēkas</p> <p>Datoru un interneta pieslēguma nodrošinājums visās novadu bibliotēkās, bezmaksas pieejamība</p> <p>Iedzīvotājus apmierina kultūras un izklaides pasākumu, vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības pakalpojumu kvalitāte</p> <p>Dienas atbalsta centrs bērniem un jauniešiem</p> <p>Sociālā palīdzība un pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši iedzīvotāju vajadzībām un pieprasījumam.</p>	<p>Turpinās darbaspējīgo iedzīvotāju emigrācija</p> <p>Brīvo darbavietu un brīvu dzīvojamo platību trūkums</p> <p>Negatīva demogrāfiskā situācija</p> <p>Liela daļa iedzīvotāju nav deklarējusi savu dzīvesvietu novadā</p> <p>Multikulturālas ietekmes rezultātā tiks izmainīta latvisķa mentalitāte un tradīcijas</p> <p>Uz vietas novadā nav iespējas iegūt profesionālo izglītību</p> <p>Skolās ir nepietiekama materiāli tehniskā bāze</p> <p>Pedagogu sastāva novecošanās</p> <p>Skolēnu skaita samazināšanās</p> <p>Transporta grafiks ierobežo bērnu piedalīšanos ārpusstundu aktivitātēs</p> <p>Neapmierinoša sadarbība ar citām novada bibliotēkām grāmatu fonda iegādei</p>

Veselības aprūpes pamatpakalpojumu pieejamība Pašvaldības policija	
<p>Iespējas</p> <p>Piesaistīt (pārvilināt) iedzīvotājus no blakus teritorijām</p> <p>Veicināt sadarbību ar sabiedriskām organizācijām, radot iespējas izglītības papildināšanai iedzīvotājiem arī novada attālākajās teritorijās</p> <p>Pāvilstas novadā ir potenciāls lielākā skaitā piesaistīt bērnus no kaimiņu novadiem</p> <p>Pašvaldība piešķir stipendijas studijām, lai nodrošinātu jauno speciālistu atgriešanos pašvaldībā</p> <p>Sporta un aktīvās atpūtas, kā arī kultūras un izklaides piedāvājumu pilnveidošana</p> <p>Materiāli tehniskās bāzes atjaunošana un pilnveidošana</p> <p>Kvalitatīvu veselības un sociālo pakalpojumu attīstība</p>	<p>Draudi</p> <p>Darba vietu trūkums kavē jauniešus pēc studiju beigām atgriezties novadā</p> <p>Pasliktinoties ekonomikai, samazinās iedzīvotāju labklājība un nepieciešamība pēc pakalpojumiem</p> <p>Negatīva demogrāfiskā situācija, pastiprinās emigrācija, turpinās sabiedrības novecošanās</p> <p>Līdzekļu trūkuma dēļ ierobežota attīstība visām izglītības iestādēm</p> <p>Izglītības iestāžu slēgšana, samazinoties skolēnu skaitam</p> <p>Finansējuma trūkums kultūras un sporta attīstībai</p> <p>Finanšu līdzekļu trūkuma negatīvā ietekme uz sociālās palīdzības pakalpojumu kvalitāti</p> <p>Sociālo problēmu pieaugums (trūcīgo personu skaita palielināšanā)</p> <p>Noziedzības pieaugums</p>

Ekonomika (infrastruktūra, uzņēmējdarbība, tūrisms)	
Stiprās puses	Vājās puses
<p>Izdevīgs novada ģeogrāfiskais izvietojums, neliels attālums līdz Kurzemes reģiona lielākajām pilsētām – Liepāja, Ventspils, Kuldīga</p> <p>Kvalitatīva sabiedriskā transporta satiksme ar Liepāju un Ventspili</p> <p>Skaistas ainavas un nepiesārņota vide</p> <p>Labvēlīga vide atjaunojamo energoresursu ražošanai</p> <p>Attīstīta mazā un vidējā komercdarbība</p> <p>Lēts darbaspēks</p> <p>Daudzveidīgs tūrisma pakalpojumu piedāvājums un resursi</p> <p>Vienīgā neaizsalstošā mazā osta Latvijā</p> <p>Saglabājusies un attīstās zvejniecība, zivju apstrāde</p> <p>Zivju pārstrādes uzņēmums- lielākais darba devējs</p>	<p>Molu sliktais tehniskais stāvoklis</p> <p>Neapmierinošs ielu un ceļu stāvoklis, ceļa norāžu trūkums nelieliem ceļiem</p> <p>Iedzīvotāju zemā maksātspēja</p> <p>Darba vietu trūkums</p> <p>Nav lielu uzņēmumu</p> <p>Kvalificēta darbaspēka aizplūšana</p> <p>Finanšu resursu trūkums projektu līdzfinansēšanai</p> <p>Mājokļu trūkums</p> <p>Saimnieciskās darbības ierobežojumi dabas aizsardzības teritorijās kavē komerciāli izmantot zemes resursus</p> <p>Tūrisma pakalpojumu pieprasījuma sezonalitāte</p>

<p>novadā</p> <p>Novadā darbojas divi TIC</p> <p>Plašs kultūrvēsturisko objektu (Upesmuižas parks, Jūrakmens, mols, u.c.) un pasākumu (Zvejnieku svētki, Smilšu skulptoru festivāls, u.c.) klāsts</p> <p>Tūristu skaita palielināšanās</p>				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center; padding: 5px;">Iespējas</th><th style="text-align: center; padding: 5px;">Draudi</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;"> <p>Attīstīt ostu un ar to saistīto uzņēmējdarbību</p> <p>Sakārtot, atjaunot un paplašināt dzīvojamio fondu</p> <p>Uzlabot ceļu infrastruktūru, t.sk., noasfaltējot atsevišķus ceļu posmus, uzstādīt informatīvās zīmes uz autoceļiem un apskates objektiem.</p> <p>ES finansējuma piesaiste infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība kopumā</p> <p>Zvejniecības un zivju pārstrādes attīstība</p> <p>Tūrisma attīstība, piedāvājuma dažādošana un tūristu piesaiste visa gada garumā</p> </td><td style="padding: 5px;"> <p>Ceļu kvalitātes paslīktināšanās (grants), kuru arī ietekmē finansējuma trūkums ceļu seguma atjaunošanai</p> <p>Turpinās ekonomikas stagnācija</p> <p>Nepārtrauktas izmaiņas likumdošanā un nodokļu politikā</p> <p>Iedzīvotāju aizplūšana no novada darba iespēju trūkuma dēļ uz vietas vai dzīvesvietas tuvumā</p> <p>Zivju resursu samazināšanās, nozvejas kvotu samazināšanās</p> <p>Darbaspēka trūkums</p> <p>Komunālo pakalpojumu tarifu kāpums</p> <p>Iedzīvotāju zemā maksātspēja</p> <p>Jūras, upes un dabas piesārņojums, kas ietekmē tūrismu</p> <p>Pāvilosta pārvērtīsies par rīdzinieku - vasaras-pilsētu</p> </td></tr> </tbody> </table>	Iespējas	Draudi	<p>Attīstīt ostu un ar to saistīto uzņēmējdarbību</p> <p>Sakārtot, atjaunot un paplašināt dzīvojamio fondu</p> <p>Uzlabot ceļu infrastruktūru, t.sk., noasfaltējot atsevišķus ceļu posmus, uzstādīt informatīvās zīmes uz autoceļiem un apskates objektiem.</p> <p>ES finansējuma piesaiste infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība kopumā</p> <p>Zvejniecības un zivju pārstrādes attīstība</p> <p>Tūrisma attīstība, piedāvājuma dažādošana un tūristu piesaiste visa gada garumā</p>	<p>Ceļu kvalitātes paslīktināšanās (grants), kuru arī ietekmē finansējuma trūkums ceļu seguma atjaunošanai</p> <p>Turpinās ekonomikas stagnācija</p> <p>Nepārtrauktas izmaiņas likumdošanā un nodokļu politikā</p> <p>Iedzīvotāju aizplūšana no novada darba iespēju trūkuma dēļ uz vietas vai dzīvesvietas tuvumā</p> <p>Zivju resursu samazināšanās, nozvejas kvotu samazināšanās</p> <p>Darbaspēka trūkums</p> <p>Komunālo pakalpojumu tarifu kāpums</p> <p>Iedzīvotāju zemā maksātspēja</p> <p>Jūras, upes un dabas piesārņojums, kas ietekmē tūrismu</p> <p>Pāvilosta pārvērtīsies par rīdzinieku - vasaras-pilsētu</p>
Iespējas	Draudi			
<p>Attīstīt ostu un ar to saistīto uzņēmējdarbību</p> <p>Sakārtot, atjaunot un paplašināt dzīvojamio fondu</p> <p>Uzlabot ceļu infrastruktūru, t.sk., noasfaltējot atsevišķus ceļu posmus, uzstādīt informatīvās zīmes uz autoceļiem un apskates objektiem.</p> <p>ES finansējuma piesaiste infrastruktūras un uzņēmējdarbības attīstībai, kā arī uzņēmējdarbības un infrastruktūras attīstība kopumā</p> <p>Zvejniecības un zivju pārstrādes attīstība</p> <p>Tūrisma attīstība, piedāvājuma dažādošana un tūristu piesaiste visa gada garumā</p>	<p>Ceļu kvalitātes paslīktināšanās (grants), kuru arī ietekmē finansējuma trūkums ceļu seguma atjaunošanai</p> <p>Turpinās ekonomikas stagnācija</p> <p>Nepārtrauktas izmaiņas likumdošanā un nodokļu politikā</p> <p>Iedzīvotāju aizplūšana no novada darba iespēju trūkuma dēļ uz vietas vai dzīvesvietas tuvumā</p> <p>Zivju resursu samazināšanās, nozvejas kvotu samazināšanās</p> <p>Darbaspēka trūkums</p> <p>Komunālo pakalpojumu tarifu kāpums</p> <p>Iedzīvotāju zemā maksātspēja</p> <p>Jūras, upes un dabas piesārņojums, kas ietekmē tūrismu</p> <p>Pāvilosta pārvērtīsies par rīdzinieku - vasaras-pilsētu</p>			

Pārvaldība	
Stiprās puses	Vājās puses
<p>Kvalificēti speciālisti un pārvalžu darbinieki</p> <p>Pašvaldības pakalpojumu pieejamība pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem – pagastu pārvaldēs</p> <p>Pozitīvs pašvaldības darba novērtējums</p> <p>Pieredze investīciju projektu izstrādē un īstenošanā</p>	<p>Liela daļa iedzīvotāju nav deklarējusi savu dzīvesvietu novadā</p> <p>Budžeta ieņēmumu samazināšanās</p> <p>Mājokļu trūkums</p> <p>Finanšu resursu trūkums projektu līdzfinansēšanai</p>
Iespējas	Draudi
<p>Sadarbība ar citām pašvaldībām pakalpojumu nodrošināšanā un pilnveidošanā</p> <p>Finansējuma piesaiste attīstības projektu veidā</p> <p>Iedzīvotāju iesaiste sabiedrībai aktuālu jautājumu</p>	<p>Samazinoties pašvaldības ienākumiem, samazinās pakalpojumu pieejamība</p> <p>Pieaug novada iedzīvotāju apātija, palielinās savstarpēja neuzticēšanās</p>

apspriešanā aptaujas, iedzīvotāju sanāksmes, publiskās un sabiedriskās apspriešanas)

Cilvēkresursu trūkums, negatīvas demogrāfiskās tendences

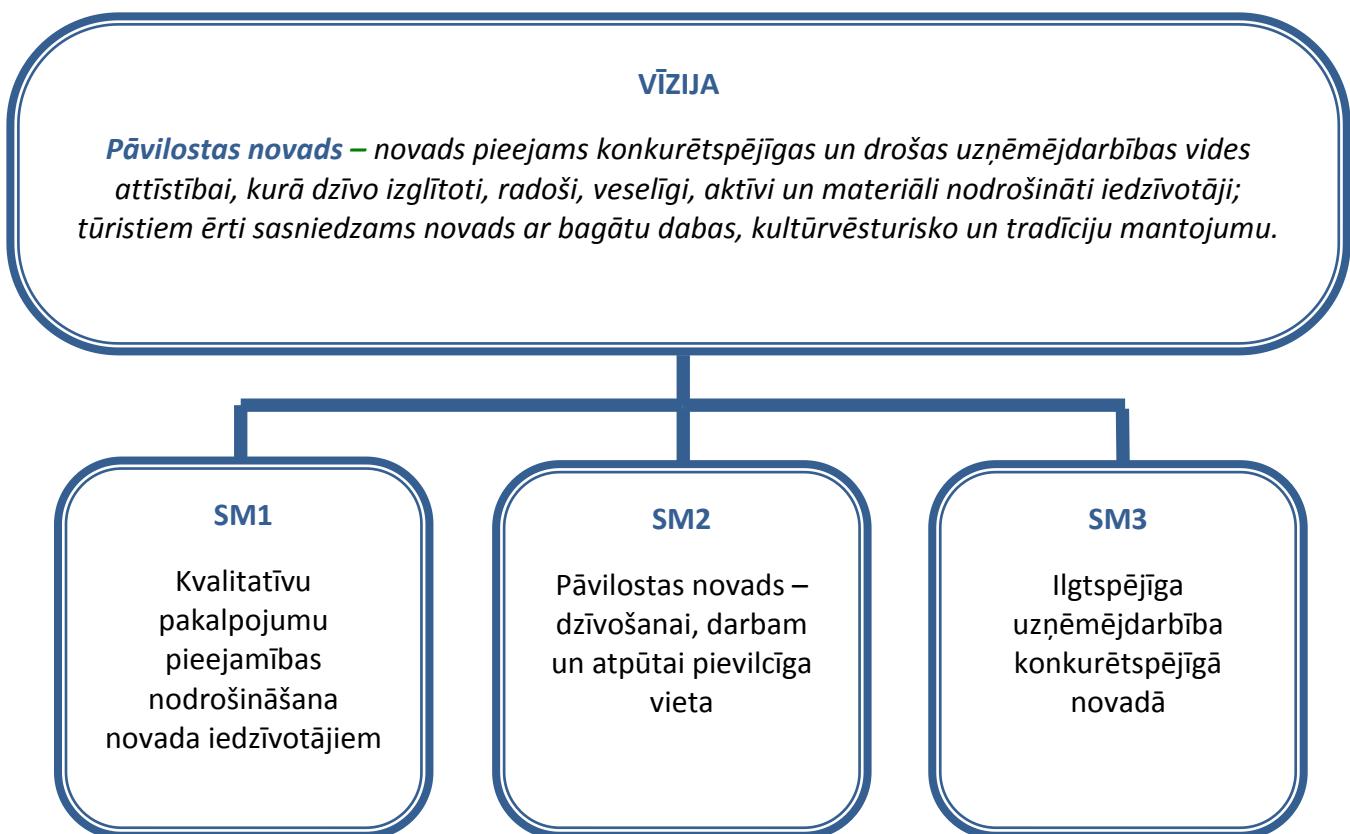
Energoresursu sadārdzināšanās

II DAĻA – STRATĒGISKĀ DAĻA

1. ILGTERMIŅA STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI

Attīstības vīzija ir lakovisks ilgtermiņa nākotnes redzējums, kas vienlaikus parāda teritorijas unikālās vērtības.

Vēlamās situācijas sasniegšanai, kas vērsta uz teritorijas attīstības vīzijas sasniegšanu, ir definēti *stratēģiskie mērķi* (SM). Stratēģiskie mērķi kalpo par pamatu prioritāšu noteikšanai un turpmāko veicamo darbību identificēšanai.

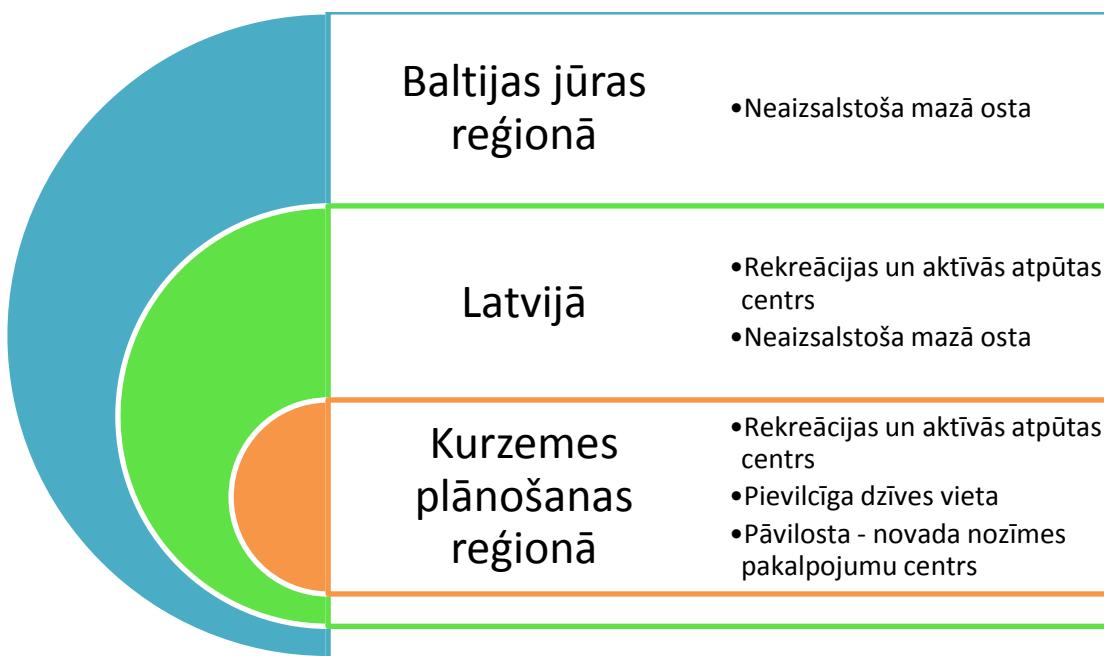
1.1. Ilgtermiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2018.gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
Teritorijas attīstības indekss	2011.	-0,312	↑	VARAM
Iedzīvotāju skaits	2012.	3182	⇒	PMLP
Dabiskais pieaugums	2011.	-4,7	↑	PMLP
Demogrāfiskā slodze (uz	2012.		⇒	PMLP

1000 iedzīvotājiem)				
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldības budžetā uz vienu iedzīvotāju, Ls	2011.		↑	VRAA
Uzņēmumu skaits	2010.	269	↑	VID
Bezdarba līmenis (%)	04.2012.	6,3	↓	NVA

Apzīmējumi:
 ↑ - pieaugums
 ⇒ - nenotiek izmaiņas
 ↓ - samazinājums

1.2. Pāvilostas novada loma un specializācija plašākā telpiskā mērogā

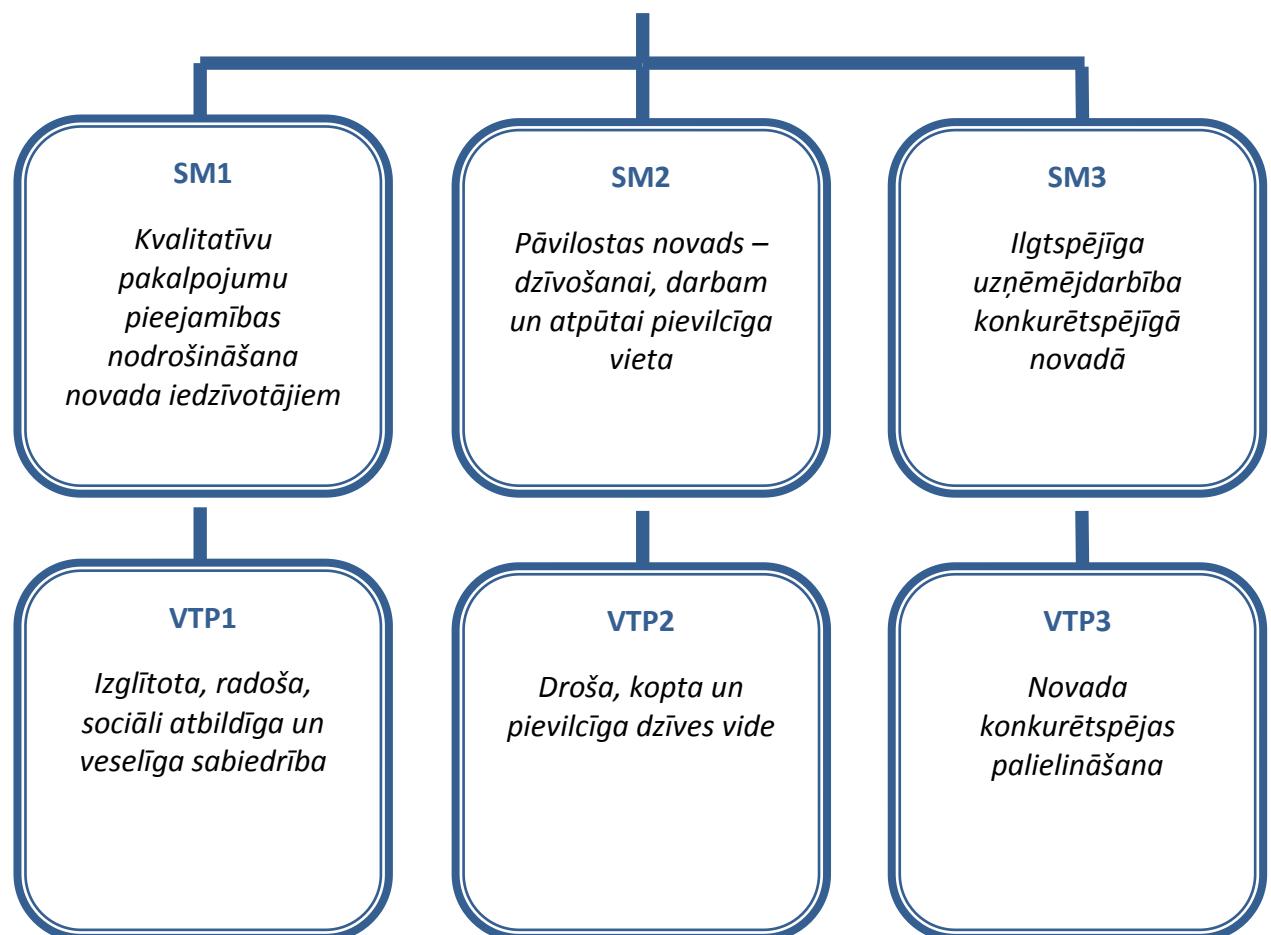

Pāvilostas novada ekonomiskā specializācija – ostas pakalpojumi, lauksaimniecība, pārtikas produktu ražošana, mežsaimniecība un mežizstrāde, zivsaimniecība un lauku tūrisms.

2.VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES

Vidēja termiņa prioritātes (VP) ir svarīgākie nosacījumi, lai sekmētu stratēģisko mērķu sasniegšanu. Vidēja termiņa prioritātes tika noteiktas, izvērtējot novada resursus, specializāciju, un ķemot vērā stratēģiskos mērķus, SVID analīzi.

2.1.Stratēģisko mērķu un vidēja termiņa prioritāšu saskaņotība

2.2.Vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti

Rādītājs	Bāzes gads	Pašreizējā vērtība	2018.gadā sasniedzamais rezultāts	Avots
VTP1: Izglītota, radoša, sociāli atbildīga un veselīga sabiedrība				
Iedzīvotāju skaits	2012.	3182	⇒	PMLP
Trūcīgo personu skaits	2010.		↓	Pašvaldības dati
Izglītojamo skaits PII	2011./2012.		↑	Pašvaldības dati

	māc.g.			
Izglītojamo skaits vispārējās izglītības iestādēs	2011./20 12. māc.g.		⇒	Pašvaldības dati
Kultūras iestāžu skaits Kultūras un tautas nami Bibliotēkas Muzeji	2012.		⇒ ⇒ ⇒	Pašvaldības dati
Apmeklējumu skaits pie ārsta gadā (uz 1. ledz.)	2010.	2,6	⇒	Veselības inspekcija
VTP2: Droša, kopta un pievilcīga dzīves vide				
Ceļu segums uz pašvaldību ceļiem un ielām (%): asfaltētas grantētas gruntētas	2009.		↑ ↑ ↓	Pašvaldības dati
Centralizētās ūdensapgādes sistēmas patēriņtāju skaits	2010.	1150	↑	LVĢMC
Radies atkritumu daudzums sadzīves atkritumu daudzums, t bīstamo atkritumu daudzums, t	2010.	96,78 8,0	⇒ ⇒	LVĢMC
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana				
Bezdarbnieku skaits	04.2012.	129	↓	NVA
Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits	2010.	269	↑	VID
Novada teritorijā reģistrētās darba vietas	2010.	245	↑	CSP
Strādājošo mēneša vidējā bruto darba samaksa (Ls): sabiedriskajā sektorā privātā sektorā ar nodarbināto skaitu >=50	2011.	334 -	↑ ↑	CSP
Pašvaldības budžeta: ieņēmumi (Ls) izdevumi (Ls)	2011.	1508420 1704109	↑ ↑	Pašvaldības dati
Naktsmītnu skaits	2011.	37	↑	TIC dati
Gultasvietu skaits naktsmītnēs	2011.	889	↑	TIC dati

Apzīmējumi: ↑ - pieaugums
 ⇒ - nenotiek izmaiņas
 ↓ - samazinājums

2.3. Rīcības virzieni un risināmie uzdevumi vidēja termiņa prioritāšu īstenošanai

Rīcības virzieni (RV) ir konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīti vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai. Rīcības virzienu īstenošanai ir noteikti vidējā termiņā risināmie *uzdevumi* (U), kas ir iniciatīvu un rīcību kopums.

VTP1	Rīcības virziens	Uzdevumi
Izglītota, radoša, sociāli atbildīga un veselīga sabiedrība	RV1.1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība	U1.1.1. Uzlabot izglītības iestāžu materiāltehnisko bāzi U1.1.2. Uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru U1.1.3. Veicināt pedagogu kvalifikācijas celšanu un izglītības iestāžu sadarbību U1.1.4. Attīstīt pieejamu un daudzveidīgu izglītības sistēmu U1.1.5. Paplašināt interešu izglītības un mūžizglītības iespējas
	RV1.2. Kvalitatīvs kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums	U1.2.1. Attīstīt kultūras infrastruktūru un pilnveidot kultūras pakalpojumus U1.2.2. Saglabāt un attīstīt kultūras mantojumu un tradīcijas U1.2.3. Pilnveidot sporta un atpūtas infrastruktūru un pakalpojumu klāstu
	RV1.3. Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība	U1.3.1. Attīstīt sociālo infrastruktūru un uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti U1.3.2. Pilnveidot veselības aprūpes infrastruktūru un pakalpojumu daudzumu

VTP2	Rīcības virziens	Uzdevumi
Droša, kopta un pievilcīga dzīves vide	RV2.1. Ceļa infrastruktūras attīstība	U2.1.1. Uzlabot un attīstīt transporta infrastruktūru un satiksmes drošību U2.1.2. Uzlabot sabiedriskā transporta pieejamību
	RV2.2. Vides un tehniskās infrastruktūras attīstība	U2.2.1. Uzlabot un attīstīt inženierētēhnisko infrastruktūru U2.2.2. Sakārtot un attīstīt publiskās ārtelpas infrastruktūru
	RV2.3. Dzīvojamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana	U2.3.1. Uzlabot esošā dzīvojamā fonda tehnisko stāvokli un paaugstināt energoefektivitāti U2.3.2. Veicināt jauna dzīvojamā fonda attīstību U2.3.3. Attīstīt sociālo dzīvojamo fondu
	RV2.4. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana	U2.4.1. Nodrošināt vides aizsardzību un dabas saglabāšanu U2.4.2. Sekmēt kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu

VTP3	Rīcības virziens	Uzdevumi
Novada konkurētspējas palielināšana	RV3.1. Efektīva publiskā pārvalde	U3.1.1. Uzlabot pašvaldības pārvaldības efektivitāti U3.1.2. Attīstīt sadarbību un komunikāciju ar visām ieinteresētajām pusēm

	RV3.2. Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana	U3.2.1. Veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību U3.2.2. Nodrošināt informatīvu atbalstu uzņēmējiem U3.2.3. Atbalstīt tūrisma uzņēmējdarbību U3.2.4. Ostatas infrastruktūras attīstības
	RV3.3. Tūrisma attīstība	U3.3.1. Tūrisma infrastruktūras izveide un uzlabošana U3.3.2. Tūrisma produktu un pakalpojumu izveide un attīstība U3.3.3. Mārketinga attīstība
	RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība	U3.4.1. Attīstīt cilvēkresursus un sekmēt kvalificētu speciālistu piesaisti U3.4.2. Veicināt iedzīvotāju nodarbinātību un integrāciju darba tirgū

Rīcības plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2018. gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 1. pielikums. Investīciju plāns ir izstrādāts laika periodam no 2012. līdz 2018. gadam. Tas ir pievienots Attīstības programmai kā 2. pielikums.

Gan Rīcības plānu, gan Investīciju plānu novada dome ir tiesīga aktualizēt reizi gadā, ņemot vērā tā izpildes progresu un apstiprināto ikgadējo pašvaldības budžetu.

3.ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS SASAISTE AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Šajā nodaļā apskatīti citu līmeņu plānošanas dokumenti un katra dokumenta svarīgākie nosacījumi un ieteikumi, kas jāņem vērā pie Pāvilostas novada attīstības programmas izstrādes, kā arī pašvaldību, kas robežojas ar Pāvilostas novada administratīvo teritoriju, plānošanas dokumenti.

3.1.Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija parāda valsts un sabiedrības tālākos uzdevumus ceļā uz vienotu mērķi – līdzsvarotu un ilgtspējīgu valsts attīstību, norāda veidus, kā veiksmīgi reaģēt uz globālajām pārmaiņām, to radītos izaicinājumus pārvēršot arvien jaunās iespējās.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija tika veidota, apzinoties, ka laikā līdz 2030. gadam Latvija neizbēgami pārdzīvos lielas, ar globāliem procesiem saistītas pārmaiņas. Tieši šie globālie procesi un ar tiem saistītie izaicinājumi kalpoja par izejas punktu stratēģijas izstrādē:

- demogrāfiskās izmaiņas – iedzīvotāju skaita samazināšanās un novecošanās;
- globalizācija ekonomikā un inovatīvās/radošās ekonomikas attīstība;
- darba tirgus dinamika un prasība pēc jaunām kompetencēm un iemaņām;
- klimata pārmaiņas;
- augošs pieprasījums enerģētikā un enerģētiskā drošība;
- bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un dabas kā dzīves vides apdraudētība;
- demokrātiskās pārstāvniecības institūciju krīze un jaunu publiskās līdzdalības formu attīstība;
- globālās vidussākiras attīstība un relatīvo nabadzības risku pieaugums;
- urbanizācija, aglomerācija un reģionālā pozicionēšanās.

3.2.Nacionālais attīstības plāns

Nacionālais attīstības plāns ir vidēja termiņa (septiņi gadi) reģionālās politikas plānošanas dokuments, kurā analizēta sociālā un ekonomiskā situācija, noteikti reģionālās attīstības mērķi un prioritātes, atbalsta pasākumi noteikto mērķu īstenošanai un izpildei nepieciešamie finanšu līdzekļi.

Nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013.gadam ir plānošanas dokuments, kas nosaka Latvija galvenos attīstības virzienus un parāda valsts un sabiedrības svarīgākos uzdevumus, lai sasniegtu izvirzīto mērķi. Nacionālā attīstības plāna stratēģiskais mērķis: Izglītība un zināšanas tautsaimniecības izaugsmei un tehnoloģiskai izcilībai.

Nacionālais attīstības plāna 2014. – 2020.gadam ir plānošanas dokuments, kurā ir noteikti Latvija galvenie attīstības virzieni pēc 2014.gada. Nacionālā attīstības plāna stratēģiskais mērķis: Ekonomikas izrāviens.

3.3.Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumenti ir galvenā saikne starp nacionāla un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentiem.

Izstrādājot Pāvilostas novada attīstības programmu, tika izvērtēti Kurzemes plānošanas reģionā spēkā esošie plānošanas dokumenti.

Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam atbilstība Nacionālajam attīstības plānam un Kurzemes plānošanas reģiona attīstības stratēģijai

Nacionālais attīstības plāns 2007.-2013.gadam	Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) teritorijas plānojums (TP) un attīstības stratēģija (AS)	Pāvilostas novada attīstības programma 2012.-2018.gadam
Prioritāte: Izglītots un radošs cilvēks <ul style="list-style-type: none"> Kvalitatīva pirmskolas un pamatzglītība, obligāta vidējā un konkurētspējīga augstākā izglītība Darbspēka sagatavošana atbilstoši tirgus pieprasījumam Mūžizglītība cilvēka radoša potenciāla un dzīves kvalitātes izaugsmei Izglītības infrastruktūras modernizācija 	KPR TP vispārīgie mērķi (Teritorijas plānojums): <ol style="list-style-type: none"> Integrēta attīstība un konkurētspēja Ilgspējīga attīstība Augsta dzīves kvalitāte KPR AS prioritāte: <ul style="list-style-type: none"> Investēt cilvēkresursos un attīstīt inovāciju kultūru Veidot augstas kvalitātes dzīves vidi, saglabāt dabas vidi un sekmēt nomaļo teritoriju attīstību 	Prioritāte: Izglītota, radoša, sociāli atbildīga un veselīga sabiedrība <ul style="list-style-type: none"> RV1.1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība RV1.2. Kvalitatīvs kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums RV1.3. Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība
Prioritāte: Uzņēmumu tehnoloģiskā izcilība un elastība <ul style="list-style-type: none"> Lietišķas zinātnes rezultātu komercializācija, inovāciju un tehnoloģiju pārnese Zināšanu pielietošana uzņēmumu konkurētspējas palielināšanai Jaunu konkurētspējīgu uzņēmumu radīšana Radošo industriju attīstība Dabas un enerģētisko resursu ilgtspējīga un efektīva izmantošana 	KPR TP vispārīgie mērķi (Teritorijas plānojums): <ol style="list-style-type: none"> Integrēta attīstība un konkurētspēja Ilgspējīga attīstība Augsta dzīves kvalitāte KPR AS prioritātes: <ul style="list-style-type: none"> Stimulēt un dažādot reģionālo ekonomiku un attīstīt ražošanu Pilnveidot reģiona multimodālā transporta un infrastruktūras iespējas Investēt cilvēkresursos un attīstīt inovāciju kultūru Veidot augstas kvalitātes dzīves vidi, saglabāt dabas vidi un sekmēt nomaļo teritoriju attīstību <p>Mazos pilsētu un lielo ciemu loma reģionā: Šo centru uzdevums ir tuvākās apkārtnes iedzīvotāju pieprasījuma nodrošināšana pēc pirmās nepieciešamības precēm un pakalpojumiem, ķemot vērā arī tuvākās apkārtnes visu apdzīvoto vietu vajadzības un funkcijas. Katra centru līmeņa apdzīvotajai vietai nepieciešams uzturēt un veicināt tās īpašo saimniecisko un sabiedrisko lomu un unikālās īpatnības. Apdzīvojuma struktūras dinamiskai attīstībai paredzama un veicināma specializēšanās, tās atšķirīgā ekonomiskā un kultūras potenciāla</p>	Prioritāte: Droša, kopta un pievilkīga dzīves vide <ul style="list-style-type: none"> RV2.1. Ceļa infrastruktūras attīstība RV2.2. Vides un tehniskās infrastruktūras attīstība RV2.3. Dzīvojamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana RV2.4. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana Prioritāte: Novada konkurētspējas palielināšana <ul style="list-style-type: none"> RV3.1. Efektīva publiskā pārvalde RV3.2. Uzņēmēdarbībai labvēlīgas vides veidošana RV3.3. Tūrisma attīstība RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība <p>Pāvilostas novada loma reģionā:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rekreācijas un aktīvās atpūtas centrs Pievilkīga dzīves vieta Pāvilosta - novada nozīmes pakalpojumu centrs

Prioritāte: Zinātnes un pētniecības attīstība	stiprināšana.	Netiek aplūkota
<ul style="list-style-type: none"> • Fundamentālas zinātnes izcilība • Fundamentālas un lietišķas zinātnes un pētniecības potenciāla atjaunošana un attīstība • Zinātniskās infrastruktūras modernizācija zinātniskajās institūcijas 		

2012.gada 20.decembrī Saeimā tika apstiprināts Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.gadam. Tā kā Pāvilstas novada attīstības programma ir izstrādāta 2012.-2018.gadam, tad tās izstrādē ir ņemti vērā arī Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020.gadam stratēģiskie uzstādījumi.

Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmas 2014.-2020.gadam izstrādi plānots sākt 2013.gada vidū, tāpēc reģionālā līmena stratēģiskie uzstādījumi laika periodam pēc 2013.gada tiks iestrādāti attīstības programmas aktualizācijas procesā.

Nacionālais attīstības plāns 2014-2020.gadam	Pāvilstas novada attīstības programma 2012.-2018.gadam
Prioritāte: Cilvēka drošumspēja <ul style="list-style-type: none"> • Kompetenču attīstība • Vesels cilvēks • Cilvēku sadarbība un piederība Latvijai • Prognozējami ienākumi un cienīgs darbs • Stabili pamati tautas ataudzei 	Prioritāte: Izglītotas, sociāli nodrošinātas un aktīvas sabiedrības veidošana <p>RV1.1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība RV1.2. Kvalitatīvs kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums RV1.3. Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība</p> <p>Prioritāte: Daudzpusīgas ekonomikas veicināšana, sekmējot novada konkurētspēju</p> <p>RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība</p>
Prioritāte: Izaugsmi atbalstošas teritorijas <ul style="list-style-type: none"> • Pakalpojumu pieejamība līdzvērtīgu dzīves un darba apstākļu radīšanai • Ekonomiskās aktivitātes veicināšana reģionos – teritoriju potenciāla izmantošana • Pārvaldības optimizācija atbilstoši apdzīvojuma struktūrai un teritoriju ekonomiskās attīstības prognozēm • Dabas un kultūras kapitāla efektīva apsaimniekošana 	Prioritāte: Tehniskās infrastruktūras attīstība <p>RV2.1. Ceļa infrastruktūras attīstība RV2.2. Vides un tehniskās infrastruktūras attīstība RV2.3. Dzīvojamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana RV2.4. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana</p> <p>Prioritāte: Daudzpusīgas ekonomikas veicināšana, sekmējot novada konkurētspēju</p> <p>RV3.1. Efektīva publiskā pārvalde</p>
Prioritāte: Tautas saimniecības izaugsme <ul style="list-style-type: none"> • Izcila uzņēmējdarbības vide 	Prioritāte: Daudzpusīgas ekonomikas veicināšana, sekmējot novada konkurētspēju

<ul style="list-style-type: none"> • Tautas saimniecības attīstību atbalstoši mērķorientēti ieguldījumi infrastruktūrā • Tautas saimniecības attīstību atbalstoša kvalitatīva izglītība • Augstražīga un eksportspējīga ražošana • Attīstīta pētniecība un inovācija 	RV3.1. Efektīva publiskā pārvalde RV3.2. Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana RV3.3. Tūrisma attīstība RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība Prioritāte: Izglītotas, sociāli nodrošinātas un aktīvas sabiedrības veidošana RV1.1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība
--	---

Pāvilostas novadā ir 3 administratīvi teritoriālās vienības – Pāvilosta, Vērgales pagasts un Sakas pagasts, visās no tām ir izstrādāti teritorijas plānojumi. Spēkā esošais Pāvilostas novada teritorijas plānojums ir apstiprināts ar saistošajiem noteikumiem 2009.gada 24.septembrī.

Vienlaicīgi ar Pāvilostas novada attīstības programmas izstrādi, notiek arī jaunā Pāvilostas novada teritorijas plānojuma izstrāde.

Spēkā esošas attīstības programma ir vienīgi Pāvilostas pilsētai.

Administratīvi teritoriālās vienības	Teritorijas plānojums un attīstības programma	
	TP apstiprināts ar saistošajiem noteikumiem (publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”)	AP apstiprināta (aktualizēta)
Pāvilostas novads	24.09.2009. (08.10.2009.)	-
Pāvilosta	29.05.2008. (11.06.2008.)	25.09.2008
Sakas pagasts	27.12.2007. (28.03.2008.)	-
Vērgales pagasts	20.12.2007. (29.12.2007.)	-

Apskatot iepriekš izstrādātos Pāvilostas novada pagastu attīstības plānošanas dokumentus, tiek secināts, ka vēl joprojām aktuāla joma ir ceļu infrastruktūras sakārtošana, ūdenssaimniecības sistēmas sakārtošana novada ciemos. Ľoti aktuāli ir arī demogrāfiskās situācijas un ekonomiski aktīvo iedzīvotāju migrācijas jautājumi.

3.4.Kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumenti

Izstrādājot Pāvilostas novada attīstības programmu, ņemti vērā arī Ventspils, Alsungas, Aizputes, Durbes un Grobiņas novadu spēkā esošie attīstības plānošanas dokumenti.

Plānojot Pāvilostas novada attīstību, ir jāņem vērā kopīgās interešu teritorijas ar kaimiņu novadiem. Pie kopīgo interešu teritorijām ir jāmin – dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas, to aizsargjoslas, mežu un laukumsaimnieciskās teritorijas, kā arī virszemes ūdens objekti.

Administratīvi teritoriālās vienības	Teritorijas plānojums (TP) un attīstības programma (AP)	
	TP apstiprināts ar saistošajiem noteikumiem (publicēts Iaikrakstā „Latvijas Vēstnesis”)	AP apstiprināta (aktualizēta)
Alsungas novads	22.10.2009. (05.11.2009.)	-
Aizputes novads	28.03.2012. (03.04.2012.)	08.02.2012.
Durbes novads	24.09.2009. (21.10.2009.) 25.08.2011. uzsākta jaunā TP izstrāde	2005 (Durbes novads) 2002 (Vecpils pagasts) 1998 (Dunalkas pagasts) 25.08.2011. uzsākta jaunā AP izstrāde
Grobiņas novads	20.12.2007. (29.12.2007.)	29.09.2011.
Ventspils novads	24.09.2009. (21.10.2009.)	29.09.2011.

Pāvilostas novada kopīgas intereses ar kaimiņu novadiem:

- Ceļu infrastruktūras sakārtošana;
- Tūrisma produkta izstrāde;
- Dabas resursu izmantošana;
- Sabiedriskā transporta tīkla attīstīšana;
- Izglītības, kultūras un sporta pasākumu kopīga rīkošana.

4. ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

Attīstības programmas uzraudzības sistēma ir izstrādāta ar mērķi radīt ietvaru, kas nodrošina iespēju izvērtēt novada teritorijas attīstības progresu un attīstības programmas īstenošanas gaitā sasniegto.

Par attīstības programmas uzraudzību atbildīgā institūcija ir Pāvilostas novada pašvaldības projektu koordinators. Koordinatora galvenais uzdevums ir vadīt un koordinēt uzraudzības procesu, identificējot, vai attīstības programmā definēto rādītāju sasniegšana norit kā plānots.

Uzraudzības procesā tiek iesaistās visas rīcības plānā norādītās par aktivitāšu izpildi vai projektu īstenošanu atbildīgie pašvaldības speciālisti un struktūrvienības.

Pāvilostas novada attīstības programmas uzraudzības process paredz:

- informācijas sistēmas izveidi;
- ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu;
- 3 gadu pārskata ziņojuma izstrādi par attīstības programmas ieviešanu.

Informācijas sistēmas izveide

Pāvilostas novada projektu koordinators izveido uzraudzības rādītāju informācijas sistēmu (datu bāzi), kurā regulāri tiks apkopoti dati par novada attīstību raksturojošiem sociālekonomiskajiem rādītājiem un dati par rezultatīvajiem rādītājiem no pašvaldības struktūrvienībām.

Informācijas sistēmā ietver šādu informāciju par attīstības programmas uzraudzības rādītājiem:

- visi attīstības programmā noteiktie uzraudzības rādītāji (pamata datu bāze);
- rādītāju pašreizējā vērtība, uzsākot attīstības programmas īstenošanu;
- rādītāju sagaidāmā sasniedzamā vērtība, attīstības programmas īstenošanai noslēdzoties;
- ikgadējās rādītāju vērtības;
- informācijas avots.

Pamata informācijas sistēma sastāv no visiem rādītājiem, kas iekļauti tabulā Vidējā terminā sasniedzamie rezultāti.

Vismaz vienu reizi gadā iesaistītās institūcijas iesniedz jaunākos datus (par savā kompetencē esošajām aktivitātēm un pasākumiem) par rādītāju sasniegumiem informācijas sistēmā.

Ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrāde

Sākot ar attīstības programmas spēkā stāšanās gadu, pamatojoties uz informācijas sistēmā apkopotajiem datiem, projektu koordinators sagatavo ikgadējo uzraudzības ziņojumu par attīstības programmas ieviešanu.

Ziņojumā jāietver šāda attīstības programmas īstenošanas progresu analīze:

- veiktās darbības mērķu un uzdevumu sasniegšanas virzienā;
- noteikto darbības (output) rādītāju izpildes progresu;
- konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.

Ikgadējais uzraudzības ziņojums tiks izstrādāts pašvaldības gada publiskā pārskata izstrādes ietvaros.

Trīs gadu pārskata ziņojuma izstrāde

Trīs gadu uzraudzības ziņojuma izstrāde notiek ar mērķi analizēt attīstības programmas rādītāju sasniegumus (par visiem programmā noteiktajiem rādītājiem) trīs gadu periodā, t.sk. novērtējot sasniegto darbības rezultātu un politikas rezultātu ietekmi uz novada attīstības rādītājiem.

Trīs gadu uzraudzības ziņojumā jāietver šāda detalizēta attīstības programmas īstenošanas progresu analīze:

- veiktās darbības mērķu, uzdevumu un rādītāju sasniegšanas virzienā;
- konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojumu;
- secinājumus un ieteikumus darbības uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos rādītājus.

Attīstības programmas trīs gadu uzraudzības ziņojuma struktūra

Nodaļa	Saturs
Ievads	Uzraudzības pārskata mērķis, laika periods, pārskata struktūra un uzraudzības ziņojums sagatavošanā iesaistītās institūcijas
Vispārīgs Pāvilstas novada attīstības raksturojums	Attīstības raksturojumu izstrādā, balstoties uz iepriekš definēto pamatrādītāju izmaiņu analīzi
Attīstības programmas īstenošana	Attīstības programmas īstenošanu izvērtē, balstoties uz vidēja termiņa prioritāšu īstenošanas rezultatīvajiem rādītājiem. Par katru prioritāti sniedz šādu informāciju: <ol style="list-style-type: none"> 1. Rezultatīvo rādītāju sasniegumi, to sakritība ar iepriekš plānoto saistībā ar ieguldīto finanšu apjomu; 2. Rezultatīvo rādītāju sasniegumu ietekme uz teritorijas attīstību; 3. Ja konstatētas novirzes no plānotā, tad pamatojums; 4. Secinājumi un priekšlikumi.
Secinājumi	Kopējie secinājumi un secinājumi pa mērķiem un uzdevumiem
Priekšlikumi	Priekšlikumi attīstības programmas aktualizēšanai, rīcības plāna aktualizēšanai, kā arī uzraudzības sistēmas pilnveidošanai
Izmantotās informācijas avoti	Minētie primārie informācijas avoti

Pamatojoties uz attīstības programmas ikgadējo uzraudzības ziņojumu un kārtējam gadam apstiprināto budžetu ik gadu ir iespējams ar domes lēmumu aktualizēt attīstības programmas Rīcības

plānu un Investīciju plānu, kā arī lemj par attīstības programmas stratēģiskās daļas aktualizācijas nepieciešamību.

5.PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Sabiedrības līdzdalības kārtību Attīstības programmas izstrādes procesā nosaka Ministru kabineta 25.08.2009. noteikumi Nr.970 „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”. Noteikumi paredz sadarbības pārstāvju līdzdalību dažādos attīstības programmas izstrādes posmos, piedaloties sabiedriskajās apspriedēs, iesaistoties darba grupās, vai arī attīstības programmas izstrādes laikā par to paužot savu viedokli (mutvārdos, rakstiski).

Lai sekmīgāk apzinātu un apkopotu sabiedrības viedokli Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam izstrādē, tika veikti sekojoši pasākumi:

1. Pāvilostas novada mājas lapā www.pavilosta.lv un pašvaldības laikrakstā „Pāvilostas Novada Ziņas” tika ievietots paziņojums par Pāvilostas novada attīstības programmas 2012.-2018.gadam izstrādes uzsākšanu;
2. Pāvilostas novada iedzīvotāju aptaujas veikšana. Aptaujas mērķis – radīt iespēju novada iedzīvotājiem izteikt savu viedokli par Pāvilostas novada attīstības perspektīvām, apmierinātību ar esošajiem pakalpojumiem un citiem iedzīvotājus interesējošiem jautājumiem. Aptaujās rezultātā tika iegūta informācija no 115 respondentiem, kas tika ķemta vērā nosakot Pāvilostas novada nākotnes attīstības prioritātes, kā arī plānojot turpmākos projektus. Iedzīvotāju aptaujas rezultāti tika apkopoti un publicēti pašvaldības mājas lapā;
3. Pašreizējās situācijas analīzes izvērtējuma un stratēģisko uzstādījumu definēšanas ietvaros tika organizētas divu dienu (2011.gada 16. un 17.augustā) tematiskās darba grupas – ideju darbnīcas. Tematiskās darba grupas Vērgalē un Pāvilostā notika par šādām tēmām:
 - „Lauksaimniecības, tūrisma un novada infrastruktūras attīstība”, kurā piedalījās 18 personas;
 - „Uzņēmējdarbības, ostas un zvejniecības attīstība”, kurā piedalījās 13 personas;
 - „Izglītības, kultūras, sporta jomas attīstība un sociālā aprūpe”, kurā piedalījās 17 personas;
 - „Vides aizsardzība un novada nevalstiskās organizācijas”, kurā piedalījās 13 personas.
4. Investīciju projektu identificēšanai par pamatu tika izmantotas darba grupās identificētās projektu idejas, Pāvilostas novada pašvaldības speciālistu sagatavotā informācija par potenciālajiem investīciju projektiem pēc 2014.gada un citu pašvaldību attīstības programmās iekļautie labās prakses piemēri;
5. Pirms Pāvilostas novada attīstības programmas 1.redakcijas nodošanas publiskajai apspriešanai, 8.jūnijā Pāvilostā un Vērgalē tika organizētas darba grupas par novadā būtiskākajiem investīciju projektiem un veicamajām aktivitātēm. Darba grupu ietvaros tika izvērtēti attīstības programmas izstrādes procesā apzinātie aktuālkie, novada attīstībai nepieciešamie investīciju projekti un veicamās aktivitātes. Darba grupu dalībnieki sniedza jaunus priekšlikumus par turpmākajos gados novadā plānotajām investīcijām un veicamajām aktivitātēm. Gan Vērgales, gan Pāvilostas darba grupās tika pārrunāti visā novada teritorijā identificētie investīciju projekti un veicamās aktivitātes.

Ar 27.09.2012. Pāvilostas novada domes lēmumu Nr.23, tika apstiprināta Pāvilostas novada attīstības programmas 2012. – 2018.gadam 1.redakcija un Vides pārskata 1.redakcija, kuras nodotas

sabiedriskai apspriešanai (no 12.10.2012. līdz 12.11.2012.), nodrošinot programmas projekta pieejamību Pāvilostas novada pašvaldības ēkā un pašvaldības mājas lapā www.pavilosta.lv.

07.11.2012. un 08.11.2012. notika Pāvilostas novada attīstības programmas 2012. – 2018.gadam 1.redakcijas un Vides pārskata 1.redakcijas Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes Ziemupē, Vērgalē un Pāvilostā.

PIELIKUMI

1.pielikums

Rīcības plāns 2012.-2018.gadam

Uzdevumi	Pasākumi, aktivitātes	Atbildīgie izpildītāji	Izpildes termiņš vai periods	Finanšu resursi un avoti
1.prioritāte: Izglītota, radoša, sociāli atbildīga un veselīga sabiedrība				
RV1.1. Daudzveidīgas un kvalitatīvas izglītības pieejamība				
U1.1.1. Uzlabot izglītības iestāžu materiāltechnisko bāzi	Pilnveidot PII materiāltechnisko bāzi un metodiskos materiālus	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Materiāli tehniskās bāzes papildināšana Pāvilostas vidusskolā un Vērgales pamatskolā	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Izglītības iestāžu sporta tehniskās bāzes uzlabošana	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U1.1.2. Uzlabot izglītības iestāžu infrastruktūru	PII teritorijas labiekārtošana un rekonstrukcija	PND, PII vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Renovēt izglītības iestāžu sporta zāles un stadionus	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pāvilostas izglītības iestāžu energoefektivitātes uzlabošana	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U1.1.3. Veicināt pedagogu kvalifikācijas celšanu un izglītības iestāžu sadarbību	Sadarbības veidošana starp novada izglītības iestādēm	PND, izglītības iestādes vadītājs	Patstāvigi	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pedagogu motivācijas sistēmas izveide un ieviešana	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pedagogu kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācijas atbalstīšana	PND, izglītības iestādes vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Izglītības iestāžu darbinieku regulāru apspiežu nodrošināšana ar izglītības	Izglītības iestādes, metodiķi izglītības	Patstāvigi	Pašvaldības budžets

	metodīki	un kultūras jomā, PND		
U1.1.4. Attīstīt pieejamu un daudzveidīgu izglītības sistēmu	Skolēnu transporta pieejamības paaugstināšana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Profesionālās ievirzes programmas izveide Pāvilostas vidusskolā	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Stipendiju sistēmas ieviešana Pāvilostas vidusskolā	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets
	Paplašināt dzīvojamu fondu jaunu izglītības darbinieku piesaistei	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U1.1.5. Paplašināt interešu izglītības un mūžizglītības iespējas	Mūzikas un Mākslas skolas materiāltehniskās bāzes un infrastruktūras uzlabošana	PND, Mūzikas un Mākslas skolas vadītāji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Interešu izglītības materiāltehniskās bāzes uzlabošana	PND, Mūzikas un Mākslas skolas vadītāji, Kultūras namu vadītāji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Interešu izglītības piedāvājuma palielināšana	PND, NVO, izglītības iestādes	2012.-2018.	Pašvaldības budžets
	Atbalstīt jauniešu iniciatīvas	PND, NVO	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Jauniešu centra izveide	PND, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	NVO koordinatora amata izveide	PND, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Paplašināt mūžizglītības piedāvājumu	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Veicināt starpnozaru sadarbību	PND, Pāvilostas novada iestādes	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV1.2. Kvalitatīvs kultūras, sporta un atpūtas pakalpojumu nodrošinājums				
U1.2.1. Attīstīt kultūras infrastruktūru un pilnveidot kultūras pakalpojumus	Upesmuižas parka rekonstrukcija iekļaujot brīvdabas estrādes rekonstrukciju	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Kultūras iestāžu rekonstrukcija,	PND, tautas nama	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi,

	materiāltehniskā aprīkojuma iegāde	vadītājs		fondu līdzekļi
	Esošo kultūras tradīciju bagātināšana un jaunu attīstīšana	PND, tautas nama vadītājs	Pastāvīgi	Pašvaldības budžets
	Nodrošināt kultūras darbinieku profesionālās kvalifikācijas paaugstināšanu	PND, metodiķe	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Bibliotēku rekonstrukcija un aprīkošana	PND, bibliotēku direktori	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū	PND, bibliotēkas	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets
	Muzeju rekonstrukcija	PND, muzeja vadītājs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Brīvdabas ekspozīciju izveidošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Saieta namu izveide Plocē	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Sadarbības veidošana ar biedrībām, sadraudzības pilsetu kultūras iestādēm	PND, NVO	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumu izveides veicināšana	PND, privātais sektors	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
U1.2.2. Saglabāt un attīstīt kultūras mantojumu un tradīcijas	Saglabāt un atjaunot nemateriālo kultūras mantojumu	PND, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U1.2.3. Pilnveidot sporta un atpūtas infrastruktūru un pakalpojumu klāstu	Bērnu rotāju laukumu izveide novada teritorijā, esošo laukumu papildināšana.	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Sporta laukumu un stadionu labiekārtošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Sporta infrastruktūras attīstība un materiāli tehniskās bāzes uzlabošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Atpūtas infrastruktūras un pakalpojumu veidošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Rīkot vietējus un starptautiskus pasākumus	PND, TIC, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privāti līdzekļi
RV1.3. Kvalitatīvu veselības aprūpes un sociālo pakalpojumu pieejamība				

U1.3.1. Attīstīt sociālo infrastruktūru un uzlabot sociālo pakalpojumu kvalitāti	Jaunu sociālo māju izveide un esošo rekonstrukcija	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Sociālo istabu izveide	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Izveidot mobilo aprūpes brigādi	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Sociālo darbinieku izglītības līmeņa paaugstināšana un pieredzes apmaiņa	PND, sociālais dienests	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Projekti sociālo prasmju attīstīšanai klientiem	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Mājas aprūpes pilnveidošana	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Starpprofesionālu komandas izveide	PND, sociālais dienests, policija, medīķi, soc. pedagogs	2012.-2018.	Pašvaldības budžets
	Dienas atbalsta centru izveide bērniem Saraikās	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Infrastruktūras pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Skolēnu nodarbinātības iespējas vasaras brīvlaikā	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U1.3.2. Pilnveidot veselības aprūpes infrastruktūru un pakalpojumu daudzumu	Medicīnas pakalpojumu klāsta palielināšana	Novada dome, ārsti	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Organizēt izglītojošus pasākumus par veselīgu dzīvesveidu	PND, izglītības iestādes, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Veselības aprūpes infrastruktūras modernizēšana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
2.prioritāte: Droša, kopta un pievilcīga dzīves vide				
RV2.1. Cela infrastruktūras attīstība				
U2.1.1. Uzlabot un Valsts autoceļu rekonstrukcijas	VAS LVC, PND	2012.-2018.	Valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi	

attīstīt transporta infrastruktūru un satiksmes drošību	veicināšana un interešu pārstāvēšana valstiskā līmenī			
	Pašvaldības ceļu un ielu rekonstrukcija	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Nodrošināt autoceļu uzturēšanu braukšanai atbilstošā kvalitātē	PND	Pastāvīgi	Pašvaldības budžets
	Veloceliņu un gājēju celiņu sistēmas attīstība	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamības uzlabošana novada nomales teritorijās un reisu laiku efektivizēšana	PND, KPR	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Satiksmes drošības uzlabojumu ieviešana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Novada tiltu un stāvlaukumu renovācija un atjaunošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U2.1.2. Uzlabot sabiedriskā transporta pieejamību	Pieskaņot sabiedriskā transporta kursēšanas laikus iedzīvotāju vajadzībām	PND	2012.-2018.	-
	Nodrošināt iespēju izmantot pašvaldības autotransportu	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
RV2.2. Vides un tehniskās infrastruktūras attīstība				
U2.2.1. Uzlabot un attīstīt inženiertehnisko infrastruktūru	Sakārtot un attīstīt ūdenssaimniecības sistēmas atbilstoši vajadzībām un iespējām	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Atjaunot un sakārtot komunālās saimniecības materiāli tehnisko bāzi	PND, komunālais dienests	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Atkritumu šķirošanas laukuma izveide	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Otrreizēji izmantojamo atkritumu savākšana, ieviešot dalītās vākšanas sistēmu	PND, uzņēmēji	2012.-2018.	Pašvaldība, Valsts budžets, uzņēmēju, ES fondu un citu projektu līdzekļi
	Sakārtot kanalizācijas sistēmu darbību	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi,

				fondu līdzekļi
U2.2.2. Sakārtot un attīstīt publiskās ārtelpas infrastruktūru	Apdzīvoto vietu centru un sabiedrisko objektu apgaismojuma attīstība	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pludmales labiekārtošana un atpūtas vietu ierīkošana	PND, privātā iniciatīva	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Gājēju ceļu un ietvju atjaunošana, jaunu izveide	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Upesmuīžas parka rekonstrukcija	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Infrastruktūras pieejamības nodrošināšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Izveidot bērnu spēļu laukumus	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pilnveidot informācijas un norāžu sistēmas	PND, TIC	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Daudzdzīvokļu māju pagalmu sakārtošanas veicināšana	PND, Privātie investori	2012.-2018.	Privātie, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Privāto teritoriju un īpašumu sakārtošanas veicināšana	PND, Privātie investori	2012.-2018.	Privātie, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Saraiku centra labiekārtošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
RV2.3. Dzīvojamā fonda attīstība un pieejamības nodrošināšana				
U2.3.1. Uzlabot esošā dzīvojamā fonda tehnisko stāvokli un paaugstināt energoefektivitāti	Uzlabot esošā dzīvojamā fonda tehnisko stāvokli	PND, privātā iniciatīva	2012.-2018.	Privātie līdzekļi, pašvaldības budžets
U2.3.2. Veicināt jauna dzīvojamā fonda attīstību	Dzīvojamās mājas būvniecībai nepieciešamo atļauju izdošana (plānošanas un arhitektūras uzdevumi, būvatļaujas), ēku pieņemšana	Būvalde	2012.-2018.	Pašvaldības budžets

	ekspluatācijā			
U2.3.3. Attīstīt sociālo dzīvojamo fondu	Paplašināt esošo sociālo dzīvojamo fondu	PND, sociālais dienests	2012.-2018.	Privātie līdzekļi, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
RV2.4. Dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana				
U2.4.1. Nodrošināt vides aizsardzību un dabas saglabāšanu	Vides aizsardzības plāna izveide	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Vides speciālista amata izveide	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Vides izglītības un informatīvu pasākumu organizēšana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Ūdensobjektu un to tuvākās apkārtnes apsaimniekošana un labiekārtošana	PND, zemju īpašnieki	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas sakārtošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U2.4.2. Sekmēt kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu	Saglabāts kultūrvēsturiskais novada mantojums	PND, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
3.prioritāte: Novada konkurētspējas palielināšana				
RV3.1. Efektīva publiskā pārvalde				
U3.1.1. Uzlabot pašvaldības pārvaldības efektivitāti	Pašvaldību darbinieku prasmju un kompetences paaugstināšana	PND	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Projektu sagatavošana finansējuma piesaistei, projektu īstenošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets
	Uzlabot pašvaldības infrastruktūras materiāltehnisko bāzi	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U3.1.2. Attīstīt sadarbību un komunikāciju ar visām ieinteresētajām pusēm	Attīstīt sadarbību ar apkārtējām pašvaldībām	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Attīstīt starptautisko sadarbību	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Veicināt NVO sektora aktivitāti un atbalstīt to iniciatīvas	PND, NVO	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, valsts budžeta līdzekļi, privātie līdzekļi

	Iesaistīt novada iedzīvotājus un uzņēmējus pašvaldības domes lēmumu apsriešanā un izvērtēšanā	PND, NVO	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets
	Novada avīzes un interneta mājas lapas pilnveidošana un regulāra aktualizēšana	PND	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets
RV3.2. Uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides veidošana				
U3.2.1. Veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību	Piesaistīt uzņēmējdarbības konsultantu	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Nekustamā īpašuma nodokļu atlaižu piešķiršana	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Uzņēmēju motivēšana piedalīties regulārās tikšanās un novada sakārtošanā	PND, uzņēmēji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Veicināt mazās un vidējās uzņēmējdarbības attīstību novadā	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Zvejniecībai labvēlīgas infrastruktūras nodrošināšana	PND, Pāvilostas osta	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Atbalstīt uzņēmējus un uzņēmējdarbību, kas veicina ostas attīstību	PND, Pāvilostas osta	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U3.2.2. Nodrošināt informatīvu atbalstu uzņēmējiem	Pievadceļu rekonstrukcija uzņēmējdarbības attīstībai	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Informācijas bāzes izveide par dažādiem ekonomiskajai darbībai izmantojamiem objektiem novadā (zeme, ēkas, būves)	PND	Pastāvīgi	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U3.2.3. Atbalstīt tūrisma uzņēmējdarbību	Informatīvs atbalsts novada uzņēmējiem par ES struktūrfondu līdzfinansējuma iespējām uzņēmējdarbības attīstībā un konkurētspējas celšanā	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Nodrošināt TIC darbības attīstību, nodrošinot sadarbību ar vietējiem tūrisma uzņēmējiem	PND, TIC, uzņēmēji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Dalība tūrisma gadatirgos	PND, privātais sektors, NVO	Patstāvīgi	

U3.2.4. Ostas infrastruktūras attīstības	Organizēt tikšanās uzņēmējiem, pašvaldību un ostu	Pašvaldība, ostas pārvalde, uzņēmēji	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets
	Molu rekonstrukcija	Pašvaldība, ostas pārvalde	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Ostas teritorijas paplašināšana	Pašvaldība, ostas pārvalde	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Veikt ziemošanas bāzes izbūvi	Ostas pārvalde, uzņēmēji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Atbalstīt zvejniekus zivju produkcijas realizācijai	PND, uzņēmēji	2012.-2018.	
RV3.3. Tūrisma attīstība				
U3.3.1. Tūrisma infrastruktūras izveide un uzlabošana	Celā zīmju un norāžu izveidošana pie objektiem	PND, TIC	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Pieejas uzlabošana pie piekrastes	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Pludmales labiekārtošana ar soliņiem, ģērbtuvēm	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Velo taku izbūve, jaunu velo maršrutu izstrāde, pasākumu organizēšana	PND, TIC	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
	Pilnveidot dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma apskates objektus, tos labiekārtojot un nodrošinot to saglabāšanu	PND	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi, fondu līdzekļi
U3.3.2. Tūrisma produktu un pakalpojumu izveide un attīstība	Aktīvās atpūtas un ūdenstūrisma produktu veidošana un attīstība	PND, TIC	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Jaunu tūrisma produktu veidošanas un attīstības sekmēšana	PND, TIC, privātais sektors, NVO	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Valūtas maiņas punkta izveide	Privātais sektors	2012.-2018.	Privātie līdzekļi
	Veidot sadarbību starp tūrisma uzņēmumiem, organizācijām, pašvaldību	TIC, PND, pašvaldības iestādes, uzņēmēji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi, privātie līdzekļi
	Nodrošināt aktuālu tūrisma informāciju	PND, TIC	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, valsts budžeta līdzekļi,

	par vietējo tūrisma piedāvājumu			fondu līdzekļi
U3.3.3. Mārketinga attīstība	Novada tēla veidošana un popularizēšana	PND, NVO, TIC		Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
RV3.4. Cilvēkresursu nodarbinātība, konkurētspēja un attīstība				
U3.4.1. Attīstīt cilvēkresursus un sekmēt kvalificētu speciālistu piesaistīšanai	Nodrošināt kvalificētu speciālistu piesaistei pašvaldības iestādēs	PND, izglītības un kultūras iestāžu vadītāji	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
	Veicināt iedzīvotāju tālākizglītības un mūžizglītības iespējas	PND, izglītības un kultūras iestāžu vadītāji	2012.-2018.	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi
U3.4.2. Veicināt iedzīvotāju nodarbinātību un integrāciju darba tirgū	Projektu piesaistīšana	PND	Patstāvīgi	Pašvaldības budžets, fondu līdzekļi

Investīciju plāns 2012.-2018.gadam

Investīciju plāns izstrādāts kā Rīcības plāna sastāvdaļa, kurā ietvertas plānotās novada pašvaldības investīcijas 7 gadiem – no 2012. līdz 2018.gadam.

Investīciju plāns ietver sekojošu informāciju:

- 1) projekta nosaukums,
- 2) projekta pamatojums – saistība ar Attīstības programmā noteiktajām prioritātēm,
- 3) plānotie projekta rezultāti,
- 4) projekta indikatīvā summa un finanšu instrumenti,
- 5) informācija par plānoto projektu uzsākšanas un noslēguma laiku un projekta partneriem.

Investīciju plānu ieteicams aktualizēt katru gadu, ņemot vērā tā izpildes progresu un kārtējam gadam apstiprināto budžetu, nemainot Attīstības programmas Stratēģisko daļu.

N.p.k.	Projekta nosaukums	Atbilstība stratēģis kaijiem uzstādījumiem	Projekta plānotie darbības rezultāti	Indikatīvā summa, LVL	Pašvaldības finansējums	ES programmu un fondu finansējums	ES programmu, fondu nosaukums	Projekta uzsākšanas laiks	Projekta pabeigšanas laiks	Atbildīgā institūcija un sadarbības partneri
VTP1: Izglītota, radoša, sociāli atbildīga un veselīga sabiedrība										
1.	Materiāli tehniskās bāzes papildināšana Pāvilostas vidusskolā	VTP1	Materiāli tehniskās bāzes uzlabošana, mēbeļu un datortehnikas iegāde, klašu datorizācija, bezvadu interneta ierīkošana	70 000				2013.	2018.	Pašvaldība
2.	Materiāli tehniskās bāzes papildināšana	VTP1	Materiāli tehniskās bāzes uzlabošana, mēbeļu un	55 000				2013.	2018.	Pašvaldība

	Vērgales pamatskolā		datortehnikas iegāde, klašu datorizācija, bezvadu interneta ierīkošana							
3.	Pāvilostas vidusskolas ēkas rekonstrukcija	VTP1	Pāvilostas vidusskolas ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	233 429	10%	90%	KPFI	2012.	2012.	Pašvaldība
4.	Vērgales PII „Kastanītis” ēkas rekonstrukcija	VTP1	Vērgales PII „Kastanītis” ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	86 714	10%	90%	KPFI	2012.	2012.	Pašvaldība
5.	Vērgales pagasta pirmskolas izglītības iestādes „Kastanītis” telpu labiekārtošana	VTP1	Virtuves rekonstrukcija (gan telpas remonts, gan iekārtu nomaiņa), Jaunākās grupiņas labierīcību telpas un grupiņas virtuvīties remonts. 5-gadnieku gulamtelpas paplašināšana. 1. stāva koridora un kāpņu telpas remonts. Veco dienasgaismu lampu nomaiņa pret jaunām	45 000				2013.	2015.	Pašvaldība
6.	Vērgales pagasta pirmskolas izglītības iestādes „Kastanītis” teritorijas labiekārtošana	VTP1	Teritorijas labiekārtošana un visu celiņu nobruģēšana ap bērnudārzu, jauna žoga uzstādišana ap PII teritoriju. 3 nojumju remonts. Ārējais apgaismojums. Jaunu rotāļu elementu uzstādišana rotāllaukumā	30 000				2013.	2017.	Pašvaldība
7.	Pāvilostas pilsētas pirmskolas izglītības iestādes „Dzintariņš” telpu labiekārtošana	VTP1	Kosmētiskais remonts zālē, grīdas seguma atjaunošana. Iegādāties jaunus skapīšus bērnu garderobēm, nomainīt nolietotās grupu telpu mēbeles. Kosmētiskais remonts grupu virtuvītēs un jaunu mēbeļu iegāde. Labiekārtot logopēda kabinetu. Nodrošināt medmāsas kabinetu ar nepieciešamo aprīkojumu.	55 000				2013.	2015.	Pašvaldība

8.	Pāvilostas pilsētas pirmskolas izglītības iestādes „Dzintariņš” teritorijas labiekārtošana	VTP1	Atjaunot iestādes nožogojumu, vārtus. Atjaunot divas rotaļu nojumes. Labiekārtot rotaļu laukumu. Gājēju celiņu atjaunošana iestādes teritorijā.	22 000				2013.	2017.	Pašvaldība
9.	Vērgales pamatskolas ēkas rekonstrukcija	VTP1	Vērgales pamatskolas ēkas energoefektivitātes nodrošināšana (fasādes siltināšana)	200 000			ERAF vai KPFI	2013.	2015.	Pašvaldība
10.	Vērgales pamatskolas teritorijas labiekārtošana		Apkārtējo celiņu bruģēšana, skolas (muižas) fasādes izgaismošana	80 000				2013.	2018.	Pašvaldība
11.	Pāvilostas mākslas skolas ēkas rekonstrukcija	VTP1	Pāvilostas mākslas skolas ēkas rekonstrukcija	41 182			ERAF vai ELFLA	2012.	2012.	Pašvaldība
12.	Vērgales sporta halles energoefektivitāte	VTP1	Vērgales sporta halles energoefektivitāte	80 000			EZF, ERAF vai ELFLA	2013.	2018.	Pašvaldība
13.	Pāvilostas vidusskolas stadiona rekonstrukcija	VTP1	Pāvilostas vidusskolas stadiona rekonstrukcija	140 000			EZF, ERAF vai ELFLA	2013.	2018.	Pašvaldība
14.	Pāvilostas vidusskolas labiekārtošana	VTP1	Apgaismojuma maiņa, durvju, grīdu un griestu klājuma nomaiņa. Kāpņu telpu, 2. un 3.stāva gaitēnu kosmētiskais remonts. Skolotāju un skolēnu garderobju pārbūve. Parādes ieejas kāpņu laukuma, kāpņu rekonstrukcija, vējtvera izbūve virs kāpņu laukuma. Jaunu soliņu iegāde skolas gaiteņos. Ugunsdrošības un apsardzes signalizācijas ierīkošana un atjaunošana	150 000				2013.	2015.	Pašvaldība
15.	Noņemamā grīdas seguma iegāde	VTP1	Noņemamā grīdas seguma iegāde Pāvilostas sporta namam	15 000				2013.	2018.	Pašvaldība

	Pāvilostas sporta namam									
16.	Jauniešu brīvā laika pavadišanas laukuma izveide Saraiķu ciema centrā	VTP1	Stāvlaukums automašīnām, sporta laukums, bērnu laukums	30 000				2013.	2018.	Pašvaldība
17.	Trenažieru laukuma izveide pie bērnu dienas centra	VTP1	Trenažieru laukuma izveide				ELFLA	2013.	2014.	Pašvaldība
18.	Vērgales sporta laukuma ar atklāta tipa baseinu rekonstrukcija	VTP1	Vērgales sporta laukuma ar atklāta tipa baseinu rekonstrukcija	100 000			EZF, ERAF vai ELFLA	2013.	2015.	Pašvaldība
19.	Upesmuižas estrādes rekonstrukcija un teritorijas labiekārtojums	VTP1	Upesmuižas estrādes rekonstrukcija un teritorijas labiekārtojums	47 768		38 495	EZF	2012.	2013.	Pašvaldība
20.	Pāvilostas kultūras nama materiāltehniskās bāzes uzlabošana	VTP1	Jaunas, kvalitatīvas skaņas un digitālās aparatūras iegāde, krēslu iegāde Lielai zālei	20 000				2013.	2015.	Pašvaldība
21.	Vērgales kultūras nama ēkas rekonstrukcija	VTP1	Vērgales kultūras nama ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	100 000				2013.	2015.	Pašvaldība
22.	Pieejamības nodrošināšana iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām Vērgales kultūras namā	VTP1	Invalīdu uzbrauktuves un apkārtnes labiekārtojums Vērgales kultūras namā	15 000			ERAFAF vai ELFLA	2013.	2015.	Pašvaldība
23.	Vērgales kultūras nama telpu labiekārtošana	VTP1	Trosu sistēmas izgatavošana izstādēm, ekrāna iegāde filmu rādīšanai. Rekonstruēt esošos gājēju celiņus Muižas parkā	15 000				2013.	2015.	Pašvaldība

24.	Ziemupes tautas nama ēkas rekonstrukcija	VTP1	Ziemupes tautas nama ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	90 000				2013.	2015.	Pašvaldība
25.	Izstāžu zāles izveide Ziemupes tautas namā	VTP1	Izstāžu zāles izveide Ziemupes tautas namā	10 000				2013.	2015.	Pašvaldība
26.	Vērgales bibliotēkas ēkas rekonstrukcija	VTP1	Vērgales bibliotēkas ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	100 000			ERAF vai ELFLA	2013.	2015.	Pašvaldība
27.	Saraiķu bibliotēkas ēkas rekonstrukcija	VTP1	Saraiķu bibliotēkas ēkas energoefektivitātes nodrošināšana	60 000			EZF	2013.	2015.	Pašvaldība
28.	Jaunas datortehnikas iegāde bibliotēkām	VTP1	Jaunu datoru, krāsaino printeru/kopētāju iegāde 7 novada bibliotēkām	20 000				2013.	2015.	Pašvaldība
29.	Novada bibliotēku kapacitātes paaugstināšana	VTP1	Regulāras apmācības bibliotēku darbiniekam, interaktīvās tāfeles iegāde Pāvilostas bibliotēkai (konferenču zālei)	2 000				2013.	2018.	Pašvaldība
30.	Ploces bijušā kultūras nama rekonstrukcija-ugunsdzēsības muzeja izveide	VTP1	Ugunsdzēsības muzeja izveide	47 000			ERAF vai ELFLA	2014.	2015.	Pašvaldība
31.	Pāvilostas muzeja rekonstrukcijas 3.kārtā	VTP1	Skatu laukums un pieejamība cilvēkiem ar funkcionāliem traucējumiem (lifts), ierīkot uzbrauktuvi (pandusu)	90 000				2013.	2016.	Pašvaldība
32.	Pāvilostas novadpētniecības muzeja materiāli tehniskās bāzes uzlabošana	VTP1	Plauktu iegāde muzeja krājuma eksponātu efektīvai un kvalitatīvai saglabāšanai (2.stāvs)	1000				2013.	2014.	Pašvaldība
33.	Sociālā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšana Pāvilostas novadā	VTP1	Divu sociālo māju izveide-rekonstrukcija un pielāgošana, Pāvilostas novadā (Rīvās un Plocē)	600 000				2013.	2017.	Pašvaldība

34.	Sociālā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšana Pāvilostas novadā- trīs sociālo istabu izveide	VTP1	Trīs sociālo istabu izveide Pāvilostā, Vērgalē un Ziemupē (dušas, veļas mazgātuve, atpūtas-konsultāciju telpa)	54 000				2013.	2015.	Pašvaldība
35.	Sociālā pakalpojuma kvalitātes nodrošināšana Pāvilostas novadā	VTP1	Apriņkota autotransporta nodrošināšana (busiņa) sociālā dienesta vajadzībām	22 000			ERAF	2013.	2015.	Pašvaldība
36.	Bērnu un jauniešu telpu rekonstrukcija, Stadiona ielā 6, Pāvilostā	VTP1	Rekonstruētas Bērnu un jauniešu telpas	9951				2012.	2012.	Pašvaldība
37.	Bērnu un jauniešu centra izveide Vērgalē	VTP1	Telpu remonts, galda spēļu, novusa galda iegāde	3 000				2013.	2015.	Pašvaldība
38.	Pāvilostas jauniešu sērf kluba būvniecība	VTP1	Jauniešu sērf kluba būvniecība	20 487			ELFLA	2012.	2012.	Pašvaldība
39.	Speciālista piesaiste	VTP1	Sociālā dienesta darbinieka piesaiste	9 000		100%	ESF	2013.	2018.	Pašvaldība
40.	Speciālista piesaiste	VTP1	Datu bāzes analītiķa piesaiste	9 000		100%	ESF	2013.	2018.	Pašvaldība
VTP2: Droša, kopta un pievilcīga dzīves vide										
41.	Pāvilostas pilsētas ielu seguma rekonstrukcija- 5 km (Brīvības iela, Tirgus iela, Viļņu iela)	VTP2	Asfalta seguma rekonstrukcija	250000				2013.	2015.	Pašvaldība
42.	Autoceļa Ziemupe- Akmenrags rekonstrukcija Vērgales pagastā	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija 7 km posmā	40 977	10%	90%	ELFLA	2012.	2012.	Pašvaldība
43.	Autoceļa Silmači- Ploce rekonstrukcija	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija 5 km posmā	30000				2013.	2015.	Pašvaldība

	Vērgales pagastā								
44.	Autoceļa Kalte-Mežniecības ceļš rekonstrukcija Vērgalē	VTP2	Asfalta seguma rekonstrukcija 2 km posmā	13000				2013.	2015.
45.	Autoceļa Censoņi-Parka ceļš rekonstrukcija Vērgales pagastā	VTP2	Asfalta seguma rekonstrukcija 3 km posmā	20000				2013.	2015.
46.	Autoceļa Aizkraulji-Zemturi rekonstrukcija Vērgales pagastā	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija	40000				2013.	2015.
47.	Ziedu, Lauku, Dārza ielu rekonstrukcija Saraiķu ciemā	VTP2	Asfalta seguma rekonstrukcija 2 km posmā	300000				2013.	2015.
48.	Ielu apgaismojuma izbūve Ploces ciemā	VTP2	Ielu apgaismojuma izbūve 1km garumā Ploces ciemā (Siliņi - Ploce1)	40000				2013.	2018.
49.	Autoceļu rekonstrukcija uzņēmējdarbības labvēlīgai attīstībai Pāvilostas novadā – 39 km garumā.	VTP2	Liepāja- Ventspils (Grobiņa- Leči) asfalta seguma rekonstrukcija posmā Pāvilosta- Grīzupes pagrieziens uz Liepāju (daži posmi ir renovēti)	7000000				2013.	2018.
50.	Posms no Liepājas-Ventspils ceļa līdz Pāvilostas novada pašvaldības ēkai Dzintaru ielā 73	VTP2	Asfalta seguma rekonstrukcija	400000				2013.	2016.
51.	Tilta pār Sakas upi rekonstrukcija Pāvilostā	VTP2	Tilta rekonstrukcija	300000				2013.	2015.
52.	Autoceļa Ziemupe-	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija	150000				2013.	2017.
									LVC

	Šķēde- Liepājas Karaosta									
53.	Autoceļa Saka- Apriķi- Aizpute posms Sakas – Apriķi rekonstrukcija	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija	50000				2013.	2018.	LVC
54.	Autoceļa Labrags- Rīva- Saliena rekonstrukcija	VTP2	Grants seguma rekonstrukcija	150000				2013.	2018.	LVC
55.	Baltijas jūras piekrastes labiekārtojums Pāvilostas pilsētas teritorijā	VTP2	Baltijas jūras piekrastes labiekārtojums	35 000			EZF vai ERAF	2013.	2016.	Pašvaldība
56.	Atkritumu šķirošanas laukuma izveide bijušajā padomju armijas teritorijā Pāvilostā un Vērgales centrā.	VTP2	Atkritumu šķirošanas laukuma izveide	45 000			ERAFLA vai ELFLA	2013.	2016.	Pašvaldība
57.	Piekļuves nodrošināšana pie Baltijas jūras- nobrauktuvēs izveide Pāvilostas pilsētas teritorijā, Ziemupes rākešu bāzē un Saraiķos	VTP2	Nobrauktuvēs izveide pie Baltijas jūras	58 000			EZF vai ERAF	2013.	2016.	Pašvaldība
58.	Šneidera laukuma rekonstrukcija 2, kārtā	VTP2	Ernesta Šneidera laukuma 1(B) un Ernesta Šneidera laukuma 10 (A) laukumu rekonstrukcija	20 200			ERAFLA vai ELFLA	2012.	2013.	Pašvaldība
59.	Stāvlaukuma paplašināšana Ziemupē	VTP2	Grants seguma stāvlaukuma paplašināšana 0,2 ha, soliņu ierīkošana, atkritumu tvertņu	12 000				2013.	2015.	Pašvaldība

ierīkošana										
60.	Gājēju celiņa rekonstrukcija Pāvilostas novada Vērgales pagasta Vērgales ciemā	VTP2	Gājēju celiņa rekonstrukcija	13 094	10%	90%	ELFLA	2012.	2012.	Pašvaldība
61.	Vērgales centra nepabeigtās mājas "Teikas" būvniecības pabeigšana.	VTP2	12 dzīvokļu mājas (783m ² platībā) būvniecības pabeigšana	250000				2013	2018	Pašvaldība
62.	Vērgales centra katlumājas rekonstrukcija	VTP2	Katla rekonstrukcija					2013	2018	Pašvaldība
63.	Ūdenssaimniecības attīstība Pāvilostas novada Pāvilostas pilsētā III	VTP2	Ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija – 4249 m, jaunu ūdensapgādes tīklu izbūve (ar pieslēgumiem līdz īpašumu robežām)- 445 m, maģistrālo pašteces kanalizācijas tīklu rekonstrukcija - 895 m, jaunu kanalizācijas tīklu izbūve (ar pieslēgumiem līdz īpašumu robežām)- 655 m, jaunu kanalizācijas spiedvadu izbūve- 84 m, KSS izbūve - 1 gab.	376 434		262 270	ERAF	2012.	2015	SIA „Pāvilostas komunālais uzņēmums”
VTP3: Novada konkurētspējas palielināšana										
64.	Zvejniecībai labvēlīgas infrastruktūras nodrošināšana	VTP3	Pāvilostas ostas molu Z un D rekonstrukcija- pagarināšana. Ostas rekonstrukcija, nodrošinot kuģu iegrīmi vismaz 5,5 metri.	6 000 000	10%	90%	ES ZF	2013.	2018.	Pašvaldība un Pāvilostas osta
65.	Promenādes izbūve ar labiekārtojumu no Dzintara ielas līdz Z molam	VTP3	Promenādes izbūve ar labiekārtojumu	40 000			EZF vai ERAF	2013.	2016.	Pašvaldība
66.	Jahtu un zvejas laivu	VTP3	Izveidot jahtu un zvejas laivu	1 500 000				2013.	2018.	Pašvaldība un

	apkopes, servisa un ziemešanas parka izveide		apkopes, servisa un ziemešanas parku, izbūvējot jaunu piestātni un angāru ostas teritorijā Ostmalas ielā 12.						Pāvilostas osta	
67.	Pāvilostas ostas infrastruktūras izbūve		Ostas infrastruktūras izbūve	132 381			EZF	2013.	2014.	Pašvaldība un Pāvilostas osta
68.	Tūrisma informācijas centra paplašināšana	VTP3	Tūrisma informācijas centra paplašināšana	32000			ERAFF	2013.	2016.	Pašvaldība
69.	„Riverways” / Ūdenstūrisms kā dabas un aktīvā tūrisma elements Latvijā un Igaunijā	VTP3	Sakārtota un attīrīta no kritālām Tebras un Durbes upes, izveidotas trīs labiekārtotas atpūtas vietas, kā arī izstrādātas kartes un informatīvie materiāli laivotājiem	EUR 40050	EUR 6808,50 17 %	83%	ERAFF	2012.	2013.	Pašvaldība
70.	Zivju tirgus piestātnes un ar to saistītās infrastruktūras izbūve Pāvilostas ostā”	VTP3	Zivju tirgus piestātnes izbūve	85 048		69 711	EZF	2012	2012	Pašvaldība
71.	Sakas upes grīvas attīrišana no sanesumiem kuģu ceļa nodrošināšanai	VTP3	Sakas upes grīvas attīrišana	70 000			EZF vai ERAFF	2013.	2016.	Pašvaldība
72.	Piekraistes un jūras telpiskā plānošana Pērnavas līči Igaunijā un piekraistes pašvaldībās Latvijā/Piekraistes un jūras telpiskā plānošana”	VTP3	Nobrauktuves ierīkošana Tirgus ielas galā, nobraukšanai jūras piekrastē. Iegādāta glābšanas laiva ar aprīkojumu, kas bāzēsies Pāvilostas ostā un pildīs glābšanas funkcijas	EUR 31215	EUR 5306.55	83%	ERAFF	2012.	2013.	Pašvaldība
73.	Tirgus laukuma izveide Vērgales centrā	VTP3	Tirdzniecības vietu izveide	4000			ELFLA	2013.	2018.	Pašvaldība
74.	Atbalsts uzņēmumu	VTP3	Informācijas apkopošana,	6000 (gadā)	6000			2013.	2018.	Pašvaldība

	informatīvajās, mārketinga, izglītības, reklamēšanas aktivitātēs		izplatīšana uzņēmējiem, apmācību organizēšana, reklamēšana, piedalīšanās izstādēs-gadatirgos, pieredzes apmaiņas pasākumos. Bukleti, kartes, reklāmas tūrisma piedāvājuma popularizēšanai		(gadā)					
75.	Tūrisma infrastruktūras izveide Ziemupes bijušajā karaspēka daļā	VTP3	Tūrisma infrastruktūras izveide	50000			EZF vai ERAF	2013.	2018.	Pašvaldība
76.	Vēsturiskās zvejnieku sētas rekonstrukcija (restaurācija)	VTP3	Vēsturiskās zvejnieku sētas rekonstrukcija (restaurācija) ar kultūrvēsturisku nozīmi Kalnu ielā vai E.Šneidera laukumā				ELFLA	2013.	2018.	Pašvaldība
77.	Tūrisma objektu labiekārtošana, rekonstrukcija	VTP3	Māras svētnīca, Mīlestības priede, Upesmuižas parks, 50 gadu parks, Piņķu upurakmens), vides objektu uzstādišana	10000			EZF vai ERAF	2013.	2016.	Pašvaldība
78.	Siltumsūkņu ierīkošana TIC	VTP3	Siltumsūkņu ierīkošana	1000	1000			2012.	2013.	Pašvaldība
79.	Tūrisma informācijas zīmju izgatavošana un izvietošana pie apskates objektiem	VTP3	Tūrisma informācijas zīmju izgatavošana un izvietošana pie apskates objektiem				ELFLA	2013.	2014.	Pašvaldība